ŞİRKETLERDEN SON HABERLER

Capital
ENERGY&BUSINESS
Şubat 2018

YATIRIM DALGASI

Türkiye'nin önde gelen grupları, yeni dönemde enerjide büyük yatırımlara hazırlanıyor. Yapılacak yatırımlarla Enerjinin 50 Büyük Şirketi Listesi'nin önümüzdeki yıllarda değişebileceği tahmin ediliyor.

BÜYÜKLER GELECEKTE NEREYE ODAKLANACAK?

FİNANS
BANKALAR YATIRIMA DESTEK OLACAK

MEHMET ÖĞÜTÇÜ YENİ DÖNEMİ ANALİZ EDİYOR

Enerji yatırımlarınızda büyümenin tamamlayıcı gücü
Enerji projeleri leasing'inde uzman personelimiz ve avantajlı çözümlerimizle size zaman ve para kazandırmak için 1988'den beri yanınızdayız.
Gücümüze, hızımıza, öncü ruhumuza ve tecrübemize güvenin.
(212) 386 96 00 | info@aklease.com
30 YIL
AKLease

Yayıncı
Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş

Murahhas Üye (CEO) Cem M. Başer
Yayın Direktörü (Sorumlu) M. Rauf Ateş
Yayın Yönetmeni Sedef Seçkin Büyük
Yazışleri Müdürü Ebru Fırat
Haber Müdürü Şeyma Öncel Bayıksel
Yazı İşleri Müd. Yard. Nilüfer Gözütok Ünal
Görsel Yönetmen A. Bertuğ Patır
Editörler Elçin Cirik, Özlem Aydın Ayvacı, Yasemin Erdoğan, Aslı Sözbilir
Haber Merkezi Ayçe Aksakal, Hande Yavuz, Nil Dumansızoğlu
Sayfa Yapımcısı Ozan Gürel
Grafik Yaman Tetik
Fotoğraflar Gökhan Çelebi, Hüseyin Öngen
Marka Müdürü Gökçe Aykaç
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen
Tel: 0 312 207 00 95

Yönetim
Satış Direktörü ve Tüzel Kişi Temsilcisi
Mehmet Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu

Trump Towers Kule 2 Kat 21-24
34387 Şişli-İSTANBUL
Tel 0 212 410 32 28 Faks 0 212 410 32 27
www.doganburda.com / capital@capital.com.tr

Kurumsal İletişim Direktörü Seren Urun Güven

Reklam
Grup Başkanı Nisa Aslı Erten Çokça
Satış Koordinatörü Menend Çerçioğlu Nuray Berktav Zeynep Rendeci
Satış Müdürü Beril Güroğlu Sözkesen, Şerife Dökmetaş
Proje Müdürü Selçuk Ergenç
Rezervasyon
Tel: 0 212 336 53 00 / 0 212 336 53 57 / 0 212 336 53 90
Faks: 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel: 0 312 467 14 37/38
Hedef Sayfalar
Tel: 0212 336 53 70 Tel: 0 212 336 53 91

Baskı Uniprint Basım Sanayi ve Ticaret A.Ş
Ömerli Köyü Mevkii 34555 Hadımköy-İSTANBUL
Tel: 0 212 798 28 40 www.apa.com.tr
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22

Yayın Türü Yerel, süreli, aylık

© Capital Dergisi Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş tarafından T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Capital Dergisi'nin isim ve yayın hakkı Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş'ye aittir. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri hattı Tel: 0212 478 03 00
okurhizmetleri@doganburda.com.tr
DB Abone Hizmetleri hattı
Tel: 0212 478 03 00 Faks: 0212 410 35 12-13
abone@doganburda.com
Her gün saat 09.00-22.00 arasında hizmet verilmektedir.

içindekiler

4 BÜYÜKLERİN YENİ YATIRIM PLANLARI

12 PETROL PİYASASININ YENİ DİNAMİKLERİ VE BİLİNMEYENLERİ

14 "TÜRKİYE'Yİ MERKEZ HALİNE GETİRMEYİ HEDEFLİYORUZ"

18 "AFRİKA YATIRIMLARININ SONUÇLARINI ALACAĞIZ"

22 "EKOKREDİYLE DOĞAYI KORUYORUZ"

26 "TÜRKİYE'NİN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMASINI DESTEKLİYORUZ"

28 "BÜYÜME ODAKLI YAKLAŞIMIMIZI SÜRDÜRÜYORUZ"

32 "2018'DE YÜZDE 20 BÜYÜYECEĞİZ"

36 "REKABETÇİ FONLARA ERİŞİM İMKANIMIZ VAR"

38 "RÜZGAR ENERJİSİNDE BÜYÜMEK İSTİYORUZ"

42 "ENERJİDE İDDİALIYIZ"

46 "RÜZGARDA LİDERLİK HEDEFLİYORUZ"

50 "TÜRKİYE, GÖZLEMCİ ÜLKE KONUMUNDA"

54 "EN GÜÇLÜLERDEN BİRİ OLACAĞIZ"

58 "SEKTÖRÜN SÜPERMARKETİ OLMAK İÇİN YOLA ÇIKTIK"

64 "YENİLENEBİLİR ENERJİ KİMYA İLE BÜYÜYECEK"

68 "400 MİLYON TL YATIRIM GERÇEKLEŞTİRECEĞİZ"

72 "SEKTÖRDE KALİTEYİ ULAŞILABİLİR KILIYORUZ"

76 "1 MİLYAR EURO YATIRIM YAPTIK"

78 "HEDEF AVRUPA'DA İLK 10'A GİRMEK"

80 "YÜZDE 20 BÜYÜMEYİ HEDEFLİYORUZ"

82 KURULU GÜÇ 84 BİN MW'I BULACAK

analiz

Ayçe Tarcan Aksakal aaksakal@capital.com.tr

BÜYÜKLERİN YENİ YATIRIM PLANLARI

ENERJİ TASARRUFU VE VERİMLİLİĞİ KONUSUNDA ULUSAL VE ULUSLARARASI İŞ BİRLİKLERİNE GİDEN ŞEKERBANK, 2009 YILINDA EKOKREDİ ÜRÜNÜ İLE BU ÇALIŞMALARINI DAHA DA SOMUTLAŞTIRDI. 2009 YILINDAN BU GÜNE EKOKREDİ KAPSAMINDA ENERJİ VERİMLİLİĞİ İÇİN 914 MİLYON TL KREDİ KULLANDIRDIKLARINI SÖYLEYEN ŞEKERBANK TARIM VE BİREYSEL BANKACILIK PAZARLAMA GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÖKHAN ERTÜRK "EKOKREDİ İLE HEM DOĞAYI HEM FATURALARDA YÜZDE 50'YE VARAN TASARRUF SAĞLAYARAK BOŞA HARCANAN EMEĞİ KORUYORUZ" DİYOR.

Capital500 araştırmasına göre Türkiye'nin en büyük 500 şirketi arasında 50 enerji şirketi bulunuyor. En büyük 100'de 17, ilk 200 şirkette ise 27 enerji firması yer alıyor.

Enerjide Türkiye'nin en büyük şirketleri arasında yer alan sektörün devleri için 2017 rekorlarla geçen bir yıl oldu. Geçen yıl, sektörün bugüne kadar yaptığı en büyük yatırım tutarı hayata geçirildi.

2017'de enerji sektöründe toplamda 42 milyar TL'lik yatırım hayata geçirilirken Türkiye'nin enerjideki kurulu gücü ise 85 bin 200 MW'a çıktı. 2018'de ise enerji sektöründeki kurulu gücün 89 bin MW'a ulaşması hedefleniyor ve yatırımlar buna göre planlanıyor.

Enerji sektöründeki büyüme eğilimi pazardaki büyük oyuncuları büyütmeye devam ederken sektöre yeni yatırımcıların da girmesine neden oluyor.

2018'de önemli enerji yatırımlarının devreye gireceğini belirten sektör temsilcilerine göre yeni yatırımlar yenilenebilir enerjide yoğunlaşacak. Özelleştirme projeleri de yerli ve yabancı yatırımcıların hedefinde olmayı sürdürecek.

EN BÜYÜKLER

Enerji sektörüne petrol faaliyetlerini de dahil ettiğimizde sektörün önde gelen oyuncuları arasında

"ENERJİDE 175 MİLYON DOLARLIK YATIRIMA BAŞLIYORUZ"

SANKO HOLDİNG YKB
ZEKİ KONUKOĞLU

"MEVCUT SEKTÖRLERİMİZ ÖNCELİĞİMİZ" Yeni konulara yatırım yapmak yerine, öncelikle içinde bulunduğumuz sektörlerde büyümek istiyoruz. Bu nedenle holding bünyesinde ana sektörler konumunda olan başta enerji olmak üzere tekstil, çimento ve ambalaj sektörlerine yatırımlara yoğunlaşacağız.

JEOTERMAL VE RÜZGAR Bu yıl, enerjide 175 milyon dolarlık yatırım başlatacağız. Enerjide jeotermal ve rüzgar santralleri yatırımlarına devam ediyoruz. Bu yatırımlara 2018'de başlanacak ve 2019 sonuna kadar tamamı devreye alınacak.

"2018 HEDEFİMİZ YÜZDE 20 BÜYÜMEK"

AYTEMİZ GENEL MÜDÜR
AHMET EKE

"HIZLI BÜYÜDÜK" 2017'de de sektörün en hızlı büyüyen markası olmayı başardık. Geçtiğimiz yıl, Aytemiz yüzde 27 oranında büyüdü. Bu da faaliyet gösterdiğimiz sektörün her yıl yakaladığı ortalama yüzde 7'lik büyüme oranı ile kıyaslandığında oldukça yüksek bir değer.

2017 CİROSU 5,5 MİLYAR Geçen yıl 1 milyon 230 bin metreküp civarında satışımız oldu. 65 istasyonu bünyemize kattık. 2017'yi 5,5 milyar TL ciro ile kapattık. Hem sıralama hem hizmet anlamında en hızlı büyüyen ve en hızlı gelişen şirketiz.

50 YENİ İSTASYON 2018'de de büyüme konusundaki iddiamızı sürdüreceğiz. Bu yıl, yaklaşık 50 yeni istasyonu daha ağımıza katarak yine sektörde en fazla büyüyen marka olmayı hedefliyoruz. 2018 yılındaki ciromuz 7,2 milyar civarında olacak ve yüzde 20 seviyesinde büyümeyi hedefliyoruz.

ülkenin en büyük holdingleri Koç, Sabancı, Kazancı, Sanko, Doğan'ın yanı sıra Vitol, Shell, SHV gibi Avrupalı büyük enerji grupları da kıyasıya rekabet ediyor.

Koç Holding'in rafineri şirketi Tüpraş 2016'da gerçekleştirdiği 34,8 milyar TL'lik ciroyla hem Türkiye'nin hem enerji sektörünün en büyük şirketi olurken sektörde ikinci sırada geçtiğimiz yıl OMV tarafından Hollandalı Vitol Grubu'na satılan POAŞ yer alıyor.

Sektörün en büyük oyuncuları büyümeye ve yatırımlara devam ediyor. Hemen hepsinin hedefinde yatırımları çeşitlendirmek bulunuyor.

Tüpraş'ın da hem Türkiye'nin hem sektörün en büyük şirketi olarak 2018 ajandasında yatırım portföyünü çeşitlendirmek ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapmak bulunuyor.

"Enerji işlerimizi çeşitlendirme arayışı içindeyiz" diyen Tüpraş Genel Müdürü İbrahim Yelmenoğlu, gelecek yıllarda kullanımı artacak elektrikli araçlar ve alternatif enerji kaynaklarına karşı şimdiden hazırlık yaptıklarını söylüyor.

Yelmenoğlu, "Önceliğimiz kendi rafinelerimizin enerji ihtiyacını yenilenebilir enerji ile karşılamak yönünde olacak. Bu da hem karbon ayak izimizi azaltmada hem enerji maliyetini düşürmede yardımcı olacak" diyor.

SATIN ALMALAR ARTTI

EY'nin satın alma ve birleşmeler raporuna göre geçen yıl Hollandalı Vitol'un 1,4 milyar dolar bedelle Türkiye'nin en büyük 2'nci şirketi Petrol Ofisi'ni satın alması 2017'nin en yüksek değerli satın alma işlemi oldu. Ancak sektörde son dönemde sadece Petrol Ofisi'nin satışı gerçekleşmedi.

Son 2 yılda, pazardaki en büyük oyuncular arasında yer alan Total ve Türkiye Petrolleri de satın alma ve birleşmelerle el değiştirdi. Özellikle son 2 yılda sektörün en büyük 5 oyuncusu arasında yer alan Total ve Petrol Ofisi, kamudan ise Türkiye Petrolleri son bir yılda hisselerini devrederek pazardan çıktı.

Dünyanın beşinci büyük petrol şirketi olan Total'in Türkiye'deki akaryakıt istasyonları ile ticari satış, tedarik ve lojistik varlıklarının tamamı Demirören Holding tarafından satın alırken Turkuaz Petrol'ün sahibi olan Zülfikarlar Holding, Türkiye Petrolleri'nin yeni sahibi oldu.

Vergi ve danışmanlık şirketi PwC'nin Türkiye enerji piyasasındaki birleşme ve satın alma işlemleri raporu geçen yıl enerji sektöründe elektrik üretimi, dağıtımı ve perakende ile doğalgaz dağıtımda 30 birleşme ve satın almanın işleminin gerçekleştiğini gösteriyor. Enerji sektöründe 2016'ya göre birleşme ve satın alma işlem miktarında yüzde 72 artış dikkat çekiyor. Enerji sektöründe gerçekleşen 37 işlem ile 2,9 milyar ABD doları tutarında işlem hacmi yaratıldı.

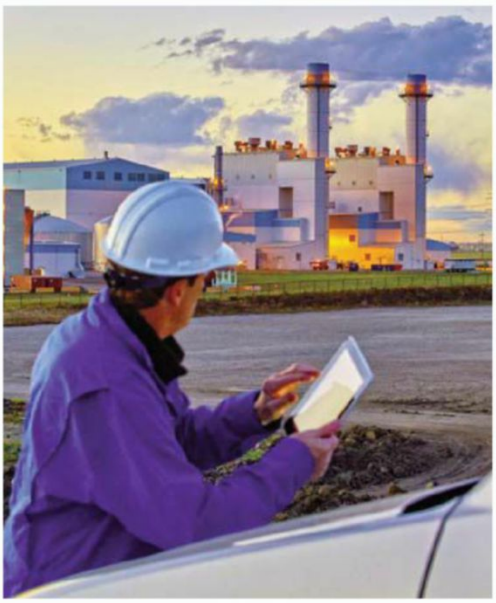

Bu durum uzmanlara göre sektördeki rekabetin arttığını, büyümeyle birlikte el değiştirmelerin yaşandığını ve yeni yatırımcıların geldiğini gösteriyor.

YENİ OYUNCULAR GİRDİ

Kolen Enerji Genel Müdürü Kaya Uğur Karayurt da enerji sektöründe 2017'de şirket

Enerji verimliliği yatırımlarının finansmanında Türkiye'de öncü rol edinen Şekerbank, EKOkredi ile bugüne kadar 100 bine yakın bireysel müşteri, esnaf, çiftçi, işletme ve KOBİ'yi enerji tasarrufuyla tanıştırdı. EKOkredi ile 28,3 milyar kilovatsaat enerji tasarrufu sağlandı, 6 milyon ton karbon salımı engellendi, 143 bine yakın konut yalıtımı desteklendi ve 131 milyon metreküp doğalgaz tasarrufu elde edildi. Şekerbank, EKOkredi ile emeği ve enerjiyi koruyarak ülkemiz ekonomisine destek olmaya devam ediyor.

ekokredi.com.tr I 0850 222 78 78

birleşme ve satın almalarında 2016'ya göre artış olduğunu belirterek "Bu beklenen bir durumdu. 2016'daki enerji politikalarının devamında 2017'de yatırımların artması bekleniyordu" diyor.

Enerji sektöründe bir taraftan birleşme ve satın almalar yaşansa da diğer yandan yeni oyuncu girişi devam ediyor.

Özellikle akaryakıt dağıtım tarafında 10 yıl öncesine göre oyuncu sayısı 2'ye katlanmış durumda. Akaryakıt dağıtım sektöründe çok değil 2009 yılında 5 büyük, 49 da küçük oyuncu varken bugün gelinen noktada 100'ün üzerinde şirket faaliyet gösteriyor.

Kadoil'in bünyesinde bulunduğu Kadooğlu Holding'in yönetim kurulu başkanı ve aynı zamanda TÜRKONFED'in başkanı Tarkan Kadooğlu da akaryakıt dağıtım sektöründe hem rekabetin hem oyuncu sayısının arttığını belirterek pazarda 10 büyük, 100 tane de küçük oyuncunun faaliyet gösterdiğini söylüyor.

Pazardaki en büyük ilk 10 oyuncunun sektörün yüzde 90'ını elinde tuttuğunu belirten Kadooğlu, bunların içinde en büyük ikinci 5 şirketin pazar payını daha hızlı artırdığına dikkat çekiyor. "2018'de sektörün yüzde 6 seviyesinde büyüyeceğini öngörüyoruz bizim büyüme hedefimizi yüzde 12'nin üzerinde büyümek olacak" diyen Kadooğlu, sektördeki şirketlerin hem büyük şehirlerde hem Anadolu'da açtıkları istasyonlar ile zincirlerini büyüterek rekabet güçlerini artırmaya çalıştığını ifade ediyor.

YATIRIMLAR ARTACAK

Dünyanın en önemli enerji ithalatçıları arasında yer alan Türkiye'nin yıllık 54,6 milyar dolarlık enerji ithalatı bulunuyor. Cari açığı artıran yüksek enerji ithalatını ve enerji sektöründeki dışa bağımlılığı bitirme hedefi doğrultusunda sektördeki oyuncular da yatırımı artırmış durumda. Bu nedenle 2017 kurlardaki artıştan kaynaklanan zor bir yıl olmasına karşın enerji sektöründeki alt yapı projelerinin arttığı bir yıl oldu.

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK 50 ENERJİ ŞİRKETİ

	Firma adı	Dahil olduğu grup	Ciro (TL)
1	Tüpraş	Koç Holding	34.854.851.000
2	Petrol Ofisi	Vitol Investment	30.800.000.000
3	Opet Petrolcülük	Koç Holding	20.533.669.475
4	Shell&Turcas Petrol	Shell&Turcas	16.825.264.000
5	Enerjisa Enerji	Sabancı Holding	12.565.000.000
6	Aygaz	Koç Holding	6.748.761.000
7	İGDAŞ İstanbul Gaz Dağıtım	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	5.637.838.963
8	THY Opet	THY&Opet	4.245.109.486
9	Çalık Enerji	Çalık Holding	3.551.574.000
10	Aytemiz Akaryakıt Dağıtım	Aytemiz-Doğan Holding	3.478.490.175
11	Aksa Enerji Üretim	Kazancı Holding	3.178.201.840
12	Gediz Elektrik Perakende Satış	Bereket Enerji Grubu	3.157.095.622
13	İpragaz	SHV Energy	3.019.902.448
14	Aksa Doğalgaz	Kazancı Holding	2.580.126.851
15	Limak Uludağ Elektrik Perakende Satış	Limak Holding	2.555.288.066
16	Sepaş Enerji Sakarya Elektrik	Akkök Holding	2.431.046.000
17	Gama Güç Sistemleri	Gama Holding	2.253.897.794
18	Eren Enerji	Eren Holding	2.032.658.861
19	Ewe Enerji	Ewe Türkiye Holding	1.993.876.466
20	Limak Yatırım	Limak Holding	1.979.019.285
21	Aydem Elektrik Perakende Satış	Bereket Enerji Grubu	1.962.303.306
22	Aksa Elektrik	Kazancı Holding	1.898.786.544
23	Enerya Gaz Dağıtım	STFA Yatırım Holding	1.838.635.330
24	Akenerji	Akkök Holding Cez Group	1.420.842.034
25	GDZ Enerji Dağıtım	Bereket Enerji Grubu	1.391.538.454
26	Kadooğlu Petrol	Kadoğlu Holding	1.388.974.769
27	Atlas Enerji	Diler Holding	1.365.534.672
28	Zorlu Enerji	Zorlu Holding	1.194.613.000
29	Termopet Akaryakıt	Termopet	1.165.081.351
30	Balpet Petrol Ürünleri	Balkan	1.065.019.325
31	Enerji Petrol Ürünleri Pazarlama	Can Holding	1.025.440.670
32	ADM Elektrik Dağıtım	Bereket Enerji	967.048.910
33	Vangölü Elektrik Dağıtım	Türkerler	923.957.266
34	Siyam Petrolcülük	Acar	900.462.094
35	Ravago Petrokimya Satış ve Pazarlama	Ravago Group	892.654.109
36	Şa-Ra Enerji İnşaat	Şa-Ra Group	874.192.689
37	Grid Solutions Enerji	GE	871.609.141
38	Ravago Petrokimya Üretim	Ravago Group	861.951.205
39	Palmet Enerji	Palmet Şirketler Grubu	817.121.336
40	D TES Elektrik	Doğan Holding	794.671.199
41	Bursa Gaz	Ewe-Çalık	756.759.619
42	Yatağan Termik Enerji Üretim	Bereket Enerji	729.320.431
43	Reis RS Enerji Elektrik	Reis Grubu	645.971.123
44	Balıkesir Elektromekanik	Yırcalı Holding	640.031.996
45	Aras Elektrik Dağıtım	Kiler Holding	612.385.047
46	Tankar Oto Petrol Kimya	Tankar	582.636.598
47	Park Termik Elektrik	Park Holding	580.051.770
48	Çates Elektrik Üretim	Bereket Enerji	545.297.052
49	Odaş Elektrik Üretimi	Odaş Grubu	517.421.052
50	Mitas Enerji ve Madeni İnşaat	Mitaş Grup	490.341.271

Not: Şirket ciroları 2016 yıl sonu ciroları dikkate alınarak hazırlanmıştır.

YENİ
Shell
Yakıtları
DYNAFLEX TEKNOLOJİSİYLE GELİŞTİRİLMİŞ YENİ SHELL YAKITLARINI DENEYİN
5 yıl süren araştırmalar ve 3 milyon kilometreyi aşkın mesafede yapılan testlerle geliştirilen Yeni Shell Yakıtları, motorunuzu temiz tutup korumaya ve daha verimli bir sürüş deneyimi sağlamaya yardımcı olur.
Emniyetiniz için
DAHA FAZLA VERİMLİLİK, DAHA GELİŞMİŞ PERFORMANS
Shell Eco-marathon
505
DAHA İYİ BİR YOLCULUĞA
Gerçek etki ve faydalar, aracın türüne, durumuna ve sürüş tarzına göre değişiklik gösterebilir.
DYNAFLEX teknolojisi hakkında daha fazla bilgi için www.shell.com.tr/dynaflex

"HEDEFİMİZ SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜMEYİ SAĞLAMAK"

KOLEN ELEKTRİK GENEL MÜDÜRÜ
KAYA UĞUR KARAYURT

HEDEF 5 BİN MW
Grubumuz enerji sektöründe büyümek istiyor. Sürekli ve sürdürülebilir bir tempoda büyümeyi sağlamak istiyoruz. En net hedeflerimizden biri 5 yılda 5 bin MW kurulu güç ile Türkiye'deki en büyük üreticilerden biri olmak.

YATIRIM TUTARI 1,1 MİLYAR DOLAR
Halihazırda devam etmekte olan Manisa Soma projemizin yatırım tutarı 1,1 milyar dolar. Özel sektörün yerli linyit ile yapılan en büyük projesi. İlk ünite 2018'de tamamlanıp, devreye girecek. 3,2 Milyar kWh elektrik enerjisi üretecek.

AJANDASINDA NE VAR? 2018 yılına dair şu an ajandamızda "Son Kaynak Tedarik Tarifesi" konusu var. Bu konu zaten var olan ticarethane, sanayi gibi tarifelerin rakamlarının üç ayda bir düzenlenmesi konusu değil. Farklı bir tarife, ürün diyebiliriz. Bugünün maliyet yapısıyla diğer tarifelerden daha yüksek rakamlar çıkacak düşüncesi akla geliyor ancak serbestleşme anlamında önemli bir adım. Ciddi faydalarını göreceğimizi düşünüyorum.

Son 15 yılda enerji sektöründe kamu ve özel sektör iş birliğiyle 100 milyar dolardan fazla yatırım yapılırken sadece enerji sektörüne yapılan yatırım 42 milyar TL'yi buldu.

Sektörde artan yatırımlar sonucunda 2002'de 31 bin 846 megavat olan Türkiye'nin enerji sektöründeki kurulu gücü, 2017 sonu itibarıyla 85 bin 200 megavata yükseldi.

2018'de toplamda 89 bin MW'a çıkması hedeflenen toplam kurulu güç içinde yerli ve yenilenebilir kaynaklardan elde edilen elektrik üretiminin artırılması hedefleniyor.

2017 sonu itibarıyla Türkiye'nin rüzgâr ve güneş kaynaklı yenilenebilir enerji kurulu gücü 10 bin MW düzeyine yaklaşırken 2023 yılında yerli ve yenilenebilir enerji yatırımlarıyla 2023'te toplam enerji üretiminin 3'te 2'sinin yerli ve yenilenebilir kaynaklarından karşılanması hedefleniyor.

Bu nedenle enerji sektöründeki büyük-küçük oyuncu demeden hepsinin odağında yenilenebilir enerji yatırımları bulunuyor. Ayrıca elektrik üretiminde 2020 yılına kadar 30 milyar TL yatırım yapılması hedefi ve gazın yüzde 20'sinin hazır bulunması gibi hedefler sadece yerli şirketlerin değil yabancı yatırımcıların da sektöre ilişkin iştahını kabartıyor.

HEDEFTE RÜZGAR VE GÜNEŞ VAR

Türkiye rüzgar ve güneş gibi yenilenebilir enerji kaynakları açısından çok zengin bir potansiyele sahip. Bu potansiyelden maksimum derece faydalanmayı hedefleyen enerji şirketlerinin büyüme rotasında yenilenebilir enerji alanına yatırım yapmak bulunuyor.

12,5 milyar TL'lik cirosuyla Sabancı Holding'in enerji şirketi Enerjisa'nın da hedefinde önümüzdeki dönemde yenilenebilir enerjide büyümek bulunuyor. Enerji sektöründe dengeli bir portföye sahip olduklarını belirten Enerjisa CEO'su Kıvanç Zaimler de "3 bin 600 MW'lik kurulu gücümüzün yüzde 44'ünü doğal gaz, yüzde 37'sini hidroelektrik, yüzde 13'ünü linyit ve yüzde 6'sını da rüzgar santrallerinden sağlıyoruz. Kurulu gücümüzün yüzde 56'sı milli ve yenilenebilir enerji kaynaklarından oluşuyor" diyor.

Rüzgar enerjisine odaklandıklarını belirten Zaimler, "Rüzgar ve güneş gibi yenilenebilir enerji kaynaklarını ülkemize kazandırma yolunda kararlılığımızı sürdürerek, büyüme planlarımızda bu alana odaklanmaya devam edeceğiz" diye konuşuyor.

Sektörün en önemli oyuncuları arasında yer alan Gama Enerji'nin CEO'su Tamer Çalışır da enerjide 2 bin 500 MW kurulu güce ulaşmayı hedeflediklerini belirterek başta yenilenebilir enerji yatırımları olmak üzere enerji üretiminde portföyü çeşitlendirmeyi planladıklarını söylüyor. Gayrimenkul sektörünün lider oyuncuları arasında yer alan Ağaoğlu'nun da hedefinde yenilenebilir enerjide büyümek bulunuyor. Ağaoğlu, 2018'de 1 milyar liralık yenilenebilir enerji yatırımı yapacak. Ağaoğlu Şirketler Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ağaoğlu, "Geçen yıl 700 milyon TL'lik enerji yatırımını tamamlamıştık. Bu yıl da enerji sektöründeki hedefimiz 1 milyar TL'nin üzerinde yatırım yapmak" diyor. Rüzgar enerjisi sektörü için 2018'in Nisan ayında alınacak başvuruların önemli bir yer tuttuğunu söyleyen Özgül Holding Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Ömer Faruk Özgül, kendilerinin de yenilenebilir enerjide büyüyeceklerini belirtiyor. Özgül, "2018 yılı, Haziran ve Aralık 2017'de ihalesi yapılan 3 bin MW için izin süreçlerinin başladığı, enerji sektörünün hareketlilik yaşadığı bir yıl olacak" diyor ve ekliyor: "Sektördeki oyuncuların özellikle jeotermal ve biyokütle gibi enerji alanlarına yöneleceklerini düşünüyoruz."

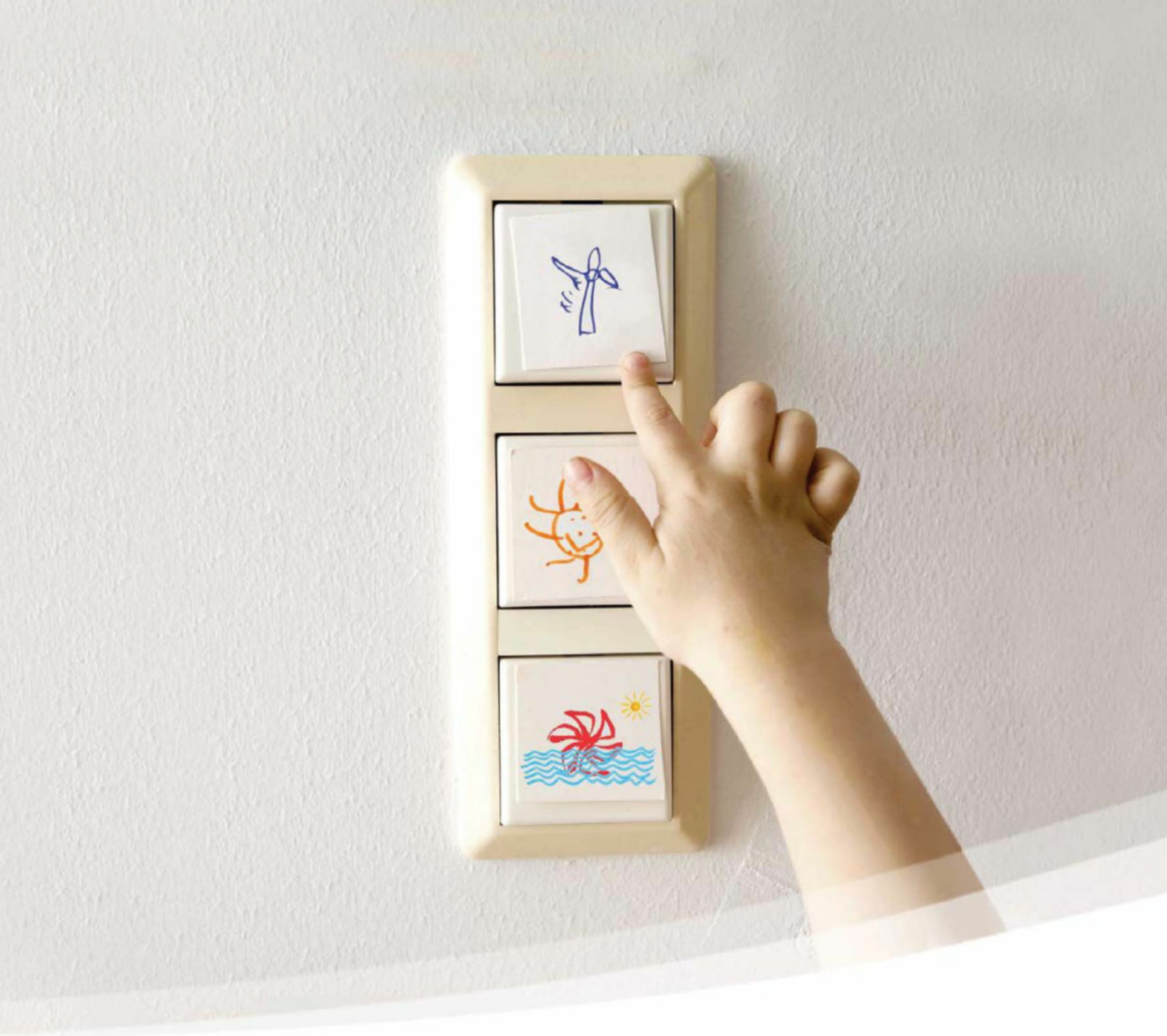

Yeni Nesiller için Yeni Nesil Enerji!

Borusan EnBW Enerji olarak tamamı yenilenebilir enerji kaynaklarından oluşan portföyümüzle çevreye ve topluma duyduğumuz sonsuz saygıyla sürdürülebilir bir dünya için enerji üretiyoruz.
Geleceğimiz için.

Ayrıntılı bilgi için
www.borusanenbw.com.tr

BORUSAN — EnBW
Enerji Ortaklığı

BOĞAZİÇİ ENERJİ KULÜBÜ
Mehmet Öğütçü
Başkan

PETROL PİYASASININ YENİ DİNAMİKLERİ VE BİLİNMEYENLERİ

"2050 YILI İTİBARIYLA KÜRESEL PLANDA SATILAN TÜM ARAÇLARIN YÜZDE 90'INI MUHTEMELEN ELEKTRİKLİ ARAÇLAR OLUŞTURACAK. BU DURUM DÜNYA GENELİNDE YOLLARDA YAKLAŞIK BİR MİLYAR PİLLE ÇALIŞAN ELEKTRİKLİ ARABA OLACAĞI ANLAMINA GELİYOR. BU SATIŞLARIN BİNEK ARAÇ PAZARINA ODAKLANMASI HIZLANARAK GELECEĞE YÖNELİK PETROL TALEBİ KONUSUNDAKİ BELİRSİZLİKLERİ ARTIRACAK."

Dünyada petrol üretimi artıyor. Petrol endüstrisi köklü bir şekilde değişiyor. Burada birinci neden OPEC'in fiyatların belirli bir tabanın altına düşmemesini sağlamak için üretimi kısması.

Orta Doğu'da soğuk savaşın kızıştığı bir ortamda dünya petrol tüketimi 2018'de 100 milyon varil/günlük (mbd) tüketimi aşacak. Ortaya bir açık çıkıp çıkmayacağı konusundaki belirsizlik ise sadece arz tarafında bir eksiklik olması durumunda nelerin olacağıyla aşılacak.

Peki ABD'deki üretim ne durumda? O aslında piyasaya daha çok petrol pompalayarak OPEC anlaşmasından kazançlı çıkıyor. ABD'nin petrol ve doğal gaz üretiminde ortaya baskın bir güç olarak çıkması onun global enerji piyasasındaki rol dinamiğini değiştiriyor. ABD petrol üretiminin bu yıl içinde kısa bir sürede 1970 rekoru olan 9.637 mbd hacmini kırması ve ABD petrol endüstrisinin rolünü enerji dünyasında zirveye taşıması bekleniyor. Rusya ve Suudi Arabistan fiyatları yükseltmeye çalışırken ABD'nin daha fazla çıktıyla global fiyatları baskı altında tutmaya devam etme ihtimali çok yüksek.

FİYAT ÇALKANTILARI

2017 Aralık ayında petrol fiyatları 30 aylık tavan seviyesine yaklaştı. Bazı uzmanlar bugün petrolün aşırı değerli olduğunu ve geri çekilmenin kaçınılmaz olduğunu düşünüyor. Ancak parmakla gösterilecek kadar az sayıda olanı ise yıl sonu itibariyle 80 dolarlık petrol fiyatını dile getiriyor. Aslında İran'daki krizin bu bölgedeki petrol üretimini tehdit eder hale gelmesi durumunda petrol fiyatının bu yıl 100 doları görmesi işten bile değil. Biz sıklıkla uzun vadeli fiyat seviyesi tahminlerinde başarısız oluruz ancak ben bir teşebbüste bulunayım. Brent ham petrolünün ortalama varil fiyatı 2025 itibariyle 86 dolara ve 2030 itibariyle de 95 dolara çıkabilir. 2040 yılında 109 dolar ve 2050'de 117 dolara yükselebilir. Ondan sonra ucuz petrol kaynakları tükenerek petrol çıkartımı daha pahalı bir hale gelecek. Bu tahminlerin tümü de 1) ABD kaya petrolü üretiminin nasıl olacağı, 2) OPEC'in nasıl tepki vereceği ve 3) global ekonominin ne kadar hızlı büyüyeceğine bağlı.

Eğer yeterince sayıda kaya petrolü üreticisi kepenk kapatırsa ve İran yapabileceğini söylediği kadar üretim yapmaz ise fiyatlar varil başına 70-100 dolar aralığındaki tarihi seviyelerine geri dönebilir. OPEC işte buna güveniyor. Yüksek petrol fiyatları "talepte bir çöküş" ile sonuçlanabilir. Eğer yüksek fiyatlar yeterince uzun sürerse, insanlar satın alma alışkanlıklarını değiştirir.

PETROL DEVLERİ VE CAPEX KEŞFİ

Önde gelen petrol devlerinin, petrol-tabanlı varlıklar oluşturmayı amaçlayan bir girişim çerçevesinde, 2018 yılında petrol keşfine yönelik sermaye harcamalarını yüzde 20 ile 30 arasında artırmaları ve derin denizlerdeki sondaja yeniden başlamaları bekleniyor. Bu devler arasında endüstrideki küçük ve orta boy hamillerden gelen iyi seviyede bir rezerv alımıyla birlikte bu varlıkların takası yapılacak. Şirketler sermaye harcamalarını ve faaliyet giderlerini kısarak artık çok daha etkin çalışıyor. Birkaç yıl önce 12 bin dolarda zirve yaptıktan sonra bugün 50 bin- 60 bin dolar bandına geri dönen günlük sondaj ekipmanı kiraları da fırsatlar sunuyor. Derindeniz hidrokarbon üretimi ile ultra-derindeniz sondajları bir süreliğine daha sürüncemede kalacak. Çünkü bu gibi işler ancak varil fiyatının 60 ile 65 dolar arasında olması

Mehmet Öğütçü

durumunda kazançlı olabilir ve 2018'de petrol fiyatlarının 52 ile 58 dolar arasında dalgalanması bekleniyor. 60 dolarlık bir fiyat ABD'li kaya petrolünü kesinlikle uluslararası piyasaya geri getirecektir ki bu OPEC'in hiç de görmek istemeyeceği bir şey.

ÇİN KAÇINILMAZ BİR BİLEŞEN

Çin ekonomisi artık değişiyor ve büyük ölçüde kömürle çalışan ağır sanayiden uzaklaşarak daha çeşitlendirilmiş bir yakıt karışımına sahip daha hizmet tabanlı olana doğru geçiş yapıyor. Çin son üç yılda enerji tüketiminde sadece minimal artışlarla ekonomik büyüme yaratmayı başardı. Büyüme muhtemelen iddia edilen rakamlardan daha düşük, ancak öyle olsa bile bu başarı dikkate almaya değer. Eğer bu eğilim devam ettirilebilirse, sonuçta petrol, doğal gaz ve kömüre duyulan global talep düşecek. Bugün dünyanın en büyük petrol müşterisi olan Çin şu anda vadeli işlem sözleşmelerinin alım satımının yapılacağı yurt içi bir piyasa oluşturmanın eşiğinde. Shanghai Uluslararası Enerji Borsası ile Çinli müşteriler petrol fiyatlarını sabitleyebilecek ve yerel para birimleriyle ödeme yapabilecek. Bunun ise petrol piyasasının global para birimi olarak ABD dolarının oturmuş rolü üzerinde etkileri olacak. Çin devletinin petrol rezervi stoklama hızı da büyük bir ihtimalle düşecek.İkinci Sino-Rusya petrol boru hattı Rusya'nın Çin'in büyüyen ham petrol pazarına daha güçlü bir şekilde sahip çıkmasını sağlayacak. Rusya'nın artan bu pazar payı ise yeni uzatılan OPEC ve OPEC dışındaki kesintilere paralel olarak ihracat hacimleri önümüzdeki aylarda baskı altında kalacak Suudi Arabistan'ın payını aşındıracak. Çin'in Rusya'dan yaptığı petrol ithalatını yılda 15 milyon tondan 30 milyon tona yükselterek ikiye katlaması beklenen bu yeni boru hattı, petrolü Rusya'nın Doğu Siberya-Pasifik Okyanusu boru hattıyla Çin'in Daqing şehrine taşıyacak.

ELEKTRİKLİ ARAÇ ETKİSİ

Elektrikli araçların, robotaksilerin ve otonom araçların satışlarının rekor seviyelerde yükseldiği ve daha da artacağı çok net. Tesla'nın Model 3'ü bu yıl çok ilgi çekecek ve diğer otomobil üreticileri de daha fazla sayıda EV (Elektrikli Araç) modellerini piyasaya sürecek. Çin, EV'de global bir lider olma yolunda. Sonuçta küresel ölçekte araç yakıt tüketiminde ciddi bir düşüş görülmeli. Her ne kadar on yıl öncesine göre ortalıkta yığınla elektrikli araç, hibridler ve benzinle çalışan yakıt-cimrisi arabalar olsa da düşük fiyatları yüzünden çok satılan pikaplar, SUV'lar ve jipler yakıt ekonomisi kazanımlarını geri alıyor. Biz ayrıca Çin, Hindistan, Fransa, Büyük Britanya ve Norveç gibi ülkelerin tümünün kendi karayollarında fosil yakıtla çalışan araçların satışını yasaklama taahhüdünde bulunduklarını da duyduk. 2050 yılı itibariyle küresel planda satılan tüm araçların yüzde 90'ını muhtemelen elektrikli araçlar oluşturacak. Bu durum dünya genelinde yollarda yaklaşık bir milyar pille çalışan elektrikli araba olacağı anlamına geliyor. Bu satışların binek araç pazarına odaklanması hızlanarak geleceğe yönelik petrol talebi konusundaki belirsizlikleri artıracak. Ancak bu beklenti çok yakın bir zamanda gerçekleşmeyecek; petrol talebi bugün 10 yıllık ortalamanın üzerinde bir hızda artıyor. Ve petrol tüketimi kaba tahminlerin açık ara çok ötesinde. Sonuç, petrol tüketimi önümüzdeki 20 yıl boyunca dikkate değer oranda zalacak. Ancak gelecek birkaç yıl içinde global araç yakıtı tüketimi büyük bir ihtimalle artmaya devam edecek. ●

"TÜRKİYE'Yİ MERKEZ HALİNE GETİRMEYİ HEDEFLİYORUZ"

SOCAR TÜRKİYE ÇOK BÜYÜK BİR YATIRIM OLAN VE PETKİM'İN HAMMADDE ARZ GÜVENLİĞİ AÇISINDAN ÇOK BÜYÜK ÖNEM TAŞIYAN STAR RAFİNERİ YATIRIMINI 6,3 MİLYAR DOLARLIK YATIRIM DEĞERİYLE HAYATA GEÇİRDİ. SOCAR'IN EN BÜYÜK ORTAK OLDUĞU, TÜRKİYE VE AZERBAYCAN DEVLETLERİNİN BİR PROJESİ OLAN TANAP DA BU YIL İÇİNDE İLK GAZI TAŞIYACAK. SOCAR TÜRKİYE DIŞ İLİŞKİLER BAŞKANI MURAT LECOMPTE, "KURULUŞUNUN 100'ÜNCÜ YILINDA TÜRKİYE'Yİ DÜNYANIN EN ÖNEMLİ ENERJİ MERKEZLERİNDEN BİRİ HALİNE GETİRMEYİ HEDEFLİYORUZ" DİYOR.

SOCAR Türkiye, dünyada ilk endüstriyel petrol kuyusunu açan Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi SOCAR'ın bir iştiraki. Dünyanın önde gelen enerji şirketleri arasında yer alan SOCAR, enerji ve petrokimya üretimi konusunda çok ciddi bir bilgi birikimine sahip. SOCAR Türkiye, 2008 yılında Petkim'i Özelleştirme İdaresi'nden satın alarak Türkiye'deki faaliyetlerine başladı. Bu süreçte çok büyük bir yatırım olan ve Petkim'in hammadde arz güvenliği açısından çok büyük önem taşıyan STAR Rafineri yatırımını 6,3 milyar dolarlık yatırım değeriyle hayata geçirdi. STAR, bu yıl faaliyete başlayacak.

STAR Rafineri üretime geçince Türkiye'nin ithal etmek zorunda kaldığı dizel, uçak yakıtı, nafta gibi petrol mamullerini üretecek. Böylece ülkenin cari açığının kapanmasında 1,5 milyar dolarlık katkı sağlayacak. SOCAR'ın en büyük ortak olduğu, Türkiye ve Azerbaycan devletlerinin bir projesi olan TANAP da bu yıl içinde ilk gazı taşıyacak. 1.850 kilometrelik bir boru hattı olan ve Türkiye'yi doğudan batıya geçen TANAP projesiyle Türkiye çok önemli bir enerji koridoru haline gelecek. SOCAR Türkiye Dış İlişkiler Başkanı Murat LeCompte, "Türkiye, coğrafi konumu nedeniyle Asya ile Avrupa arasındaki köprü niteliğinde. Azerbaycan ise Şahdeniz Bölgesi'nde zengin doğalgaz ve petrol yataklarına sahip. Doğal zenginliklerimizi, kardeş ülke Türkiye üzerinden Avrupa'ya ulaştırarak, kuruluşunun 100'üncü yılında Türkiye Cumhuriyeti'ni dünyanın en önemli enerji merkezlerinden biri haline getirmeyi hedefliyoruz" diyor. Lecompte ile SOCAR Türkiye'nin büyük yatırımlarını ve hedeflerini konuştuk.

Dünyanın en güçlü enerji şirketlerinden birisiniz. Sektördeki ve dünyadaki konumunuzu özetleyebilir misiniz?

SOCAR Türkiye olarak, dünyada ilk endüstriyel petrol kuyusunu açan Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi SOCAR'ın bir iştirakiyiz. Dünyanın önde gelen enerji şirketleri arasında yer alan SOCAR, enerji ve petrokimya üretimi konusunda çok ciddi bir bilgi birikimine sahip. Türkiye'deki faaliyetimize ise ülkenin ilk ve tek entegre petrokimya tesisi olan Petkim'i 2008 yılında Özelleştirme İdaresi'nden satın alarak başladık.

SOCAR dünyada iş yaptığı 13 farklı ülke arasında en büyük yatırımı Türkiye'ye yapıyor. Türkiye'yi SOCAR için farklı kılan nedir?

Türkiye'nin Azerbaycan ile yüzyıllardır süren çok özel ilişkileri var. Azerbaycan'ın en büyük kamu şirketi olan SOCAR'ın da bunun dışında kalması mümkün olamaz. Biz de SOCAR'ın bir iştiraki olarak, aynı yatırım politikasını benimsiyoruz ve yatırımlarımızı Azerbaycan Cumhuriyeti'nin kurucusu Haydar Aliyev'in "Bir millet iki devlet" ülküsüyle yapıyoruz. Türkiye, coğrafi konumu nedeniyle Asya ile Avrupa arasındaki köprü niteliğinde. Azerbaycan ise Şahdeniz Bölgesi'nde zengin doğalgaz ve petrol yataklarına sahip. Doğal zenginliklerimizi, kardeş ülke Türkiye üzerinden Avrupa'ya ulaştırarak, kuruluşunun 100'üncü yılında Türkiye Cumhuriyeti'ni dünyanın en önemli enerji merkezlerinden biri haline getirmeyi hedefliyoruz. Yatırımlarımızla Türkiye'nin enerji arz güvenliğinin sağlanmasına katkıda bulunmaktan mutluluk duyuyoruz. Önümüzdeki dönemde de Türkiye ve Azerbaycan ekonomilerini geliştirecek yatırımlarımıza devam edeceğiz.

STAR Rafineri ve TANAP'ta takviminiz nasıl ilerliyor?

Bizim için ve Petkim'in hammadde arz güvenliği açısından çok büyük önem taşıyan STAR Rafineri, 6,3 milyar dolarlık yatırım değeriyle bu yıl faaliyete başlayacak. STAR Rafineri Türkiye için de çok önemli çünkü Türkiye'nin ithal etmek zorunda kaldığı dizel,

uçak yakıtı, nafta gibi petrol mamullerini üreterek ülkenin cari açığının kapanmasında 1,5 milyar dolarlık katkı sağlayacak.

SOCAR'ın en büyük ortak olduğu, Türkiye ve Azerbaycan devletlerinin bir projesi olan TANAP da bu yıl içinde ilk gazı taşıyacak. 1.850 kilometrelik bir boru hattı olan ve Türkiye'yi doğudan batıya geçen TANAP projesiyle Türkiye çok önemli bir enerji koridoru haline gelirken, projenin devamı olan TAP ile Avrupa'nın doğalgaz arz güvenliğine katkı sağlanacak. Tüm bu veriler ışığında Türkiye'nin en önemli ithal kalemlerinden biri olan petrokimya sanayiinde çok önemli bir üretici olduğumuzu söyleyebilirim. Önümüzdeki dönemde ise TANAP ile başlayan proje çerçevesinde Türkiye ve Avrupa'nın arz güvenliğine katkıda bulunacak bir şirket konumuna geleceğiz.

Türkiye'nin enerji arz güvenliğini ve dünya coğrafyasında bir enerji koridoru olmasını sağlayacak projelerde yer alıyorsunuz. Bunlar bugün gelinen noktada ne aşamadalar?

Türkiye'nin enerji merkezine dönüşmesinde önemli bir misyon üstlenen, Şahdeniz-2 doğalgazını Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşıyacak olan TANAP projesinin yüzde 91'i tamamlandı. TANAP'ın taşıyacağı 16 milyar metreküp gazın 6 milyar metreküpü Türkiye'de kalacak. Türkiye'de tek noktaya yapılmış en büyük yatırım olan STAR Rafineri'nin ise yüzde 98'i tamamlandı. Bu yılın üçüncü çeyreğinde üretime geçecek.

SOCAR CNG-Mavi Koridor projesiyle neler hedefliyorsunuz?

CNG insan sağlığına en büyük hasara yol açan partikülleri üretmeyen bir yakıt. Kilometre başına yüzde 20 oranında daha düşük karbondioksit salımına sahip. Egzoz emisyonlarında büyük bir düşüş, sera etkisi gazlarında yüzde 20 oranında bir azalma sağlıyor. Yeni nesil CNG'li araçlar benzinli ve dizel yakıtlı araçlara göre karbonmonoksitte yüzde 76, benzinde yüzde 97'nin üzerinde, ozona zararlı hidrokarbonlarda yaklaşık yüzde 90, partiküllerde yüzde 99 ve üzerinde

bir azalma sağladığı, çevreyi etkileyici toksik ve korozif atıklar üretmediği için diğer fosil yakıtlara göre en temiz yakıt olarak görülüyor.

SOCAR, misyon olarak akaryakıtın bu ekonomik, güvenli ve temiz bir alternatifi olan CNG'yi Türk tüketicisine tanıtmak ve onu hem Türk tüketicisi hem Avrupa'nın bir noktasından CNG'li araçlar ile Türkiye üzerinden geçmek isteyen sürücüler için ulaşılabilir kılmayı hedefliyor. Bu amaçla AB'nin temiz yakıt stratejisi kapsamında Avrupa çapında orta ve uzun yol taşımacılığı yapan ağır ticari nakliye araçlarının dizel yakıt kullanımına alternatif olarak doğalgaz kullanımını geliştirmek amaçlı "Mavi Koridor" (Blue Corridor) benzeri bir projeyi başlattık. Türkiye'nin ana ticaret yolları üzerinde konumlandırdığı ve Türkiye'nin en geniş perakende OTO-CNG ağı olan SOCAR CNG istasyonları ile hayata geçiriyoruz.

Belli bir büyüklüğe ulaşan "SOCAR CNG" istasyon ağı sayesinde Avrupa'nın bir ucundan yola çıkan CNG'li araçlar Türkiye'de "SOCAR CNG" tarafından oluşturulan koridor ile CNG tedariki sıkıntısı

çekmeden yollarına devam edebiliyor. Yaklaşık 200-250 kilometrelik aralar ile konumlandırılan ve son teknoloji ekipman kullanılarak inşa edilen bu yeni CNG istasyonları sayesinde, İstanbul, Ankara, Mersin, Bursa, İzmir gibi ticaretin kalbinin attığı büyük merkezleri birbirine ve çevre illerine bağlayan yollarda çalışan araçlara yepyeni, ekonomik ve çevreci bir yakıt alternatifi sunulmuş oluyor.

YENİ YATIRIM TAKVİMİ

PETLİM VE RES SOCAR, 2008 yılında özelleştirme kapsamındaki Petkim'i 2,04 milyar dolara aldıktan sonra rafineri-petrokimya-enerji-lojistik-dağıtım-depolama entegrasyonu için kendisine bir hedef koydu ve yatırımlarını da buna göre planladı. Bu kapsamda 400 milyon dolarlık yatırımla Petlim Konteyner Terminali projesi hayata geçirildi.

STAR'DAN CARİ AÇIĞA KATKI Yine 17 türbinden oluşan 51 megavatlık güce sahip Petkim Rüzgar Enerji Santrali (RES) 55 milyon Euro yatırımla tamamlandı. Bizim en önemli projelerimizden olan STAR Rafineri, 6,3 milyar liralık yatırım değeriyle bu yıl üretime başlıyor. STAR Rafineri üretime geçtiğinde Türkiye'de cari açığın kapanmasına yıllık 1,5 milyar dolarlık katkı sağlayacak.

İLK GAZ HAZİRANDA Şahdeniz-2 doğalgazını Türkiye üzerinden Avrupa'ya ulaştıracak olan TANAP'ın Eskişehir'e kadar olan ilk fazı haziran ayında bitecek ve Türkiye'ye ilk gazı iletecek. Enerji arz güvenliği konusunda büyük öneme sahip olan ve Türkiye'nin doğalgaz ihtiyacının yüzde 12'sini karşılayacak TANAP, 16 milyar metreküp doğalgaz taşıyacak. Bu rakam önümüzdeki dönemde 31 metreküpe kadar çıkabilecek.

2023 vizyonunuzda enerjide Türkiye'de neleri hayata geçirmek yer alıyor? SOCAR'IN Türkiye ve bölgede enerjide en önemli hedefleri ve nihai amacı nedir?

Halen inşası süren yatırımlarımızı 2020 yılına kadar tamamlamayı hedefliyoruz. Bunların dışında, hayata geçirmeyi planladığımız yeni projeler bulunuyor. Bunlardan biri yeni bir petrokimya yatırımı. Türkiye'nin petrokimya ürünlerinden kaynaklanan 11,5 milyar dolarlık cari açığı var. Biz bu alanda ülkenin en deneyimli gücüyüz. Kuracağımız yeni Petkim'le Türkiye'de petrokimya kaynaklı bu cari açığı 3 milyar dolar kadar azaltmak istiyoruz. ●

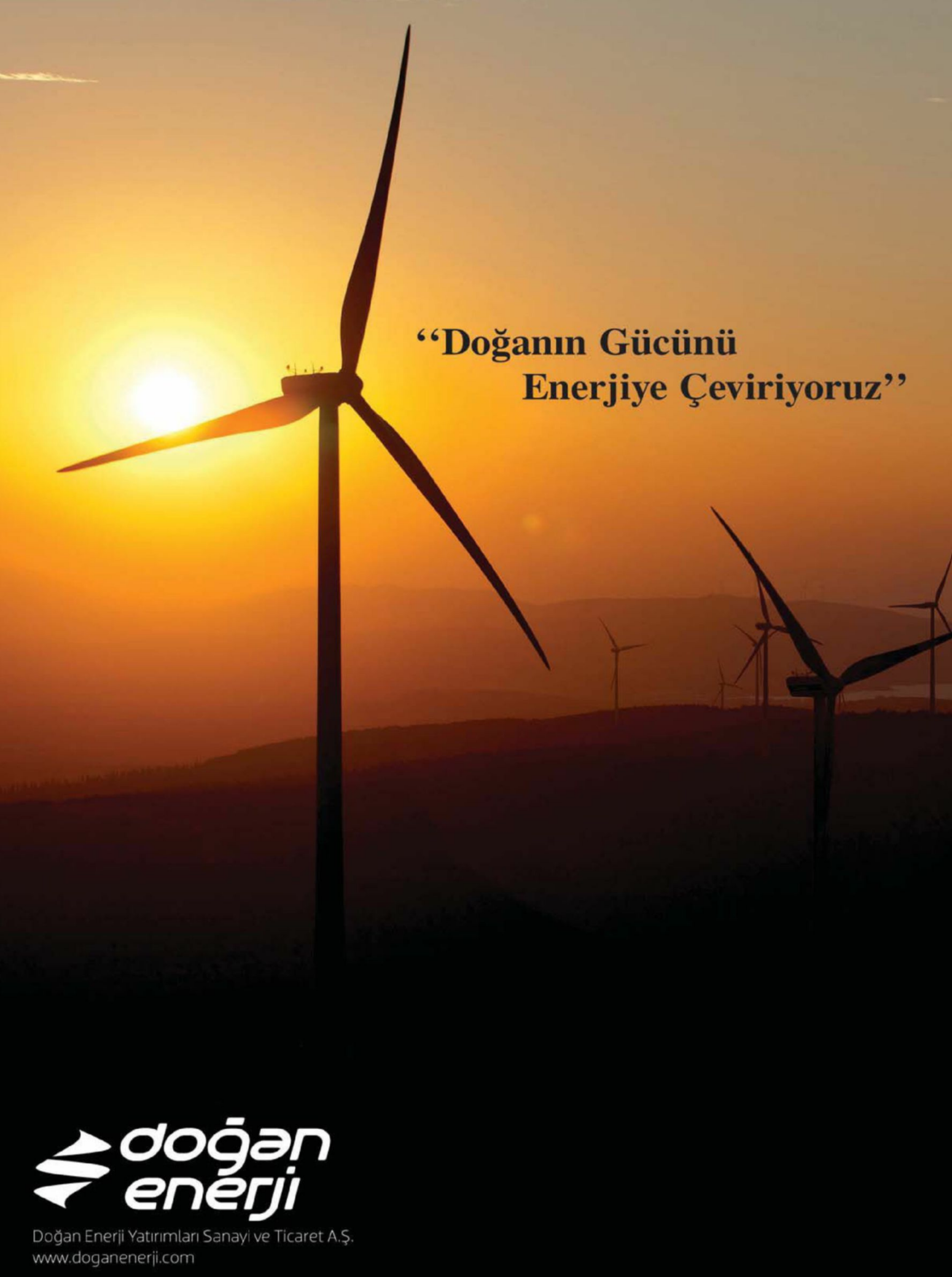
“Doğanın Gücünü
Enerjiye Çeviriyoruz”
doğan
enerji
Doğan Enerji Yatırımları Sanayi ve Ticaret A.Ş.
www.doganenerji.com

Gana Santrali

Madagaskar Santrali

Mali Santrali

"AFRİKA YATIRIMLARININ SONUÇLARINI ALACAĞIZ"

AKSA ENERJİ, YURT İÇİ VE YURT DIŞINDA TOPLAM 2 BİN 221 MEGAVAT KURULU GÜCE SAHİP, ENERJİ SEKTÖRÜNÜN TÜRKİYE'DEKİ DEVLERİNDEN BİRİ... GLOBALLEŞME SÜRECİNE 2015 YILINDA AFRİKA PAZARIYLA BAŞLAYAN ŞİRKETİN 2018 GÜNDEMİNDE YURT DIŞI YATIRIMLAR VAR. BU YIL, AFRİKA'DAKİ YATIRIMLARININ SONUÇLARINI ALMAYI HEDEFLEDİKLERİNİ SÖYLEYEN AKSA ENERJİ GRUP BAŞKANI CÜNEYT UYGUN, "2018'DE AFRİKA, LATİN AMERİKA VE ASYA KITALARINA ODAKLANACAĞIZ" DİYOR.

Nil Dumansızoğlu / ndumansizoglu@capital.com.tr

Yıllık 5 trilyon dolar düzeyinde gerçekleşen harcama tutarıyla enerji sektörü, küresel gayri safi milli hasılanın yaklaşık yüzde 6'sına varan bir değer üretiyor. Sektörün Türkiye'deki lider şirketlerinden Aksa Enerji de yurt içi ve yurt dışında şimdiye kadar kurduğu santrallerle doğal gaz, linyit, rüzgar, hidroelektrik ve akaryakıt kaynaklarından enerji üretiyor. Türkiye'de 4, KKTC'de 1 ve Afrika'da 3 olmak üzere toplamda 8 enerji santrali olan Aksa Enerji, 2 bin 221 megavat kurulu güce sahip.

Son 7 yılda 5 milyar TL yatırım yaptıklarının bilgisini veren Aksa Enerji Grup Başkanı, CEO'su ve Yönetim Kurulu Üyesi Cüneyt Uygun, 2018'de Afrika'daki yatırımlarının sonuçlarını almayı hedeflediklerini söylüyor. Önümüzdeki dönemlerde yeni iş fırsatları yakalayabilmek amacıyla Afrika'da yaklaşık 20 ülkeyle

daha irtibat halinde olduklarını belirterek "Afrika dışında, Asya ve Endonezya'da özellikle doğal gaz santralleri için iş geliştirme çalışmalarımız devam edecek. 2018'de Afrika, Latin Amerika ve Asya kıtalarına odaklanacağız" diyor.

Cüneyt Uygun'la enerji sektörü ve Aksa Enerji'nin yatırımları üzerine konuştuk:

Türkiye'de enerji sektörünün şu anki durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Küresel finans piyasalarındaki dalgalanmalar, Orta Doğu'da devam eden belirsizlik enerji piyasalarını da etkiliyor. Belirsizliklere rağmen devlet teşvikleri, şirketlerin yatırımları ve ülkemize olan güvenleriyle birlikte toparlanma sürecimiz hızlandı.

Ülkemiz, nüfusu, ekonomisi, sanayisi ve şehirleşme oranıyla büyüyen bir ekonomi. Gayri safi milli hasılamız büyüdükçe sanayileşme ve şehirleşme arttıkça enerji talebi de artıyor. Bunun yanı sıra Hazar, Orta Asya ve Orta Doğu bölgelerinden Balkanlar ve Orta Avrupa'ya kadar uzanan bir enerji koridorunda yer alıyoruz.

Türkiye'nin büyümesinin yanı sıra AB'deki toparlanma sonucunda ihracatın artacağı ve dış talebin büyümemizi destekleyeceği bir döneme giriyoruz. Ülkemizde de enerjide dışa bağımlılığın azaltılması politikası çerçevesinde yerli kaynaklara yönelim mevcut. Hükümetin verdiği destek ve sağladığı teşvikler neticesinde, 2017 yıl sonunda elektrik üretiminde yerli kaynakların payı yüzde 32 olarak gerçekleşti. Yerli kaynak kullanımı şirketlerin sürdürülebilirliği açısından çok önemli bir ölçüt olarak karşımıza çıkıyor. Bu çerçevede Enerji Bakanlığı'nın desteğiyle hayata geçen, yerli kömürü destekleme amacıyla TETAŞ tarafından yapılan alımları son derece olumlu buluyoruz.

Elektrik üretiminde Türkiye'nin devleri arasındasınız. Kurulu güçte nereye ulaştınız?

Türkiye'nin halka açık en büyük serbest elektrik üreticisi olan Aksa Enerji olarak Türkiye'de 4 enerji santraliyle enerji sektöründe faaliyet gösteriyoruz. 2017 yıl sonunda 1.835 MW'ı Türkiye ve Kıbrıs'ta olmak üzere bulunduğumuz coğrafyalarda toplam 2 bin 221 MW kurulu güce sahibiz.

Türkiye'deki santrallerimizi detaylandırmak gerekirse santrallerimizin en büyüğü 1.150 megavat gücüyle Ali Metin Kazancı Antalya Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali. Siemens ve GE gaz türbin teknolojileriyle çalışan santralimiz, yüzde 59 termal verimlilikle serbest üreticiler

Cüneyt Uygun

arasında en verimli tesisler arasında yer alıyor.

Bunun yanı sıra Şanlıurfa'da 147 MW, Manisa'da 115 MW kurulu güçle çalışan doğal gaz santrallerimiz; KKTC'de ise 153 MW kurulu güçle hizmet veren akaryakıt santralimiz bulunuyor.

Aksa Enerji'nin ilk linyit santrali ise 390 milyon dolar yatırım yaparak 270 MW kurulu güçle faaliyete geçirdiğimiz Bolu Göynük Termik Enerji Santrali'miz. Bu santralimizde Türkiye'de bir ilk olan baca gazı arıtma sistemiyle Avrupa Birliği'nin 2018 emisyon kriterlerini devreye girdiği 2015 yılında sağladık.

2017 sizin için nasıl bir yıldı?

2017, Aksa Enerji'nin tüm yurt dışı enerji santrallerinin devreye alındığı başarılı bir yıl oldu. Afrika kıtasında, Mali, Madagaskar ve Gana'da 3 enerji santrali devreye aldık. Ayrıca global bir enerji şirketi olma vizyonumuzu desteklemek amacıyla başka ülkelerle de temaslarımızı devam ettirdik. 2018'de de bu temasları sürdürecek, yeni yatırımlarla Türkiye ve dünya enerji sektörüne katma değer sağlamayı sürdüreceğiz.

Antalya Dogalgaz Santrali

Bolu Göynük Termik Enerji Santrali

Yurt dışı yatırımlarınızdan bahseder misiniz?

Aksa Enerji olarak dünyanın farklı coğrafyalarında enerji ihtiyacına çözüm üreterek ve istihdam yaratarak bulunduğumuz coğrafyaların sürdürülebilir kalkınmasına destek olmayı hedefliyoruz. İlk yurt dışı yatırımımız olan Kuzey Kıbrıs Kalecik Enerji Santrali'miz 2003 yılında kuruldu. Akaryakıtla çalışmakta olan santralimiz, ülkenin elektrik ihtiyacının yüzde 60'ını karşılıyor. Globalleşme sürecine ise 2015 yılında Afrika kıtasındaki yatırımlarımızla başladık. 2017 yılında ise Afrika'daki santrallerimizin kurulumunu tamamladık ve 386 MW kurulu güçle faaliyete geçirdik. Bugün Gana'da 280 MW kurulu güç, Mali'de 40 MW tam kapasite, Madagaskar'da ise 66 MW ile faaliyet gösteriyoruz. Gana Santrali'nin 2018 yıl sonuna kadar 370 MW'a çıkarılması mümkünken Madagaskar Santrali'ni bölgedeki iletim hatlarının tamamlanmasıyla birlikte 120 MW'a çıkarmayı hedefliyoruz. Aksa Enerji olarak Gana'da enerji ihtiyacının yüzde 15'ini, Mali'de ise yüzde 13'ünü karşılıyoruz. Her iki fazının tamamlanmasıyla birlikte Madagaskar'da ise elektrik ihtiyacının yüzde 61'ini tek başına karşılayacağız.

2018'de hangi konulara odaklanacaksınız?

Aksa Enerji olarak acil enerji ihtiyacı bulunan ülkelerde hem şirketimiz hem ülkemize katma değer sağlayacak projeler yapmayı hedefliyoruz. Böylece ülkemize ciddi döviz girdisi sağlayarak ekonomimize destek olduğumuz gibi enerji açığı olan ülkelere hızlı çözümler getirecek, kalkınmalarını sağlayacağız.

Dünyada mevcuttaki projelerimiz ve planladığımız yatırımlarla global bir enerji şirketi olduk ve sahip olduğumuz deneyim ve yetkinliği sektörümüze katma değer sağlamak için kullandık. Bir Türk enerji şirketi olarak bundan sonra da dünyanın farklı coğrafyalarında enerji ihtiyacına çözüm üretecek ve istihdam yaratacak, bulunduğumuz coğrafyaların sürdürülebilir kalkınmasına destek olacağız.

2018 yılı için yeni yatırım planlarınız, yeni pazar arayışlarınız var mı?

2018'de de yurt dışı yatırımlarımızda hız kesmeyecek, enerji açığı olan ülkelere hızlı çözümler getirerek kalkınmalarına destek olacağız. Bu süreçte ülkemize de ciddi döviz girdisi sağlayarak ekonomimize destek olacağız. KKTC'deki enerji santralimizin ardından Afrika kıtasında faaliyete geçirdiğimiz ve Asya'da faaliyete geçirmeyi planladığımız yatırımlarımızla global bir enerji şirketi olma vizyonumuzu devam ettireceğiz.

Afrika, Latin Amerika ve Asya kıtalarına odaklanacağız. Enerji alanında Aksa markasının değerini artırarak global bir enerji gücü olarak yeni projelerle ilerlemeyi planlıyoruz. Bu minvalde enerji sektöründeki yatırımlarımıza global ölçekte devam edeceğiz.

Son 7 yılda 5 milyar TL yatırım yaptık. 2018'de de Afrika'daki yatırımlarımızın sonuçlarını almayı hedefliyoruz. Önümüzdeki dönemlerde yeni iş fırsatları yakalayabilmek amacıyla Afrika'da yaklaşık 20 ülkeyle irtibat halindeyiz. Afrika dışında, Asya ve Endonezya'da özellikle doğal gaz santralleri için iş geliştirme çalışmalarımız devam edecek. ●

Şaşırtan hizmetler Aytemiz'de!

Şaşırtan hizmetlerimizle son 5 yılda Türkiye'nin en çok büyüyen akaryakıt markası olduk.*

Bizi tercih eden tüm müşterilerimize teşekkür ederiz.

MOTORCU DOSTU İSTASYON

HER İHTİYACINIZI KARŞILAYABİLECEĞİMİZ MARKET

ARAÇTAN ÖDE

*2012-2016 yılları EPDK Petrol Piyasası Sektör Raporu verileri baz alınmıştır.

Aytemiz Hizmetinizdeyiz.

aytemiz.com.tr

"EKOKREDİYLE DOĞAYI KORUYORUZ"

ENERJİ TASARRUFU VE VERİMLİLİĞİ KONUSUNDA ULUSAL VE ULUSLARARASI İŞBİRLİKLERİNE GİDEN ŞEKERBANK, 2009 YILINDA EKOKREDİ ÜRÜNÜ İLE BU ÇALIŞMALARINI DAHA DA SOMUTLAŞTIRDI. 2009 YILINDAN BU GÜNE EKOKREDİ KAPSAMINDA ENERJİ VERİMLİLİĞİ İÇİN 914 MİLYON TL KREDİ KULLANDIRDIKLARINI SÖYLEYEN ŞEKERBANK TARIM VE BİREYSEL BANKACILIK PAZARLAMA GENEL MÜDÜR YARDIMCISI GÖKHAN ERTÜRK "EKOKREDİ İLE DOĞAYI KORUYORUZ, FATURALARDA YÜZDE 50'YE VARAN TASARRUF SAĞLAYORUZ VE EMEĞİN BOŞA HARCANMASININ ÖNÜNE GEÇİYORUZ" DİYOR.

Türkiye'nin kalkınmasında ve sanayileşmesinde, enerjinin verimli kullanılması hayati önem taşıyor. Enerjiyi verimli kullanarak doğanın korunmasının yanında emek de korunuyor. Enerjinin verimli kullanılması konusuna özel önem veren Şekerbank, 2009 yılından bu yana EKOkredi ile bu çalışmalarını daha somut bir yapıya oturttu. EKOkredi kapsamında bu güne kadar da 914 milyon TL kredi kullandırdı. Şekerbank Tarım ve Bireysel Bankacılık Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı Gökhan Ertürk, Enerji verimliliğinin finansmanında ilklere imza attığımız EKOkredi kapsamında, bugüne kadar çok sayıda reel sektör-finans sektörü iş birlikleri gerçekleştirdik" diyor. Ertürk ile Şekerbank'ın enerji sektörü politikalarını konuştuk.

Şekerbank, enerji yatırımlarını ne zaman ve neden odağına aldı?

Dünya gündeminin ön sıralarında yer alan enerji tasarrufu ve verimliliği konusunda yürüttüğümüz ulusal ve uluslararası iş birlikleri ile bu yöndeki çalışmalarımızı 2009 yılında EKOkredi ürünümüz ile somutlaştırdık. EKOkredi'yi, enerji tasarrufuna yönelik her türlü yatırımı uygun ödeme koşullarıyla desteklemek amacıyla geliştirdik. EKOkredi'yi geliştirirken, Türkiye'nin kalkınmasında ve sanayileşmesinde, enerjinin verimli kullanılmasının hayati önemini dikkate aldık.

EKOkredi ile ülkemiz enerji faturasının düşürülmesini, hem doğanın ve boşa harcanan emeğin korunmasını hem de faturalarda yüzde 50'ye varan tasarruf sağlanmasını, yenilenebilir enerji kaynaklarının harekete geçirilmesini ve enerji tasarrufu konusundaki bilinç düzeyinin artırılmasını hedefliyoruz. Yalnızca birkaç büyük yenilenebilir enerji yatırımını finanse etmek yerine binlerce kişinin enerji verimliliği harcamalarını uygun koşullarda destekliyoruz.

Bu güne kadar kaç projeyi finanse ettiniz? Bunların büyüklüğü ve dağılımı nedir?

EKOkredi ile enerji verimliliği alanında bugüne dek 914 milyon TL'ye yakın finansman desteği sağlandı. Bu sayede, toplamda 100 bine yakın kişi olmak üzere 91 bin 859 bireysel ve 8 bin 108 KOBİ, esnaf ve çiftçi müşterimiz enerji tasarrufu ile tanıştı. EKOkredi ile yapılan enerji verimliliği yatırımlarıyla bugüne kadar 28,3 milyar kilowatt-saat enerji tasarrufu elde edildi. Toplamda 6 milyon ton karbondioksit (CO_2) salınımı engellendi. Ayrıca, 143 bine yakın konutun yalıtıldığı EKOkredi kapsamında 131 milyon metreküp doğal gaz tasarrufu gerçekleşti.

EKOkredi kapsamında hedefleriniz nelerdir?

EKOkredi ile önümüzdeki dönemde de yeni iş birliklerine imza atmayı sürdüreceğiz. Enerji verimliliğinin finansmanı kapsamında, uluslararası finans kuruluşlarından edindiğimiz uzun vadeli

kaynakları Anadolu'daki tabana yaygın müşteri kitlemize ulaştırmaya da devam edeceğiz. EKOkredi ile Milli Enerji Politikası'na destek olmak üzere her yıl 10 bin kişiyi daha enerji tasarrufu ile tanıştırıp, doğal kaynaklarımızın ve boşa harcanan emeğin korunması için yürüttüğümüz çalışmaları kararlılıkla sürdüreceğiz.

ÖDÜLE LAYIK GÖRÜLDÜK

Enerji verimliliği ile ilgili piyasada öncü bir rol üstleniyoruz. Türkiye'nin ilk 5 yıla varan vadeli sendikasyon kredisi olma özelliğini taşıyan, 4 ayrı dilimde toplam 115 milyon dolar tutarında, KOBİ'lerin finansmanında, dış ticaret ve enerji verimliliği yatırımlarının desteklenmesinde kullanmak üzere sendikasyon kredisi aldık. Almış olduğumuz sendikasyon kredisi ile dünyanın önde gelen finans dergilerinden EMEA Finance tarafından 'Enerji Verimliliğini Destekleyen En İyi Sendikasyon Kredisi' ödülüne lâyık görüldük.

Finansmanın yanında danışmanlık alanında ne gibi hizmetler veriyorsunuz? Bunun için ayrıca ekip bulunduruyor musunuz?

Enerji projelerine finansman katkısı sunmanın yanı sıra müşterilerimize, projelerini planlama, yatırım ve devreye alma döneminde teknik müşavirlik hizmeti alması konusunda da yönlendirerek işlerinin profesyonelce yönetilmesini sağlamak için destek veriyoruz. Ayrıca, enerji yatırımının fon üretme kapasitesindeki sezonsallığı ve riskleri de dikkate alarak hazırladığımız kredi ödeme planlarına göre, müşterilerimizin projelerini hayata geçirdiği dönemde daha rahat ödeme imkanlarına ulaşmasını sağlıyoruz.

Enerjinin finansmanında uluslararası finans kuruluşları ile ne gibi çalışmalar yürütüyorsunuz?

Bankamız, sürdürülebilir kalkınmanın finansmanı alanındaki uluslararası bilinirliği sayesinde bilançosundaki yabancı kaynağın yaklaşık yüzde 20'sini enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji yatırımlarına finansman sağlamak üzere edindi. EKOkredi için, 2009 yılından buyana enerji verimliliği odaklı birçok uluslararası fon ve finans kuruluşundan, 926 milyon TL'yi aşkın kaynak sağladık. Bunun 60 milyon doları Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın (EBRD) Türkiye Konutlarda Enerji Verimliliği Finansman Kredisi (TuREEFF) programından sağlandı. Yine Alman Kalkınma Bankası (KfW), Avusturya Kalkınma Bankası (OeEB), Hollanda Kalkınma Bankası (FMO), çok uluslu kalkınma bankalarının fonladığı Güneydoğu Avrupa Enerji Verimliliği Fonu (GGF) ve Global Climate Partnership Fund (GCPF) gibi kuruluşlarla çalışıyoruz.

Şekerbank olarak, enerji verimliliğinin finansmanı kapsamında, uluslararası finans kuruluşlarından edindiğimiz uzun vadeli kaynakları Anadolu'daki tabana yaygın müşteri kitlemize ulaştırmaya devam edeceğiz. Diğer taraftan, bu konuda yürüttüğümüz iletişim faaliyetleri ve yerelden ulusala farkındalık oluşturma çalışmalarımız artarak sürecektir.

Enerji verimliliği ile ilgili ne gibi çalışmalarınız var. Bunu biraz açar mısınız?

Enerji tasarrufunu yaygınlaştırmak ve doğal kaynakların sürdürülebilirliğine destek olmak amacıyla sunduğumuz EKOkredi ile hem doğayı hem de faturalarda yüzde 50'ye varan tasarruf sağlayarak boşa harcanan emeği koruyoruz.

EKOkredi ile binalarda enerji verimliliğinin artırılmasından rüzgar, su ve güneş gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına yönelik dönüşüm projelerine, atık yönetimi yatırımlarına kadar geniş bir yelpazede bireylerin yanı sıra çiftçi, esnaf ve işletmelerin enerji verimliliği yatırımlarını uygun koşullarda finanse ediyoruz. Apartman ve site yönetimlerine özel Türkiye'nin tek kredisi olan EKOkredi Yalıtım'ı, sıfır faiz ve masrafsız kredi seçenekleriyle sunuyoruz.

EKOkredi kapsamında, güneş enerjisi sistemleri başta olmak üzere yenilenebilir enerji alanındaki yatırımları da destekliyoruz. Bu kapsamda işletme sahiplerine 10 yıl vade ile birlikte ödemesiz dönem imkanı sunuyoruz. Müşterilerimize özel hazırladığımız esnek ödeme planlarına işletmelerin küçük ölçekli yatırımlarını da dahil ediyoruz.

Banka olarak tarım sektörüne özel önem verdiğinizi biliyoruz. Bu kapsamda tarım tarafında ne gibi çalışmalarınız var?

Enerji verimliliğinin finansmanında ilklere imza attığımız EKOkredi kapsamında, bugüne kadar çok sayıda reel sektör-finans sektörü iş birlikleri gerçekleştirdik. Tarım tarafında da yoğun olarak çalışıyoruz. Tarımsal EKOkredi ile de çiftçi ailelere modern sulama projelerinin yüzde 100'ünü finanse etme imkanı sunmaktayız. Böylelikle çiftçiler, seraların yalıtımı, özellikle jeotermal kaynaklarla ısıtılan sera yapımı, sulama kuyuları için güneş panellerinin kurulması ve su tasarrufu için modern sulama sistemleri gibi yatırımlarını 5 yıl vade, hasatta ödeme imkanı ve sabit faiz oranı ile gerçekleştirebiliyor. Üstelik sera ve güneş enerjisi için projenin toplam bedelinin yüzde 75'i kredilendirirken, sulama ekipmanları kredilerinde projenin tamamı finanse ediliyor. ●

EBRD İLE İŞBİRLİĞİ

Enerji tasarrufunun finansmanı konusunda Türkiye'de üstlendiği öncü rol ile farklı uluslararası finans kuruluşlarından ve fonlarından yabancı kaynak sağlıyoruz. Bu kapsamda Kasım 2014'te Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın (EBRD) Türkiye Konutlarda Enerji Verimliliği Finansman Kredisi (TuREEFF) programı kapsamında 60 milyon dolarlık kredi anlaşması imzaladık. Program kapsamında bireylerin ve KOBİ'lerin enerji verimliliği ve tasarrufu konusunda bilinçlendirilmesi, enerji verimliliği projelerinin yine uygun maliyetlerle fonlanması çalışmaları sürüyor. TuREEFF Programı kapsamında, özellikle son dönemde Türkiye'de gündemde olan kentsel dönüşüm projelerine yönelik fonlama mümkün olacak. Bu yolla kentsel dönüşüm kapsamındaki proje sahiplerinin bilinçlendirilmesi, yeniden inşa edilen binaların enerji performans sınıfının B ve üzerine yükseltilmesinin sağlanması hedefleniyor.

TÜM ENERJİMİZLE TÜRKİYE'NİN ENERJİ ŞİRKETİYİZ

İPRAGAZ

444 İPRA 4772 www.ipragaz.com.tr

"TÜRKİYE'NİN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMASINI DESTEKLİYORUZ"

TSKB, ÜLKENİN SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜMESİNDE ÖZELLİKLE ENERJİ ÜRETİMİ VE DAĞITIMI KONULARINA ODAKLANDI. BANKANIN TOPLAM KREDİLERİ İÇİNDE ENERJİNİN PAYI YÜZDE 42. TSKB GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKAN AYGEN, ÖZELLİKLE SÜRDÜRÜLEBİLİR ENERJİ ALANLARINA DİKKAT ÇEKİYOR VE "ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE JEOTERMAL, BİYOKÜTLE VE GÜNEŞ ENERJİSİ YATIRIMLARININ HIZLA DEVAM ETMESİNİ BEKLİYORUZ" DİYOR.

TSKB, Türkiye'nin kapsayıcı ve sürdürülebilir kalkınması için değer yaratma misyonuyla hareket ediyor. Ülkenin kalkınma öncelikleri bankanın da yatırım önceliklerini oluşturuyor. Banka bu anlamda enerji üretimi ve dağıtımı yatırımlarına odaklandı. Özellikle de sürdürülebilir enerji alanında yatırımlar tarafında fark yaratmayı başaran TSKB, sadece finansman değil danışmanlık hizmetleriyle de dikkat çekiyor. TSKB Genel Müdür Yardımcısı Hakan Aygen ile enerji yatırımlarının finansmanı, bankanın sürdürülebilir enerji yatırımların bakış açısını ve ne gibi hizmetler sunduklarını konuştuk:

TSKB, enerji yatırımlarının finansmanında özellikle hangi alanlarda daha güçlü?

Bu alanda özellikle fark yarattığımız noktanın yenilenebilir enerji yatırımları olduğunu düşünüyoruz. Yenilenebilir enerji alanında 15 yılı geride bıraktık. 2017 yıl sonu itibarıyla finansman sağladığımız yenilenebilir enerji santrallerinin toplam kurulu gücü 5 bin 617 MW'a ulaştı. Diğer bir deyişle Türkiye'nin toplam kurulu yenilenebilir enerji gücünün yüzde 15'ini TSKB'nin finanse ettiğini söyleyebiliriz. Şimdiye dek 299 yenilenebilir enerji projesine taahhüt ettiğimiz tutar ise 4,9 milyar dolara yaklaştı.

Enerji sektörüne ayrılan kredilerin toplam kredileriniz içindeki payı nedir? Bu oranın artırılmasına yönelik düşünceniz nedir?

İklim değişikliğiyle mücadeleye dönük yenilenebilir enerji, enerji ve kaynak verimliliği projelerinin yanı sıra sosyal kalkınmaya odaklanan temaları da barındıran sürdürülebilirlik yatırımlarının portföyümüzdeki payı yaklaşık yüzde 60'a ulaşmış durumda. Enerji sektörünün portföyümüzdeki payı yüzde 42. Yenilenebilir enerji özelinde bakarsak bu rakamın yaklaşık yüzde 34 olduğunu görüyoruz. Enerji, özellikle de yenilenebilir enerji yatırımları, ülkemizin kalkınmasında önemli bir role sahip. Yapılan her yenilenebilir enerji yatırımıyla üretimin artması, ekonominin büyümesi ve enerjide dışa bağımlılığın azalması için bir adım atılıyor. Biz de bu amaçla yenilenebilir enerji yatırımlarını desteklemeye devam edeceğiz. Bu desteği Türkiye'nin ilk karbon-nötr bankası olarak ülkemizin düşük karbonlu ekonomiye geçişi için de önemli buluyoruz.

Yenilenebilir enerjide hangi alanlara odaklanıyorsunuz? Desteklediğiniz yatırımlarla ilgili bilgi alabilir miyiz?

Türkiye'nin kalkınması yönünde faaliyet gösteren bir misyon bankası olarak, ülkemizin öncelikli yatırım ihtiyaçları ve yaptığımız kaynak anlaşmaları çerçevesinde, sosyal, ekonomik ve çevresel kriterlerimize uyan ve verimli bulduğumuz yenilenebilir enerji projelerini finanse ediyoruz. Son yıllarda yenilenebilir enerjide, başta jeotermal ve güneş enerjisi olmak üzere rüzgar ve biyokütle enerji santrali projelerine ağırlık verdik.

Rakamlara bakarsak, Türkiye'deki toplam MW cinsinden kurulu güneş enerjisi gücünün yüzde 5'ini, rüzgar enerjisi gücünün yüzde 18'ini, biyokütle enerjisi gücünün yüzde 24'ünü, hidroelektrik enerji gücünün

RAKAMLARLA TSKB'NİN ENERJİ KARNESİ

- 15 yılda finanse edilen yenilenebilir enerji santrallerinin toplam kurulu gücü 5 bin 617 MW.
- Türkiye'nin toplam kurulu yenilenebilir enerji gücünün yüzde 15'ini TSKB finanse etti.
- Enerji sektörünün TSKB'nin kredi portföyündeki payı yüzde 42. Yenilenebilir enerji özelinde bu oran yüzde 34.
- TSKB son dönemde IFC ve EBRD'den toplam 160 milyon dolar tutarında kaynak temin etti ve bunlar enerji yatırımlarında kullanılacak.
- Enerji ve kaynak verimliliği alanında bankanın finanse ettiği projelerin sayısı 130'u geçti. Sağlanan finansman tutarı ise 900 milyon dolara yaklaştı.

yüzde 14'ünü ve jeotermal enerji gücünün ise yüzde 47'sini finanse ettiğimizi söyleyebiliriz. Önümüzdeki dönemde jeotermal, biyokütle ve güneş enerjisi yatırımlarının hızla devam etmesini bekliyoruz. Bankamızın bu alanlardaki finansman desteğini de artırmayı hedefliyoruz.

Finansmanın yanında danışmanlık alanında ne gibi hizmetler veriyorsunuz? Bunun için ayrıca ekip bulunduruyor musunuz?

TSKB'nin bankacılık anlayışı ana faaliyetlerimiz olan kurumsal bankacılık ve yatırım bankacılığından çok daha fazlasını ifade ediyor. Kalkınma bankacılığı sorumluluğu ile finansal analiz, teknik uzmanlık ve ekonomik vizyonu iş modelimize entegre etmiş durumdayız. Mühendislik, mali analiz, ekonomik araştırmalar alanlarında çalışan deneyimli ekiplerimiz sayesinde bir projeyi değerlendirirken sadece ekonomik kriterleri değil, sosyal ve çevresel sonuçları, teknik uygulanabilirliği ve tabii ki sürdürülebilirliği hesaba katıyoruz. İncelediğimiz projeleri uzmanlığımızı katarak daha verimli hale getirmeyi amaçlıyoruz.

Bu yetkinliklerimizden hareketle enerji sektörü de dahil olmak üzere tüm sektörlerdeki deneyimimizi danışmanlık alanında da kullanıyoruz. Yatırım kredilerinde ve proje finansmanlarında birlikte çalıştığımız müşterilerimizi danışmanlık altyapımızla da destekleyerek iş birliği olanaklarını artırmak istiyoruz.

Enerjinin finansmanında uluslarası finans kuruluşlarıyla ne gibi çalışmalar yürütüyorsunuz?

Uluslararası finans kuruluşları ve kalkınma bankaları kuruluşumuzdan bu yana en önemli iş ortaklarımız arasında yer alıyor. Bu kuruluşlardan temin ettiğimiz fonlarla Türk iş dünyasının yatırımlarına destek oluyoruz. Dünya Bankası (IBRD ve IFC), Avrupa Yatırım Bankası (EIB), Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası (CEB), Alman Kalkınma Bankası (KfW), İslam Kalkınma Bankası (IDB), Fransız Kalkınma Ajansı (AFD), Avusturya Kalkınma Bankası (OeEB), Japon Uluslararası İşbirliği Bankası (JBIC) ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) gibi kalkınma finansmanı kuruluşlarıyla yakın iş birliği içinde çalışıyoruz.

"DANIŞMANLIK ŞAPKAMIZLA FARK YARATIYORUZ"

"Esas odak alanımız olan sürdürülebilirlik yatırımlarında da danışmanlık şapkamızla fark yaratıyoruz. İştirakimiz TSKB Sürdürülebilirlik Danışmanlığı AŞ– Escarus aracılığıyla sürdürülebilirlik çözümleri geliştiriyor, dünyada kabul görmüş uluslararası çevresel ve sürdürülebilirlik yaklaşımlarını Türk iş dünyasına entegre etme konusunda danışmanlık hizmeti veriyoruz."

Son dönemde buralardan ne kadarlık kaynak temin ettiniz? Bu kaynaklar nerelerde kullanılacak?

IFC ve EBRD'den toplam 160 milyon dolar tutarında kaynak temin ettik. IFC'den temin ettiğimiz 75 milyon doları tutarındaki "Sürdürülebilir İklim Kredisi" ile yenilenebilir enerji, enerji ve kaynak verimliliği, inovasyon ve Ar-Ge ile iklim değişikliğine adaptasyon gibi yatırımlara odaklanacağız. EBRD'den temin ettiğimiz 85 milyon dolar tutarındaki kaynak ise Türkiye genelinde orta ölçekli yenilenebilir enerji ve kaynak verimliliği yatırımlarının finansmanına destek amacıyla kullanılacak.

Bugüne kadar olduğu gibi önümüzdeki dönemde de yenilenebilir enerji alanında sürdürülebilirlik odaklı kaynaklarla ülkemizin kapsayıcı ve sürdürülebilir kalkınmasına katkı sağlayan yatırımlara destek olmaya devam edeceğiz.

Enerji verimliliği ile ilgili ne gibi çalışmalarınız var? Bu konuda kaç proje finanse edildi, hangi sektörlere odaklandınız?

Enerjinin verimli kullanılması ile sağlanan faydayı enerji üretimi kadar önemli buluyoruz. Bu vizyonla sekiz yıldır enerji ve kaynak verimliliği alanlarındaki yatırımları destekliyoruz. Bugüne kadar enerji ve kaynak verimliliği alanında finanse ettiğimiz projelerin sayısı 130'u geçti. Sağladığımız finansman tutarı ise 900 milyon dolara yaklaştı. Enerji verimliliği yatırımlarında, enerji tüketimi yüksek olan demir çelik, çimento, tekstil, otomotiv, kimya ve plastik gibi sektörlerin öne çıktığını görüyoruz. Yatırım alanı olarak ise projelerin atık ısıdan enerji üretimi, tesis modernizasyonu, enerji optimizasyonu, enerji verimli teknolojiler, izolasyon, aydınlatma, yeşil binalar gibi geniş yelpazede çeşitlendiğini görüyoruz.

Ayçe Tarcan Aksakal aaksakal@capital.com.tr

"BÜYÜME ODAKLI YAKLAŞIMIMIZI SÜRDÜRÜYORUZ"

TÜRKİYE, SHELL'İN STRATEJİK ÖNEM ATFETTİĞİ ÜLKELERDEN BİRİ. BU DOĞRULTUDA TÜRKİYE'DEKİ YATIRIMLARINA "SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜME HEDEFİYLE" KESİNTİSİZ DEVAM ETTİKLERİNİ SÖYLEYEN SHELL TÜRKİYE ÜLKE BAŞKANI AHMET ERDEM, "2018'DE DE TÜRKİYE'DEKİ BÜTÜN İŞ KOLLARIMIZDA BÜYÜME ODAKLI YAKLAŞIMIMIZI SÜRDÜRÜYORUZ" DİYOR.

Shell dünyanın en büyük enerji şirketlerinden biri. Türkiye'de de istasyon ağına, ikmal ve dağıtım altyapısına ve petrol arama operasyonlarına büyük yatırımlar yapan şirket, 2018'de de Türkiye'deki bütün iş kollarında büyüme odaklı yaklaşımını sürdürüyor. Türkiye'nin, Shell'in stratejik önem atfettiği ülkelerden biri olduğunu vurgulayan Shell Türkiye Ülke Başkanı Ahmet Erdem, yatırımlarını Türkiye'nin enerji ihtiyacını karşılayacak şekilde önceliklendirdiklerini söylüyor.

Erdem, "Türkiye'deki önemli işlerimizden perakende satışlar alanında, sürücülerin beklenti ve ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yeni yakıt teknolojilerine yatırım yaparak en iyi ürün ve hizmetleri geliştirmek için çalışıyoruz" diyor.

Shell Türkiye Ülke Başkanı Ahmet Erdem, yatırım yaptıkları yeni yakıt teknolojilerini, Türkiye pazarındaki hedeflerini ve projelerini şöyle anlatıyor:

2017, Shell açısından nasıl bir yıl oldu? Ne kadarlık bir büyüme gerçekleştirdiniz?

Başarılı bir 2017 yılı geçirdik, Türkiye'deki faaliyetlerimizin tümünden yaklaşık 23 milyar TL'lik ciro elde ettik. Ortak girişim şirketimiz Shell&Turcas olarak istasyonlardan direkt yapılan akaryakıt satışlarında yüzde 19,5 ile pazar liderliğimizi koruyoruz. Geçen yıla göre yüzde 3,1'lik bir büyüme elde ettik. B2B akaryakıt satışlarında da yüzde 31,2 ile pazar liderliğimizi güçlü bir şekilde sürdürüyoruz.

Madeni yağ satışlarındaki durum nedir?

2017'de hem dünyada hem Türkiye'de 11 yıldır üst üste madeni yağ pazarının lideri olmanın gururunu ve mutluluğunu yaşadık. Shell'in Akdeniz'deki tek gres ve en büyük madeni yağ üretim tesisi olan Derince'deki Madeni Yağ ve Gres Üretimi Tesisi'mizden 2017 yılında yaklaşık 57'den fazla ülkeye ihracat yaptık. Türkiye ekonomisine bu açıdan da katkı sağladık. Hedefimiz 2018'de sürdürülebilir büyüme stratejimiz doğrultusunda sektörün büyüme hızına paralel bir büyüme performansı yakalamak.

Bugün geldiğiniz noktada, Türkiye pazarındaki büyüklüğünüz nedir?

Her gün 1 milyondan fazla müşterimize, 15 bini aşkın ön saha çalışanımızla 1000'in üzerinde istasyonumuzdan hizmet veriyoruz. Akaryakıt sektöründeki en iyi müşteri deneyimini sunmak için çalışıyoruz.

Shell Türkiye olarak en önemli hedefiniz nedir?

Kurumsal veya bireysel müşterilerin ihtiyaçlarını anlamaya ve onların ihtiyaçlarına uygun, yüksek kalitede ürün ve hizmetler geliştirmeye devam ettiğimiz sürece büyümeye, sektörümüzü de büyütmeye devam edeceğiz.

Shell inovasyona önem veren bir şirket. Bu konuda yaptığınız çalışmalar nelerdir?

Shell olarak faaliyet gösterdiğimiz her iş kolunda

inovasyon en önemli önceliğimiz. Faaliyetlerimizin tümünde teknolojik yenilikleri kullanıyoruz. Shell bünyesinde her biri kendi alanında uzman 3 bin bilim insanı çalışıyor ve AR-GE faaliyetleri gerçekleştiriyor.

Her yıl AR-GE'ye ne kadar yatırım yapıyorsunuz?

Gazın sıvıya dönüştürülmesi (LNG), doğal gazdan yeni kimyasallar ve başta madeni yağlar olmak üzere yeni ürünler elde edilmesi gibi yeni teknolojileri kapsayan AR-GE faaliyetlerimize, her yıl yaklaşık 1 milyar dolar yatırım yapıyoruz.

Türkiye'de yaptığınız yeni çalışmalar neler?

Türkiye'deki önemli işlerimizden perakende satışlar alanında sürücülerin beklenti ve ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yeni yakıt teknolojilerine yatırım yaparak en iyi ürün ve hizmetleri geliştirmek için çalışıyoruz. Teknolojik yeniliklerle ürünlerimizi sürekli olarak geliştirerek verimlilik ve performans artışıyla da sürücülere katkı sağlıyoruz.

Bu kapsamda pazara çıkardığınız en yeni çıkardığınız ürünler neler oldu?

Yakın zamanda, araç motorlarını temiz tutarak motor verimliliğini ve performansını artırmaya yardımcı olan DYNAFLEX teknolojisi ile geliştirilen yeni yakıtlarımızı pazara sunduk. Yaklaşık 120 bilim insanının 5 yılı aşkın süren araştırmaları sonucunda geliştirilen ürünler, otomotiv sektöründeki gelişime uygun şekilde, her çeşit araç motorunun, kullanılan ürüne göre verimliliğini ve performansını artırmak için tasarlandı. Akaryakıt dışında madeni yağ alanında da yeni teknolojilerle üretilen ürünlerimizi tüketicilerle buluşturmaya çalışıyoruz. PurePlus teknolojisi ile doğal gazdan ürettiğimiz motoryağı olan Shell Helix Ultra ürünümüz, yeni nesil teknoloji ile üretilen, motorların ihtiyaçlarına uygun şekilde aktif temizleme teknolojisiyle birlikte tasarlandı. "PurePlus" teknolojisi sayesinde doğal gazdan ürettiğimiz baz yağını kullandığımız Helix motor yağları ile sürücülerin araçlarından yüksek performans almaları ve motor ömrünü uzatmak için yardımcı oluyoruz.

Yeni geliştirdiğiniz ürünlerin satışlarınıza katkısı ne oldu?

İnovasyon gücümüz sayesinde pazar liderliğimizi, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de sürdürüyoruz. Madeni

"TÜRKİYE'DEKİ KUYULARIN SONUÇLARINI DEĞERLENDİRİYORUZ"

"ENERJİ HARİTASINI ÇIKARIYORUZ"
Türkiye'deki petrol arama ve üretim faaliyetlerimize 16 yıl aradan sonra 2011 yılı sonunda tekrar başladık ve Türkiye Petrolleri ile olan ortaklığımız dahilinde 2 arama projesi yürüttük. Bu projeler, yeni teknolojiler kullanılarak gerçekleştirilmeleri açısından Türkiye'nin enerji haritasının tamamlanması ve hidrokarbon potansiyelinin araştırılmasına katkı sağlamış projelerdir.

YERLİ ÜRETİM Türkiye'nin yerli üretimini geliştirebilmesi için ihtiyaç duyduğu bu tarz projeler, yatırımcı güvenini daha da artırıyor. Kuyu açma çalışmalarımızı çevreye hiçbir zarar vermeden, emniyetli ve başarılı bir biçimde tamamladık. Şu anda bu kuyulardan elde edilen sonuçların değerlendirme süreci devam ediyor. Ortağımız Türkiye Petrolleri ile bu değerlendirmenin sonucuna göre sonraki adımlarımıza karar vereceğiz.

yağ alanında dünyada 11, Türkiye'de de 10 yıldır liderliğimizi devam ettiriyoruz. İnovasyonu işimizin bir parçası yaparken aynı zamanda sosyal sorumluluk alanında da inovasyona yatırım yapıyoruz. Dünyanın en önemli öğrenci-inovasyon yarışmalarından biri olan Shell Eco-marathon'u 3 yıldır Türkiye İhracatçılar Meclisi iş birliğiyle ülkemizde düzenliyoruz. Lise ve üniversite öğrencileri enerji tasarruflu araçlar tasarlıyor ve üretiyor. Geleceğin mühendisleri, bilim insanları, tasarımcılarına, geleceğin otomotiv ve enerji teknolojilerini keşfetmeleri, inovasyon alanındaki gelişimleri için destek veriyoruz.

Peki geleceğin enerjilerine yönelik şirketinizi nasıl hazırlıyorsunuz?

Shell son yıllarda "daha düşük karbonlu bir gelecek" için karbon salınımı düşük olan doğal gaza geçiş konusunda çok önemli adımlar attı ve yenilenebilir enerjiler alanında da yatırımlarını hızla artırıyor. Doğal gaz Shell'in toplam üretiminin neredeyse yarısını oluşturuyor. 50 yıldan bu yana dünyada LNG teknolojisinin öncülüğünü yapıyoruz. Son yıllarda LNG alanında heyecan verici başka bir teknoloji üzerinde çalışıyoruz, sıvılaştırılmış doğal gazı denizde üretmek için dev bir yüzer tesis olan Prelude'ü inşa ettik. Bu, doğal gazın denizde üretilmesine, sıvılaştırılmasına, saklanmasına ve LNG taşıyıcılara yüklenmesine imkan veren, çığır açan bir teknoloji.

Çalıştığınız yeni teknolojiler arasında başka neler bulunuyor?

Shell, enerji dönüşümünde önemli bir global oyuncu. Daha temiz enerji çözümleri sağlamaya yönelik çalışmalarımızı artırmak üzere 2016 yılında global düzeyde "Yeni Enerjiler" iş kolumuz kuruldu. Biyo yakıtlar, hidrojen ve rüzgar enerjisi de dahil olmak üzere enerji dönüşümünü gerçekleştirmek için gerekli olacak olan çeşitli düşük karbonlu teknolojilere milyarlarca dolar yatırım yapıldı. Daha az karbon salımı yapan yakıtların kullanımı için yaptığımız AR-GE yatırımları arasında elektrik ve hidrojen de yer alıyor. 90'lı yıllardan bu yana hidrojenin yakıt olarak kullanımı için çalışmalar yapıyoruz. ABD'de, İngiltere'de ve Almanya'da açtığımız istasyonlarda hidrojenli araçlar için yakıt sağlıyoruz.

Elektrikli araçlar için projeniz var mı?

Geçtiğimiz yıl elektrik şarj istasyonları alanında da global düzeyde önemli yatırımlar yaptık. 22 ülkede 50 binin üzerinde elektrikli şarj noktası bulunan, Avrupa'nın en büyük elektrikli şarj istasyonu firması New Motion'ın satın alımı gerçekleşti. Ayrıca, Avrupa'da elektrikli şarj istasyon ağı yaratmak için Ionity ile anlaşma imzaladık.

Shell Türkiye'nin 2018 yılındaki en önemli öncelikleri neler olacak?

Türkiye, Shell'in stratejik önem atfettiği ülkelerden biri. Bu doğrultuda Türkiye'deki yatırımlarımıza "sürdürülebilir büyüme hedefiyle" kesintisiz devam ediyoruz. Türkiye'nin enerji ihtiyacını karşılamak için enerji yatırımlarımızı önceliklendiriyoruz. İstasyon ağımıza, ikmal ve dağıtım altyapımıza ve petrol arama operasyonlarımıza büyük yatırımlar yaptık ve bu yıl da Türkiye'deki bütün iş kollarımızda büyüme odaklı yaklaşımımızı sürdürüyoruz.

Faaliyet gösterdiğimiz iş kollarında bireysel ve kurumsal müşterilerimize değer katarak, hem Shell'i hem iş ortaklarını verimli ve sürdürülebilir şekilde büyütmeyi hedefliyoruz. ●

"SELECT MARKET SAYISINI ARTIRACAĞIZ"

YENİLİKÇİ KONSEPT Yenilikçi bir yaklaşımla oluşturduğumuz "Select Market" konsepti ile istasyonlarımızı ziyaret eden misafirlerimizin taze kahve, sandviç, atıştırmalık gibi ihtiyaçlarını, yenilikçi bir dekorasyon anlayışıyla tasarlanmış marketlerimizde karşılıyoruz.

"YILSONUNA KADAR 350'YE ÇIKACAK" İstasyonlarımızın, şehir içi ve şehir dışı tüm karayolu seyahatlerinde, anne-baba ve çocuklar dahil herkes için konforlu birer uğrak noktası olması hedefiyle yatırımlarımıza devam ediyoruz. Şu anda 300 olan Select Market sayımızı, yıl sonuna kadar 350'ye çıkartmayı hedefliyoruz.

SHELL MOBİL UYGULAMASI Akaryakıt sektöründeki yeni trendleri yakından takip ediyoruz. Bu kapsamda mobil ödeme alanında iş ortaklıkları kuruyoruz ve Shell Mobil uygulamasının da Shell'i diğer markalardan farklılaştıran önemli projelerin başında geldiğine inanıyoruz.

6 YILDA 800 BİN KİŞİ İNDİRDİ Shell Mobil uygulaması Türkiye'de 2012 yılında kullanıma sunuldu ve şu ana kadar 800 binden fazla kişi tarafından indirildi.

SINIRLARI AŞAN GÜÇ AFRİKA'DA!

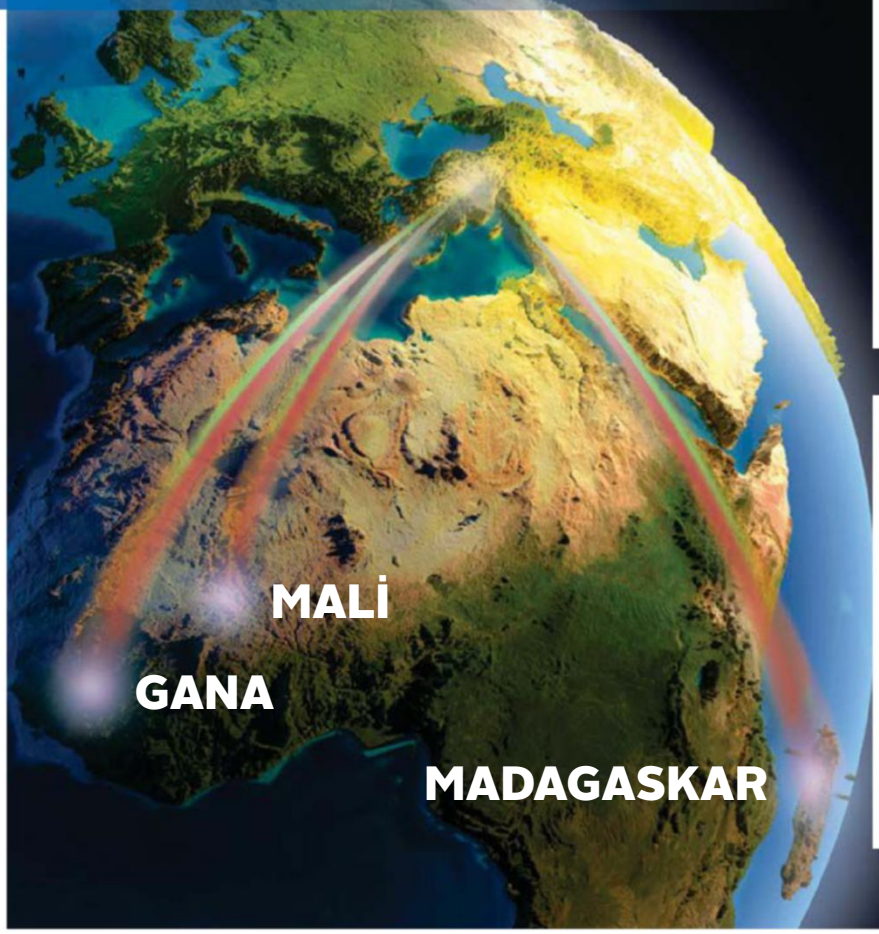

Aksa Enerji, Türkiye'de enerji sektöründe uzun yıllara dayanan uzmanlık ve tecrübesini, vizyoner bir bakış açısı ile Afrika kıtasına taşımıştır. Afrika ülkelerindeki acil enerji ihtiyacına santralleriyle çözüm sunan Aksa Enerji, bölgedeki gücünü her geçen gün artırmaktadır.

aksa ENERJİ

SINIRLARI AŞAN GÜÇ

KAZANCI HOLDİNG

Aksa Enerji, bir Kazancı Holding iştirakidir.

Aksa Enerji Üretim A.Ş. Rüzgarlıbahçe Mahallesi, Özalp Çıkmazı No: 10 Kavacık 34805 Beykoz, İstanbul
Tel: 0 216 681 00 00 Fax: 0 216 681 57 83

/AksaEnerji

aksaenerji.com.tr

"2018'DE YÜZDE

AYTEMİZ, 2018'DE BÜYÜMESİNİ SÜRDÜRECEK. 2017 YILINDA CİROSUNDA YÜZDE 27 ARTIŞ GERÇEKLEŞTİREN ŞİRKET, 2018'DE 50 YENİ İSTASYONUNU DEVREYE ALACAK. AYTEMİZ GENEL MÜDÜRÜ AHMET EKE, "2018 YILI CİROMUZ 7,2 MİLYAR TL OLACAK. ŞU ANDA AKARYAKITTA 4 VE LPG'DE 4,5 OLAN PAZAR PAYIMIZ, BU YIL SONUNDA LPG'DE YÜZDE 5, AKARYAKITTA YÜZDE 4,8 CİVARINDA OLACAK" DİYOR.

Akaryakıt sektörü yıllık ortalama yüzde 7 büyüme gösteriyor. Bu alanda Aytemiz, 2016 yılında yakaladığı yüzde 60 ve 2017'de de gerçekleştirdiği yüzde 27 büyümeyle dikkat çekiyor.

Geçen yıl 1 milyon 230 bin metreküp satış yapan Aytemiz, 2018 yılında yaklaşık 50 yeni istasyonu daha ağına katarak sektörde en fazla büyüyen marka olmayı hedefliyor. Aytemiz Genel Müdürü Ahmet Eke, planlarını şöyle aktarıyor:

"2018 yılındaki ciromuz 7,2 milyar TL olacak. Şu anda akaryakıtta 4 ve LPG'de 4,5 olan pazar payımız, 2018 hedeflerimiz itibarıyla yüzde 5, akaryakıtta yüzde 4,8 civarında olacak. Sektör büyüyor ama biz sektörden daha hızlı ve organik büyüyoruz. 2018'de yüzde 20 seviyesinde büyümeyi hedefliyoruz. 2021 yılı ile birlikte 800 adetlik bir istasyon ağına sahip olmayı öngörüyoruz."

Aytemiz Genel Müdürü Ahmet Eke ile akaryakıt alanında imza attıkları yenilikleri ve büyüme planlarını konuştuk:

2016 yılında yüzde 70 büyüme gösterdiniz. 2017 yılında bu büyüme trendi devam etti mi?

2017 yılında da sektörün en hızlı büyüyen markası olduk. Geçtiğimiz yıl Aytemiz yüzde 27 oranında büyüdü. Bu da faaliyet gösterdiğimiz sektörün her yıl yakaladığı ortalama yüzde 7 büyüme oranıyla kıyaslandığında oldukça yüksek bir değer olarak dikkat çekiyor.

Geçen yıl 1 milyon 230 bin metreküp civarında satışımız oldu. 2017 yılı içinde 65 istasyonu bünyemize kattık ve yılı 5,5 milyar TL ciroyla kapattık. Hem sıralama hem hizmet anlamında en hızlı büyüyen ve en hızlı gelişen şirketiz.

Peki 2018 yılı için nasıl bir büyüme stratejiniz var?

Aytemiz geçtiğimiz yıl olduğu gibi 2018 yılında da büyüme konusundaki iddiasını sürdürecek. 2018 yılında yaklaşık 50 yeni istasyonu daha ağımıza katarak yine sektörde en fazla büyüyen marka olmayı hedefliyoruz.

2018 yılındaki ciromuz 7,2 milyar TL civarında olacak. Şu anda akaryakıtta 4 ve LPG'de 4,5 olan pazar payımız, 2018 hedeflerimiz itibarıyla LPG'de yüzde 5, akaryakıtta yüzde 4,8 civarında olacak. Sektör büyüyor ama biz sektörden daha hızlı ve organik büyüyoruz. 2018'de yüzde 20 büyümeyi hedefliyoruz.

Önümüzdeki birkaç yılda çok daha etkin bir istasyon ağıyla müşterinin gördüğünde bu Aytemiz standardı diyebileceği hizmet ve sunumları hayata geçirmeyi amaçlıyoruz. 10 istasyonla başladığımız yolculukta 50-100 derken yatırım ekibimizin de hızlı ve özverili çalışmalarıyla bugün lisanslı 540'ın üzerinde istasyona ulaştık. Yakında 560 noktada olacağız. Biz hızlı büyümeye alışmış bir firmayız. 2021 yılı ile birlikte 800 adetlik bir istasyon ağına sahip olmayı öngörüyoruz.

"İLK ELEKTRİKLİ HIZLI ŞARJ BİZDE"

ALTYAPI HAZIR "İhtiyaç duyacağınız tüm enerji Aytemiz'de" ilkesiyle istasyon içinde sektördeki ilk elektrikli hızlı şarj uygulamasını İstanbul – İzmir Otoyolu'nun kritik lokasyonlarından Bursa'da otoyol üzerindeki istasyonumuzda gerçekleştirdik. Elektrikli 3 aracın aynı anda şarj edilebilmesine imkan veren altyapıyı hazır hale getirdik.

6 NOKTA DAHA Kısa süre içinde 5 ilimizde 6 ayrı noktayı daha hizmete açarak, Eşarj istasyon ağımızı genişletmeyi hedefliyoruz. Bilindiği gibi son dönemde yerli otomobil konusu da ülke gündemine oturmuş durumda. Üretilmesi planlanan yerli otomobilin yüzde 100 elektrikli olması halinde Aytemiz bu dönüşüme en hazır marka olacak.

20 BÜYÜYECEĞİZ”

Bu yıl ne kadarlık yatırım yapmayı planlıyorsunuz?

Aytemiz olarak pazar büyüklüğünden ziyade son 1,5 yıldır iletişim, operasyonel iyileştirme, tüketici memnuniyetine yönelik önlem, eğitim, istasyondaki görsel standartların geliştirilmesi konularının yanı sıra farklı bazı projelere de emek harcıyoruz.

Tüketicilerin beklentileri doğrultusunda gerçekleştirdiğimiz operasyonel iyileştirmelerle, müşteri odaklı ve Aytemiz istasyonlarında özel hizmet aldıklarını hissedecekleri bir ortam yaratmaya çalışıyoruz. Aytemiz'i deneyimleyen müşterinin sadık müşteri haline gelmesi ve markamızı tavsiye etmesini hedefliyoruz. Önümüzdeki birkaç yıl da bu trend artarak devam edecek. Geleceğe hazırlık olması adına hangi projeleri tüketiciye sunabiliriz, istasyonlarımızı nasıl vazgeçilmez hale getirebiliriz onların hazırlığını yapıyoruz. Bu kapsamda 2017 yılı içinde hayata geçirdiğimiz Motorcu Dostu İstasyon projeleri ile 100'den fazla istasyonda altyapı yatırımı gerçekleştirdik. Ayrıca pek çok istasyonumuzda da görsel standartların geliştirilmesi konusunda yatırımlar gerçekleştirdik. Elektrikli araçlar için istasyonlarımızda hayata geçirdiğimiz hızlı şarj noktaları da önemli yatırım kalemleri arasında yer alıyor. 2018 yılında da mevcut ve gelecek hizmetlerimiz kapsamında yatırımlarımıza hız kesmeden devam edeceğiz.

Akaryakıt dağıtım sektöründe 100'ün üzerinde firma bulunuyor. Burada rekabette öne çıkmak için neler yapıyorsunuz?

Türk insanı iyiyi çabuk görüp, yeniliklere hızla adapte olabiliyor. Yurt çapında bütün illerde kritik lokasyonlarda olduğunuz, iyi hizmetlerle iyi standartlarla ürünü sunduğunuz zaman, zaten arkası geliyor. Herkesin ihtiyacını tespit edip onlara dokunmamızı sağlayacak, sektörde ilkleri temsil eden hizmetleri hayata geçirmeye çalışıyoruz. Bu konuda bu yıl mart ayında motosiklet sürücülerini kucaklayarak ilk adımımızı attık. Trafikte bugüne kadar kimsenin sahip çıkmadığı kadar motosiklet sürücülerine kapımızı sonuna kadar açarak onların istek ve ihtiyaçlarına yönelik çözümler geliştirdik. Artık akaryakıt, istasyon ve motosiklet kelimelerini yan yana koyduğunuz zaman akla ilk önce Aytemiz geliyor. Ayrıca Araçtan Öde gibi teknolojik uygulamalarla müşterilerin hayatını kolaylaştırmaya devam ediyoruz.

Diğer taraftan elektrikli otomobiller için de sektörde köklü adım atan ve akaryakıt istasyonu kavramını enerji istasyonu kavramına dönüştüren radikal bir hizmeti de çok yakın zamanda hayata geçirdik. Elektrikli otomobil ya da motosiklet sahiplerinin ailesinde mutlaka konvansiyonel motora sahip otomobilleri kullananlar vardır. Elektrikli aracını şarj etmek için Aytemiz istasyonuna gelen bu müşterinin sunduğumuz hizmet sonucu oradan memnun ayrılmasını sağlayarak ailesindeki diğer bireyleri de kazanıyoruz. Aytemiz'in orada neler yaptığını görüp gözlemesi algı anlamında çok önemli.

"SEKTÖRÜN EN HIZLISIYIZ"

ELEŞTİRİLERİN ODAĞI 2017, 2016 kadar olmasa da yine sektörün büyüdüğü bir yıl oldu. Sektörümüz kurlardaki hareketlilik ve petrol fiyatlarındaki artış nedeniyle tüketici nezdinde hep eleştiri oklarının hedefi haline geldi. Bu da pazardaki oyuncuların belki de en çok zorlandığı konulardan birisi. Ancak biz Aytemiz olarak sektörün en hızlı büyüyen markası sıfatıyla sektöre hareketlilik getirecek bir dizi yeniliği 2017 yılında tüketicinin beğenisine sunduk.

YÜZDE 6-7 BÜYÜME Son 5 yıla bakıldığında ülkemizde beyaz ürün pazarı her yıl yüzde 6-7 civarında büyüme kaydediyor. Düşünün çalışıyorsunuz, yoğun rekabet var ama her yıl daha fazla mal satıyorsunuz. Bu açıdan şanslı bir sektörüz... Ülkemizin büyüyen bir ekonomiye sahip olması ve özellikle otomotiv sektörünün performansı bu büyümenin en büyük etkenleridir.

Enerji sektöründe uzun vadede hangi noktaya gelmek istiyorsunuz?

Aytemiz olarak tamamen 2021 yılına odaklandık. 2021 yılı ile birlikte gönlümüzde iyi bir perakendeci olup, tüketiciler tarafından takdirle karşılanan, rağbet gören bir network yaratma hedefi var.

Sektördeki sıralamanın da değişeceği, Aytemiz'in daha da yukarıyı hedeflediği bir döneme girmiş olacağız. Sadece akaryakıt pazarında değil aynı zamanda perakendeci olarak da adından sıkça söz ettiren, ürün ve hizmetleriyle müşterilerde kalite ve beğeni algısı yüksek bir marka imajı yaratmayı hedefliyoruz. Bunun için de Aytemiz Akaryakıt bünyesinde 300 ve kendi işlettiğimiz istasyonlarımızda (DOCO) 500 olmak üzere toplamda 800 kişilik kocaman bir ekiple var gücümüzle çalışıyoruz.

Aytemiz olarak ülkemizde daha gidecek çok yolumuz olduğunu düşünüyoruz. Bununla beraber yurt dışında bir akaryakıt tedarik firması kurmak da 2018 planlarımız içinde yer alıyor. ●

Tüm enerjimizle geleceği inşa ediyoruz

2008'de Petkim'le başlayan Türkiye yolculuğumuzu büyük bir inançla sürdürüyoruz. **"Bir millet iki devlet"** ülküsü, bu yoldaki en kuvvetli dayanağımız, yol gösterenimiz. Toplam **19.5 milyar dolarlık** yatırım planımız, ortak geleceğimizin sağlam temeller üzerine yükseldiğinin en önemli kanıtı. Biz tüm enerjimizle geleceği inşa etmeye devam edeceğiz. Çünkü Azerbaycan ve Türkiye kardeşliğiyle yeşerttiğimiz ve kök salarak gücüne güç kattığımız bu topraklara güvenimiz sonsuz.

Petkim

3,8 MİLYON TON YILLIK BRÜT ÜRETİM MİKTARI

TÜRKİYE'NİN PETROKİMYA İHTİYACININ %30'UNU KARŞILIYOR

STAR RAFİNERİ

10 MİLYON TON YILLIK HAM PETROL İŞLEME KAPASİTESİ

CARİ AÇIĞA 1,8 MİLYAR $ FAYDA SAĞLAYACAK

TANAP

1.850 KM TANAP'IN TÜRKİYE'DEN GEÇEN BORU HATTI UZUNLUĞU

TÜRKİYE'NİN DOĞALGAZ İHTİYACININ %30'UNU KARŞILAYACAK

PETLİM

1,8 MİLYON TEU YILLIK ELLEÇLEME KAPASİTESİ

EGE BÖLGESİ'NİN EN BÜYÜK KONTEYNER TERMİNALİ

SOCAR FIBER

1.850 KM DOĞUDAN BATIYA STRATEJİK ÖNEME SAHİP FİBER AĞ UZUNLUĞU

UZAK DOĞU İLE AVRUPA ARASINDAKİ TELEKOMÜNİKASYON RAZARINDA GÜÇLÜ İLETİŞİM ALTYAPISI

SOCAR

"REKABETÇİ FONLARA

AKLEASE GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL ALTUNDAŞ, YENİLENEBİLİR ENERJİ FİNANSMANI ALANINDA BİRÇOK YENİLİĞİN ÖNCÜSÜ OLDUKLARINI SÖYLÜYOR. "AKLEASE OLARAK, YURT DIŞINDAN ENERJİ FİNANSMANINA UYGUN, UZUN VADELİ VE REKABETÇİ FONLARA ERİŞİM İMKANIMIZ VAR" DİYEN ALTUNDAŞ, SÖZLERİNE ŞÖYLE DEVAM EDİYOR: "FONLAMA AĞIMIZDAKİ PARA VE SERMAYE PİYASALARI, YURT DIŞI BANKALAR, İHRACAT KREDİ KURULUŞLARIYLA SAĞLANAN UZUN VADELİ VE UYGUN MALİYETLİ KAYNAĞI LEASİNGİN AVANTAJLARIYLA BİRLEŞTİREREK MÜŞTERİLERİMİZE SUNUYORUZ."

Aklease, leasing sektörünün en önemli oyuncularından biri… Bundan tam 30 yıl önce kurulan şirket, bugün sektördeki fonlama gücü ve finanse ettiği yatırım projeleri ile öne çıkıyor. Hızlı büyümesi ile de dikkat çekiyor. Son 2 yılda net kira alacağında yüzde 50'nin üzerinde bir büyüme sağladıklarını belirten Aklease Genel Müdürü Şenol Altundaş, "2 bin 400 müşteri sayısına ulaştık ve yeni yatırımlara sağladığımız finansman desteği ile yeni işlem hacminde önemli oranda gelişim kaydettik" diyor.

Şirketin hedefi önümüzdeki yıllarda da istikrarlı ilerlemesini sürdürmek. Büyürken önceliklerinin, müşteri ihtiyaçlarına uygun doğru finansal çözümleri üretmek ve yatırımcının yanında olarak ülke ekonomisine katkıda bulunmak olduğunu söyleyen Altundaş, şirketin son dönemdeki performansını ve gelecek planlarını şöyle anlattı:

AKLease

"İLK 2'DEKİ YERİMİZİ KORUDUK"

"Aklease ailesi olarak bu yıl 30'uncu yaşımızı kutluyoruz. 1988 yılında kurulan şirketimiz, kuruluşundan bugüne sektöründeki köklü ve önder konumunu devam ettiriyor. Tecrübemiz, uzman kadromuz ve fonlama imkanlarımızla ve finanse ettiğimiz önemli yatırım projeleri ile sektörde farklılaşmakta, örnek olmakta ve öncü konumda yer almaktayız. Net kira alıcağında son iki yılda yüzde 50'nin üzerinde önemli bir büyüme sağladık. 2 bin 400 müşteri sayısına ulaştık ve yeni yatırımlara sağladığımız finansman desteği

"UYGUN MALİYETLİ KAYNAĞI MÜŞTERİMİZE SUNUYORUZ"

"GES YATIRIMINI FİNANSE ETTİK" 2013'te çıkarılan, lisanssız elektrik üretiminde üst sınırı 1 megavata yükselten yasa ile yatırımcı ilgisini daha çok çekmeye başlayan, Türkiye'nin birçok farklı ilindeki birçok önemli GES (güneş enerjisi santrali) yatırımını finanse ettik ve mevcut projelerde yer almaya devam ediyoruz. Bir rüzgar santrali veya GES projesinde yatırımın yüzde 80-90'ı leasinge konu olan rüzgar türbini, güneş paneli, invertör gibi enerji üretim-aktarım ekipmanları.

LEASİNGİN AVANTAJLARI Yatırımın temeli olan bu ekipmanlar için uzun vadeli, uygun maliyetli finansmanın yanı sıra tüm satın alım prosedürlerinin müşterimiz adına uzman ekiplerimizle güvenilir bir şekilde yürütülmesini sağlıyoruz. Aklease olarak, yurt dışından enerji finansmanına uygun, uzun vadeli ve rekabetçi fonlara erişim imkanımız var. Fonlama ağımızdaki para ve sermaye piyasaları, yurt dışı bankalar, ihracat kredi kuruluşları ile sağlanan uzun vadeli ve uygun maliyetli kaynağı leasingin avantajları ile birleştirerek müşterilerimize sunuyoruz.

ERİŞİM İMKANIMIZ VAR”

ile yeni işlem hacminde önemli oranda gelişim kaydettik. Sektörde yüzde 11,5 pazar payımızla ilk ikideki yerimizi koruduk. 2018 yılında da aynı ivme ile sağlıklı büyümemizi devam ettirmeyi hedefliyoruz. Önceliğimiz, müşterilerimizin ihtiyaçlarına uygun doğru finansal çözümleri üretmek ve yatırımcının yanında olarak ülke ekonomisine katkıda bulunmak.

“BİRÇOK YENİLİĞİN ÖNCÜSÜYÜZ”

Ülkemizdeki yenilenebilir enerji finansmanı alanında birçok yeniliğin öncüsüyüz. Bugüne kadar yaklaşık 120 megavat GES, 60 megavat RES finansmanı yaptık ve yenilenebilir enerji konusundaki mevcut projelerde yer almaya devam ediyoruz. 2010 yılı sonunda sektörün o güne kadar ki en büyük yenilenebilir enerji projesi olan toplam 60 megavat büyüklüğündeki rüzgar santrali projesine 2+10 yıl vade ile finansman sağladık; 24 rüzgar türbinine sahip bu projeyle yaklaşık 70 bin kişinin elektrik ihtiyacının karşılanmasına destek olduk. Böylece öncü ve yenilikçi misyonumuzla sektöre örnek olduk. ●

“RÜZGAR ENERJİSİNDE BÜYÜMEK İSTİYORUZ”

DÜNYADA YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARININ ÖNEMİ VE KULLANIMI HER GEÇEN GÜN ARTARKEN TÜRKİYE’NİN DE 2023 HEDEFİ 10 BİN MW RÜZGAR KURULU GÜCÜNE ULAŞMAK. YENİLENEBİLİR ENERJİNİN HER ALANINDA TÜRKİYE’NİN ÖNEMLİ BİR POTANSİYEL TAŞIDIĞININ ALTINI ÇİZEN DOĞAN ENERJİ GENEL MÜDÜRÜ BURAK KUYAN, ŞİRKET OLARAK ÖNCELİKLERİNİN RÜZGAR ALANINDA BÜYÜMEK OLDUĞUNU BELİRTİYOR. “YENİ YATIRIMLAR İÇİN ÖZELLİKLE YENİLENEBİLİR ENERJİDE PORTFÖYÜMÜZÜ GELİŞTİRMEK İÇİN ARAYIŞLARIMIZI SÜRDÜRÜYORUZ” DİYOR.

Doğan Holding, 2000 yılında kurduğu Doğan Enerji ile enerji sektöründeki tüm faaliyetlerini tek çatı altında topladı. Bugün, toplam 167 MW kurulu gücünde Şah ve Mersin rüzgar santralleri, 633 MW kurulu gücünde Boyabat ve Aslancık hidroelektrik santralleri mevcut. Mersin-Mut ve Balıkesir-Bandırma’da iki tane operasyonel RES’i olan ve yılda yaklaşık 540 milyon kWh üretimi sağlayan Doğan Enerji’nin hedefi, bu alandaki gücünü daha fazla artırmak. Doğan Enerji Genel Müdürü Burak Kuyan, önceliklerinin rüzgar alanında büyümek olduğunu belirterek “Şu anda portföyümüzde 60 MW’lık ön lisansına sahip olduğumuz Taşpınar RES projesi var. 2018 yılında bu ön lisansı lisansa çevirmek ve 2019 yılında inşaat

faaliyetlerine başlamak istiyoruz. Yeni yatırımlar için özellikle yenilenebilir enerjide portföyümüzü geliştirmek için arayışlarımızı sürdürüyoruz" diyor.

Türkiye'nin 2023 hedefinin 10 bin MW rüzgar kurulu gücü olduğunu hatırlatan Kuyan, sözlerini şöyle sürdürüyor:

"Yenilenebilir enerjinin her alanında ülkemizde önemli bir potansiyel mevcut ve bunun az bir kısmından faydalanıyoruz. Potansiyelimizi sonuna kadar değerlendirmek varken diğer kaynaklara yönelip dışa bağımlılığımızı artırmak son derece yanlış."

Kuyan ile Doğan Enerji'nin yatırımlarını konuştuk:

Doğan Enerji'nin faaliyet alanlarından kısaca bahseder misiniz?

Doğan Enerji, 2000 yılında Doğan Holding bünyesinde kuruldu. Tüm enerji faaliyetlerini tek çatı altında toplayan şirketimizin hedefi; her türlü kaynaktan enerji üretimi, dağıtımıyla toptan ve perakende olarak ticareti yapmak ve bu alanda Türkiye ve yakın coğrafyasında çeşitli yatırımları gerçekleştirmek.

Vizyonumuz, bulunduğumuz iş kollarında değer zincirlerini mümkün olabildiğince tamamlamak. Halen elektrik ve petrol alanlarında yatırımlarımıza devam ediyoruz.

Mersin-Mut ve Balıkesir-Bandırma'da iki tane operasyonel RES'imiz var, fakat rüzgar alanında kurulu gücümüzü daha da artırmak istiyoruz. Bu yaklaşımla gerçekleştirdiğimiz Mersin'deki 20,7 MW'lık ek kapasite yatırımımızı 2017 sonunda bitirip devreye aldık. Oradaki santralimize 6 adet türbin daha ekledik. Hidroelektrik tarafında ise 120 MW kurulu güce sahip Giresun'daki Aslancık HES Projesi ve 513 MW kurulu güce sahip Sinop'taki Boyabat HES Projesi'nde de 1/3 oranında ortaklığımız var.

Akaryakıt dağıtım alanında da Aytemiz Ailesi'yle yüzde 50 ortaklığımız mevcut.

2017 yılı Doğan Enerji için nasıl geçti?

2016 yılı ciromuz yaklaşık 5 milyar TL'ydi. 2017 de ise 6,7 milyar TL ciroya yaklaştık. 2012 yılından bugüne, sadece 5 yılda bu seviyelere sıfırdan ulaştık. Bundan sonra da bu ivmeyi artırarak kazancımızı daha da yukarı çekmeyi ve hızla büyümeyi hedefliyoruz.

2017 yıl sonunda Şah RES ve Mersin RES santrallerinin Türkiye toplam rüzgar enerjisi kurulu gücü içindeki payı yüzde 2,6 seviyesinde. RES'lerimiz 2017 yılında Türkiye'nin toplam rüzgar kaynaklı elektrik üretiminin yüzde 2,4'lük kısmını karşılamış bulunuyor. Boyabat HES ve Aslancık HES'in Türkiye'nin toplam hidrolik kaynaklı kurulu gücü içindeki payı yüzde 2,3, üretim içindeki payı ise yüzde 1,5 seviyelerinde oldu.

Elektrik ticareti ve perakendesi konusunda şu anki konumunuz nedir? Bu alandaki hedeflerinizi nedir?

Ticaret tarafında güçlüyüz. 2018 yılında yenilenen tedarik şirketimiz DOEL Elektrik'le elektrik ticareti, serbest tüketicilere satış, ithalat ve ihracat faaliyetlerinde bulunuyoruz. Hedefimiz, yenilenebilir enerji kaynaklarını doğru kullanarak enerjide ülkemizin dışa bağımlılığını azaltırken çevreye duyarlı, güvenilir ve sürdürülebilir bir iş modeliyle tüm Türkiye'nin elektrik sağlayıcısı olmak. Arkamızda herhangi bir termik santral olmadan çok ciddi kapasitelere ulaştık.

SEKTÖRÜN SON TRENDLERİ

DEPOLAMA Şu an en önemli trend depolama. Yenilenebilir enerjinin dezavantajı, istediğiniz her an ulaşılabilir olmaması. Temiz ve çevreci enerji kullanalım derken bir yandan bunu verimli bir hale getirmek gerekiyor. Depolama tam bu noktada önem kazanıyor. Doğan Enerji olarak biz de enerjide mikro çözümlere yöneldik. Enerji depolama Türkiye için henüz niş bir alan, biz de yatırımlarımızı bu alana yönlendirmeyi hedefliyoruz. Herkes depolamada pile odaklanıyor ama pil dışında da iyi alternatifler var.

TEKNOLOJİ Teknoloji transferi yapıp bu alanlarda sektörde ilkleri getiren öncü şirket olmak istiyoruz. Yine akıllı şebekeler şu an TEİAŞ'ın ve Bakanlık'ın da gündeminde. Orada oluşabilecek fırsatlar üzerine de çalışmalar yürütüyoruz.

ÇATI ÜSTÜ PV Ayrıca çok yeni çıkan çatı yönetmeliği, çatıların üstüne güneş panellerinin kurulup üretim fazlası elektriğin satılmasının önünü açtı. Burada oluşan bir sektör var ve biz de yakından takip ediyoruz.

Son bir yılda yaklaşık 5 milyar kilowatt saat elektrik sattık. Müşterilerimize en kaliteli hizmeti en güvenilir şekilde vermek birincil önceliğimiz. Müşteri bağlılık oranımız da bu sebeple çok yüksek.

Bir başka önemli işimiz, 5000 MW'lık dengeden sorumlu grubun yönetimini yapıyoruz. Bu iş alanında piyasada önde gelen şirketlerden biriyiz. 2018 yılında bu alana daha da fazla odaklanıp grubumuz yönetimindeki santrallerin sayısını artırmak istiyoruz.

HES ve RES'te toplam ne kadar kurulu güce ulaşmış durumdasınız? Bu alanlarda yeni yatırımlarınız olacak mı?

Toplam 167 MW kurulu gücünde Şah ve Mersin rüzgar santrallerimiz, 633 MW kurulu gücünde Boyabat ve Aslancık hidroelektrik santrallerimiz mevcut. Rüzgar santrallerimizden yeni devreye giren kapasite de dahil olacak şekilde yılda yaklaşık 540 milyon kWh elektrik üretimi sağlıyoruz. Hidroelektrik santrallerimizden ise 1,1 milyar kWh elektrik üretimiyle ülkemizin tüketim talebini karşılamaya çalışıyoruz.

En başta da belirttiğim üzere rüzgar alanında büyümek önceliğimiz. Şu anda portföyümüzde 60 MW'lık ön lisansına sahip olduğumuz Taşpınar RES projesi var. 2018 yılında bu ön lisansı lisansa çevirmek ve 2019 yılında inşaat faaliyetlerine başlamak istiyoruz.

Yeni yatırımlar için özellikle yenilenebilir enerjide portföyümüzü geliştirmek için arayışlarımızı sürdürüyoruz. Elektrik sektöründe Türkiye dışında oluşabilecek fırsatları da takip ediyoruz.

Rüzgar enerjisi ve diğer yenilenebilir enerji alanlarının geleceği nasıl olacak? Türkiye'de bu alanda yapılan yatırımlar son yıllarda ilerlemekle beraber çok yeterli değil. Siz sektörde faaliyet gösteren önemli bir temsilcisi olarak Türkiye'nin yenilenebilir enerjide nasıl bir potansiyelinin olduğunu düşünüyorsunuz?

Dünyada enerjide genel akım zaten şu anda bu yönde. Yenilenebilir enerji kaynaklarının önemi ve kullanımı her geçen gün artıyor. Türkiye'de benzer durum geçerli. Örneğin, ülkemizde güneş enejisinde son iki yılda inanılmaz bir büyüme yaşadık. 1.000 MW'lık Konya-Karapınar ihalesi yapıldı. Rüzgar enerjisine yatırım biraz yavaşladı ama orada da 2017'nin sonunda yapılan 1.000 MW'lık YEKA ve 3 bin MW'lık TEİAŞ ihaleleriyle sektöre tekrar dinamizm geldi. Bu ihalelerde çıkan fiyatlar artık sektör açısından referans hale geldi. Sayın Bakanımızın açıkladığı 2023 yılında 10 bin MW rüzgar kurulu güç hedefimiz var. Bana göre yenilenebilir enerjinin her alanında ülkemizde önemli bir potansiyel mevcut ve henüz bu potansiyelin az bir kısmından faydalanıyoruz.

Yatırımların devam etmesi, ülkemizin yerli ve milli kaynaklardan azami düzeyde faydalanması için çok önemli. Potansiyelimizi sonuna kadar değerlendirmek varken, diğer kaynaklara yönelip dışa bağımlılığımızı artırmak son derece yanlış. ●

"TARİFE YAPISI KALDIRILMALI"

ZOR YIL 2017, toptan ve perakende sektörü açısından oldukça zorlayıcı bir yıl oldu. Özellikle ağır geçen kış şartları ile dolarda yaşanan ani artışlar, elektrik fiyatlarında yukarı yönlü bir harekete neden oldu. Mevcut piyasa durumu esasında bizim açımızdan en önemli hususu ortaya koymuş bulunuyor. Tarife konusunun serbest elektrik piyasası kapsamında yeniden değerlendirilmesinin ne derecede önemli olduğu anlaşılıyor.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ Sektördeki tüm paydaşların arzuladığı serbest piyasa nosyonuna ancak tarife yapısının ortadan kaldırılarak ulaşılabileceğine inanıyorum. Perakende sektörü kendi içinde yaşadığı rekabet sayesinde fiyatların anormal seviyelerde artmasının önüne geçebilecek temel bir yapıya sahip. Bu sebeple henüz belli olan son kaynak tedarik tarife yapısıyla sektörün yaşadığı var olma savaşının önüne geçileceğini düşünüyorum.

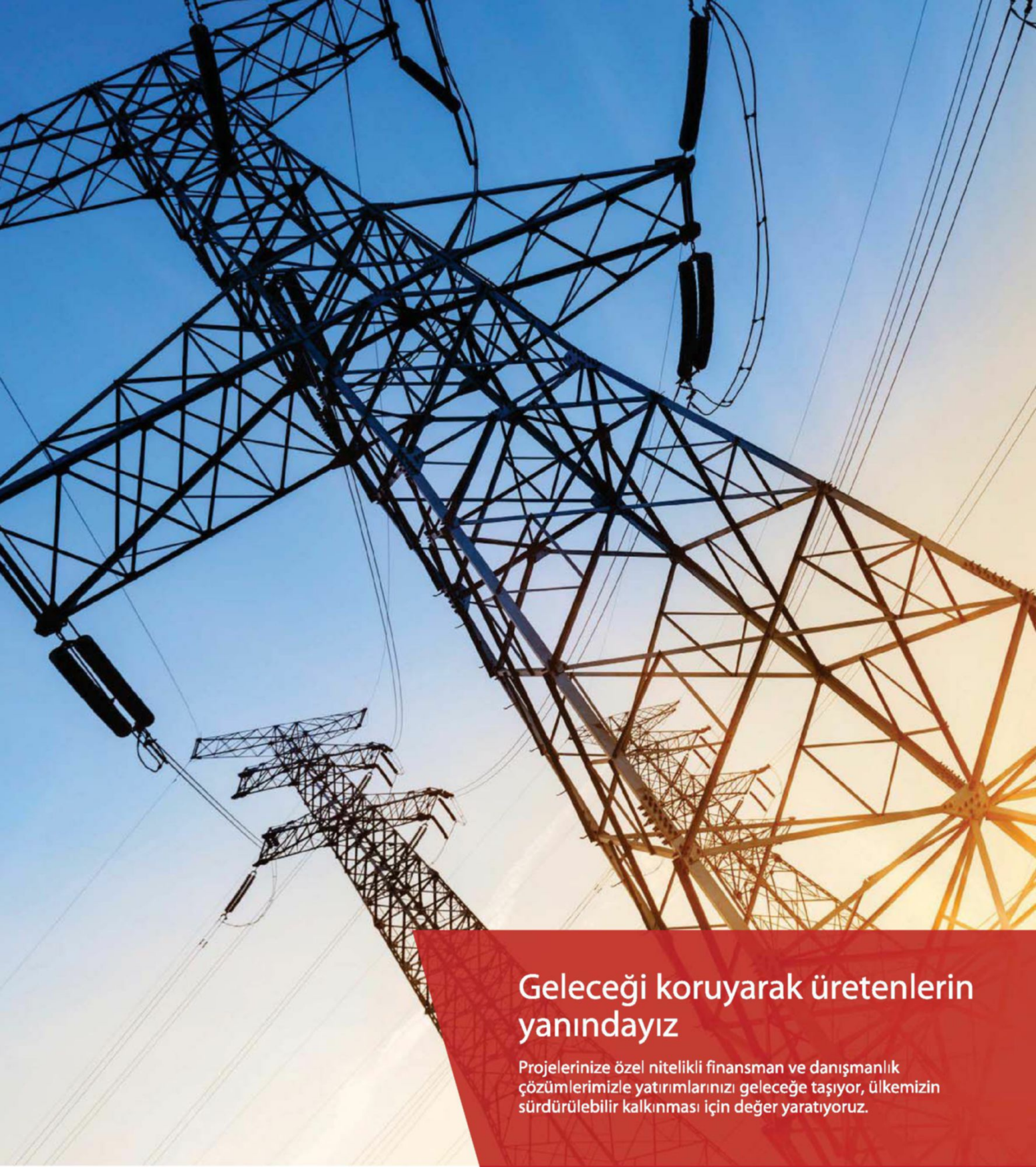

Geleceği koruyarak üretenlerin yanındayız

Projelerinize özel nitelikli finansman ve danışmanlık çözümlerimizle yatırımlarınızı geleceğe taşıyor, ülkemizin sürdürülebilir kalkınması için değer yaratıyoruz.

Kurumsal Bankacılık | Yatırım Bankacılığı | Danışmanlık

TSKB

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası

www.tskb.com.tr

Ayçe Tarcan Aksakal aaksakal@capital.com.tr

"ENERJİDE İDDİALIYIZ"

AVRUPA'NIN EN BÜYÜK TEKNOLOJİ ŞİRKETLERİNDEN T-SYSTEM TÜRKİYE'NİN GENEL MÜDÜRÜ SİNAN KILIÇOĞLU, ENERJİ SEKTÖRÜNDE İDDİALI OLDUKLARINI SÖYLÜYOR. KILIÇOĞLU, "ENERJİ SEKTÖRÜNDEKİ ŞİRKETLERİN VE KURUMLARIN OPERASYONEL MÜKEMMELLİĞE ULAŞMAK İÇİN İHTİYAÇ DUYDUKLARI BİLGİLERİ ELDE ETMELERİNE VE YÖNETMELERİNE KATKIDA BULUNMAK İSTİYORUZ" DİYOR.

T-Systems Türkiye, Avrupa'nın en büyük telekom şirketi Deutsche Telekom'un kurumsal müşterilere hizmet veren markası. Türkiye'deki kurumsal müşterilerine bilgi ve iletişim teknolojileri alanlarında katma değerli hizmetler sunuyor.

T-Systems Genel Müdürü Sinan Kılıçoğlu son dönemde enerji sektöründen gelen taleplerin arttığını belirterek "Regülasyonlar sıkılaşıyor ve sektör oyuncuları eşi benzeri görülmemiş zorluklarla karşılaşıyor" diyor.

Enerji sektöründe akıllı şebekelerle avantaj elde etmenin önemli bir rekabet unsuru haline geldiğini söyleyen Kılıçoğlu, elektrik üreticilerinin maliyetlerini azaltmaya, akıllı şebekelere geçmeye, iş modellerini gözden geçirmeye, müşteriye ve yeni yeteneklerin yönetimine odaklanmaya ihtiyacı olduğunu ifade ediyor.

T-Systems Genel Müdürü Sinan Kılıçoğlu enerji şirketlerine yönelik geliştirdikleri hizmetleri, akıllı şebeke uygulamalarını ve bunların faydasını şöyle anlatıyor:

Enerji şirketleri neden sizden destek alıyor?

T-Systems Türkiye, Avrupa'nın en büyük telekom şirketi Deutsche Telekom'un kurumsal müşterilere hizmet veren markası olarak rakiplerinden ayrışıyor. Tüm kurumsal müşterilerimize bilgi ve iletişim teknolojileri üzerine uçtan uca ve katma değerli hizmetler sunuyoruz. Enerji sektöründeki global deneyimimiz ile Türkiye'deki tecrübemizin bizi bir adım öne geçirdiğine inanıyorum. Enerji şirketlerinin yeni iş modelleri uygulamasına ve şirketlerin bu alanda verimliliklerinin artırmasına yardımcı oluyoruz. Bu da işimizi ne kadar doğru yaptığımızın bir göstergesi.

Enerji şirketlerine sunduğunuz fark yaratan hizmetler nelerdir?

Gelişen teknoloji ve beraberinde gelen dijitalleşme, kurumların odaklarını, stratejilerini ve günlük operasyonlarını değiştirmeye devam ediyor. Tüm sektörlerde olduğu gibi enerji sektöründe şirketlerin başarısı gelişen teknolojiyi ne kadar iyi kullandıkları, süreçlerine ne ölçüde entegre edebildikleri ve ne kadar hızlı dijitalleşebildikleriyle doğru orantılı. T-Systems olarak enerji sektöründe faaliyetini sürdüren şirket ve kuruluşlara "Akıllı sayaç sistemleri", "BT hizmetleri" ve "Akıllı şebeke çözümleri" gibi hizmetler sunuyoruz. Aynı zamanda firmaların işlerini kolaylaştıracak ürün hayatı yönetimi (PLM), tedarik zinciri yönetimi (SCM) ve kurumsal kaynak planlaması (ERP) gibi konularda tek elden çözüm üretiyoruz.

Bu hizmetler enerji şirketlerinin büyümesine verimliklerine nasıl katkı sağlıyor?

Enerji sektöründe taleplerin giderek arttığını gözlemliyoruz. Regülasyonlar sıkılaşıyor ve sektör oyuncuları eşi benzeri görülmemiş zorluklarla karşılaşıyor. Elektrik üreticilerinin ise maliyetleri azaltmaya, akıllı şebekelere geçmeye, iş modellerini gözden geçirmeye, müşteriye ve yeni yeteneklerin yönetimine odaklanmaya ihtiyacı var. Kısaca akıllı şebekelerde avantaj elde etmenin önemli bir hal aldığını söyleyebiliriz. T-Systems olarak burada devreye girerek müşterilerimizin akıllı şebekelerde, bilgi teknolojilerinin etkin kullanımını, gerçek zamanlı altyapı yönetimini destekliyoruz.

Güvenirliğini, ulaşılabilirliğini ve etkinliğini artırmaya destek oluyoruz.

Sizin iş hacminizin ne kadarını enerji sektörü oluşturuyor? Gelecekte enerjinin payı ne olacak?

Avrupa'nın en büyük teknoloji şirketlerinden biri olarak telekom, finans, sağlık ve kamunun yanı sıra enerji sektörüne sunduğumuz çözüm ve hizmetlerle bu alanda da iddialı olduğumuzu söyleyebiliriz. T-Systems olarak amacımız, enerji sektöründeki şirketlerin ve kurumların operasyonel mükemmelliğe ulaşmak için ihtiyaç duydukları bilgileri elde etmelerine ve yönetmelerine katkıda bulunmak. Çalışmalarımıza bu doğrultuda yön veriyoruz.

Son dönemde Türkiye'deki enerji şirketlerinin bu konudaki talebini nasıl değerlendiriyorsunuz? En çok hangi konularda size projeler geliyor?

Türkiye'de enerji şirketleri zorlu ve geniş coğrafi bölgelerde son kullanıcılarına hizmet veriyor. Ayrıca iletim şebekelerinin iyileştirme süreçleri de ulusal programlar paralelinde devam ediyor. Enerji şirketlerine uçtan uca çözümler sunan bir altyapıya sahip bir firma olarak temelde bu konulardaki ihtiyaçlara yönelik hizmetlerimiz öne çıkıyor. Son dönemde yönetilebilir geniş ağ bağlantıları, uzaktan sayaç okuma hizmetleri ve kayıp kaçak sorununa yönelik oluşan ihtiyaçlara sunduğumuz çözümlerin müşterilerimiz tarafından talep gördüğünü söyleyebiliriz.

Türkiye'de bugüne kadar enerji sektöründe hangi projelerde yer aldınız? Bunların içinde en önemlileri hangileri oldu?

Enerji sektöründe regülasyon sonrasında firmaların özellikle altyapı alanındaki ihtiyaçları daha belirgin olarak ortaya çıktı. Bu zaman dilimi içerisinde T-Systems olarak uluslararası deneyimimizi ve kabiliyetlerimizi sektörde faaliyet gösteren tüm firmalarla detaylı olarak paylaştık. Orta vadede değişim programlarıyla ilgili sistemsel dönüşüm projeleri için firmaların zamana ihtiyaçları olduğu belirgin olarak görünüyor. Fakat daha hızlı hareket edilebilen yönetilebilir geniş alan ağ projeleri ve akıllı networkler alanında dikkate değer ölçüde bir pazar payına sahibiz. Bu çalışmalarımız ile enerji sektöründe faaliyet gösteren holding yapılarının tüm altyapı ihtiyaçları da tek elden sağlanabilir duruma geliyor.

Enerji sektörüne yönelik hedefleriniz nelerdir? Bu sektörde ileride kendinizi hangi noktada görmek istiyorsunuz?

Enerji sektöründe faaliyet gösteren üretici ve dağıtıcı firmalar, sayaçların okunması, kayıp-kaçakların belirlenmesi, sorunlu sayaçların tespiti gibi işlemler için dijital dönüşüm yaşamaya başladı. Bu durumun yoğun bir rekabet ortamı yarattığını görüyoruz. Burada yaşanan rekabet şirketleri teknoloji sektörüne yönelik yatırım yapmaya itiyor. T- Systems olarak ICT'deki, telekomünikasyondaki ve en ileri akıllı enerji teknolojileri alanındaki bilgi birikimimizle enerji sektörü oyuncuları için tek bir merkezde pek çok çözüm hizmeti sunmayı hedefliyoruz. ●

"TEKNOLOJİYİ ETKİN KULLANMAK GEREKİYOR"

"VERİMLİLİĞİ ARTIRIYOR" Dijitalleşen sektör, Enerji 4.0 şeklinde yeni bir kavramı ortaya çıkartarak yeni uygulamaların doğmasına neden oldu. Bir nesnenin dijital hale geldiğinde çok daha verimli olarak yönetilebildiği artık biliyoruz. Fiziksel enerji dünyasındaki hızlı değişimler enerji sektörünün dijitalleşmesini zorunlu hale getiriyor.

BÜYÜK ENERJİ YATIRIMLARI Ülkemizde de büyük yatırımlarla enerji projeleri hayata geçirilmeye başlandı. Bu yatırımların sürdürülebilir ve verimli bir yapıya sahip olmasının tek yolu, teknolojiyi etkin kullanmaktan geçiyor. Bu noktada enerji sektöründeki oyunculara karşılarına çıkacak her türlü zorlukta ve yenilikte yardımcı olabilmek için çözümler sunuyor olacağız.

Hatice Özdemir, Özgül Holding sponsorluğunda gerçekleşen 2014 TÜREB Resim ve Fotoğraf Yarışması Birincisi
ÖZGÜL
HOLDING
www.ozgulholding.com

ÖZGÜL
HOLDING

“RÜZGARDA LİDERLİK HEDEFLİYORUZ”

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARINI GELİŞTİREREK TÜRKİYE İÇİN DEĞER YARATMAYA ODAKLANAN BORUSAN ENBW ENERJİ, 2017’DE TOPLAM PORTFÖY BÜYÜKLÜĞÜNÜ BİN 200 MEGAVATA TAŞIDI. BORUSAN ENBW ENERJİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ACARLA, “RÜZGÂR ALANINDA İŞ YAPIŞ ŞEKLİMİZLE VE TESİS VERİMLİLİKLERİMİZLE TÜRKİYE’NİN LİDER ENERJİ ÜRETİCİSİ OLMAK İSTİYORUZ” DİYOR. BU ALANDA TÜRKİYE’NİN VERİMLİLİĞİ EN YÜKSEK TESİSLERİNİ İŞLETTİKLERİNİ AKTARAN ACARLA, 2 BİN MEGAVATLIK PORTFÖYE ULAŞMAYI HEDEFLEDİKLERİNİ SÖYLÜYOR.

Borusan EnBW Enerji, 2007’den bu yana Türkiye’nin yenilenebilir enerji kaynaklarının etkin kullanılması ve geliştirilmesi amacıyla faaliyetlerini sürdürüyor. Şirket, 2017 itibarıyla toplam portföy büyüklüğünü bin 200 megavata yükseltti. Borusan EnBW Enerji Genel Müdürü Mehmet Acarla, “Tamamen yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı, en verimli tesisleri işlettiğimiz ve en verimli projelere yatırım yaptığımız bir geleceğe hazırlanıyoruz” diyor. 2017’de gerçekleştirilen rüzgar kapasite tahsisi ihalelerinde 10 yeni proje ve 395,6 megavat bağlantı kapasitesi hakkı kazandıklarını belirten Acarla, bu projelerin inşaatlarına 2019’dan itibaren başlamayı hedeflediklerini söylüyor.

Borusan EnBW Enerji Genel Müdürü Mehmet Acarla ile şirketin yeni dönem hedeflerini ve Ar-Ge politikalarını konuştuk.

Borusan EnBW Enerji kaç yılında kuruldu?

Enerji sektöründe 2007’den bu yana, Türkiye’nin yenilenebilir enerji kaynaklarının etkin kullanılması ve geliştirilmesi amacıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. 2009’da Almanya’nın en büyük enerji şirketlerinden EnBW Energie Baden Württemberg AG ile kurduğumuz ortaklıkla yolumuza Borusan EnBW Enerji olarak devam ediyoruz.

Faaliyetlerinizden kısaca bahseder misiniz?

Sadece yenilenebilir enerji sektöründe yatırım yaparak ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızı geliştirerek Türkiye için değer yaratmaya odaklanıyor, katma değerli projeler üzerine yoğunlaşıyoruz. Özellikle doğal ve sosyal çevreyle uyum içinde yeşil enerjinin ülkemize kazandırılması ve ülkemizin yenilenebilir enerji alanında var olan potansiyelinin doğru değerlendirilmesi için çalışıyoruz. Tamamen yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı, en verimli tesisleri işlettiğimiz ve en verimli projelere yatırım yaptığımız bir geleceğe hazırlanıyoruz. Rüzgar alanında gerek iş yapış şeklimizle gerek tesis verimliliklerimizle Türkiye'nin lider enerji üreticisi olmak istiyoruz.

2017 yılı Borusan EnBW Enerji için nasıl geçti?

Büyümemiz ve kapasite artışımız 2017'de bütün hızıyla devam etti. Balabanlı Rüzgâr Enerji Santrali (RES) Kapasite Artışı projemizi (10,8 megavat) ve Gaziantep'teki Kartaldağı RES projemizi (65,55 megavat) tamamladık. Mersin'de 2,2 megavatlık Pamuklu Güneş Enerji Santrali'ni 2017 Temmuz'da devreye aldık. Böylece güneş enerjisinde ikinci tesisimiz de hizmete girdi. İşletmede olan Kıyıköy RES'i portföyümüze eklememizle işletmedeki 11 tesisimizle toplam kurulu gücümüz 495 megavata ulaştı. Rüzgar kapasite tahsis ihalelerinden kazandığımız projeler ve diğer geliştirme aşamasındaki projelerimizle toplam

"AR-GE'YE ÇOK ÖNEM VERİYORUZ"

VERİMLİLİK VE TEKNOLOJİ Türkiye elektrik enerjisi sektöründe yenilenebilir enerji yatırımı yapan, bu tür tesisleri işleten bir enerji şirketiyiz. Özellikle rüzgar enerjisinde Türkiye'de lider olmak istiyoruz. Liderliği sadece en yüksek kurulu güce sahip olan değil, o tesisleri en iyi şekilde işleten ve bakımını yapabilen, en verimli çalışan ve teknolojik gelişmelere yatırım yapan bir şirket olmak olarak görüyoruz. Bu açıdan Ar-Ge'ye büyük önem veriyoruz.

AR-GE PROJELERİ 2016'da başlayarak şirket bünyemizde bazı Ar-Ge projeleri geliştirdik. Bu süreci devam ettireceğiz. Borusan Ar-Ge Şirketi ile birlikte çalışarak projelerimizde verimliliği artırmayı planlıyoruz. Yenilenebilir enerji, kaynağı nedeniyle doğal olaylara bağlı olduğundan yapılan Ar-Ge çalışmaları da "Rüzgar esecekse hangi saatte eseceğini nasıl daha iyi öğrenebiliriz" ya da "Kayıplara neden olan sorunları nasıl çözebiliriz" gibi çok çeşitli konular üzerine oluyor.

portföy büyüklüğümüz yaklaşık bin 200 megavata ulaşmış durumda.

Yenilenebilir enerji kaynaklarına yaptığınız yatırımlarla portföyünüzü güçlendiriyorsunuz. Bu bağlamda 2018 yılı hedefleriniz ve yatırım planlarınız neler?

2018'de geliştirme aşamasında olduğumuz toplam 210 megavatlık iki rüzgar projemizin yatırım aşamasına geçmesine yönelik çalışmalarımıza hız vereceğiz. Rüzgar kapasite tahsis ihalelerinde kazandığımız projelerin idari izinlerinin alınmasına yönelik çalışmalara devam edeceğiz. Bunun yanında jeotermal kaynak araştırma projelerimizin çalışmaları da sürüyor.

Söz konusu projeler hangileri?

Başvuruları Nisan 2015'te yapılan ve 2017'de gerçekleştirilen rüzgar kapasite tahsisi ihalelerinde şirketimiz 10 yeni proje ve 395,6 megavat bağlantı kapasitesi hakkı kazandı. Bu projelerin idari izin süreçleri başladı, inşaatlarına 2019'dan itibaren başlamayı hedefliyoruz. Yeni projelerimiz arasında; Fesleğen RES (40 megavat), Kaktüs RES (49,5 megavat), Buket RES (10,5 megavat), Pelit RES (80 megavat), Böğürtlen RES (30 megavat), Sandal RES (50 megavat), Sarmaşık RES (49,5 megavat), Makif RES (49,5 megavat), Hatmi RES (6,6 megavat) ve Düzce RES (30 megavat) yer alıyor. Tamamı yenilenebilir olmak üzere, toplam 2 bin megavatlık bir portföye ulaşma hedefimiz doğrultusunda çalışmalarımız devam ediyor. Enerji üretim politikamıza uygun gördüğümüz seçeneklerle portföyümüzü genişletmeye ve çeşitlendirmeye devam edeceğiz.

Özellikle rüzgar enerjisi alanında aktifsiniz. Bu alandaki faaliyetlerinize ne zaman başladınız? Nerede, kaç santrale ulaştınız?

Lider olmayı hedeflediğimiz rüzgâr enerjisi alanında ilk yatırımımızı 2009'da Bandırma RES (89,7 megavat) ile gerçekleştirdik. Ardından Balabanlı RES (50,6 megavat), Koru RES (52,8 megavat), Mut RES (52,8 megavat), Harmanlık RES (52,8 megavat), Fuatres RES'i (33,0 megavat) devreye aldık. Şubat 2017'de ise Balabanlı RES'in kapasitesini 10,8 megavat artırdık. Son olarak, Kartaldağı RES projemizi de (65,55 megavat) işletmeye aldık. Kıyıköy RES'in de portföyümüze eklenmesiyle sekiz tesisimizle rüzgâr kurulu gücümüz 436 megavata ulaştı. Tesislerimiz; Trakya, Güney Marmara, Ege ve Akdeniz bölgelerinde bulunuyor.

Yatırımlarınızı planlarken dikkat ettiğiniz noktalar neler?

Çevresel ve sosyal yaşama en az etki yaratacak şekilde, yatırım planlama aşamasında tesislerimizi rüzgar potansiyelinin en verimli kullanılmasına yönelik konumlandırmaya büyük bir önem veriyoruz. İşletme aşamasında da tesis verimliliğimizi sürekli olarak artırmaya yönelik geliştirme projeleri yürütüyoruz. Türbin bakımlarını daha verimli hale getirebilmek için kendi ekiplerimizi yetiştirdik. Rüzgar enerjisi alanında, Türkiye'nin verimliliği en yüksek tesislerini işlettiğimizi söyleyebilirim. Sadece kurulu güç olarak değil verimlilik anlamında da yenilenebilir enerji sektörü açısından büyük bir katma değer yarattığımıza inanıyorum.●

"YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARIMIZI GELİŞTİRMELİYİZ"

YEŞİL ENERJİ Ülkemizin ithal kaynaklara bağımlı ve ağırlıklı karbon kökenli enerji kaynaklarına dayanan elektrik enerjisi üretimi yerine kendi yenilenebilir enerji kaynaklarını daha fazla değerlendirerek talebi karşılama yoluna gitmesi gerekiyor. Yeni teknolojiler de yeşil enerjinin daha yaygın kullanımını destekleyecek. Bu, dışa bağımlılığı azaltıcı önlemlerin de başında geliyor.

YENİ İHALELER Türkiye, özellikle yenilenebilir enerji kaynakları açısından ciddi bir potansiyele sahip. Doğru politikalarla bu potansiyelin hayata geçmesi mümkün. Bugüne kadar kamu ve özel sektör olarak bu doğrultuda önemli adımlar atıldı. 2017'de gerçekleştirilen YEKA ve rüzgar kapasite tahsis ihaleleri yeni yatırımların da önünü açtı. Önümüzdeki dönemde sektörde yatırımcı çeşitliliğini de koruma amaçlı YEKA'lara ek olarak lisanslı rüzgar ve güneş ihalelerinin açılmasını bekliyoruz.

UZUN VADELİ POLİTİKALAR Yenilenebilir enerji potansiyelinin tam kullanılabilmesi için finansman olanaklarının geliştirilmesi, mevzuatın güncellenmesi ve iyileştirilmesi gerekiyor. Enerji iletim altyapısının güçlendirilmesi ve yatırımcı farkındalığının artırılması gibi konuların da üzerinde durulmalı ve uzun vadeli politikalar hazırlanarak uygulanmalı.

iSystems

iSytems Endüstri Hizmet Alanları

- Petrol ve Doğal Gaz Sistemleri / Kontrol Ekipmanları
- Proses Sistemleri & Üretim Ekipmanları
- Basınçlı Tanklar
- Küresel Vanalar
- EPC Çözümleri
- Gaz Regülatörleri
  - *Çift Aşamalı Hizmet Regülatörü; ASH, ASR*
  - *Çift Aşamalı Hizmet Regülatörü; - Hızlı Kapama Valfi; ASR-S*
  - En Kompakt Çift Aşamalı Hizmet Regülatörü; Masr
  - Yaylı Endüstriyel Regülatör - Hızlı Kapama Valfi ile; ACR 200

*Faaliyetlerimize **"Akfel Endüstri"** olarak başlayıp, sektörde önemli projeler yürüterek büyüdük, yenilendik ve artık **"iSystems Endüstri"** adıyla prestijli dünya projelerinde yer almaya devam ediyoruz...*

Türkiye'nin gücüne güç katan TANAP projesinin önemli bir parçası olmaktan gurur duyuyoruz...

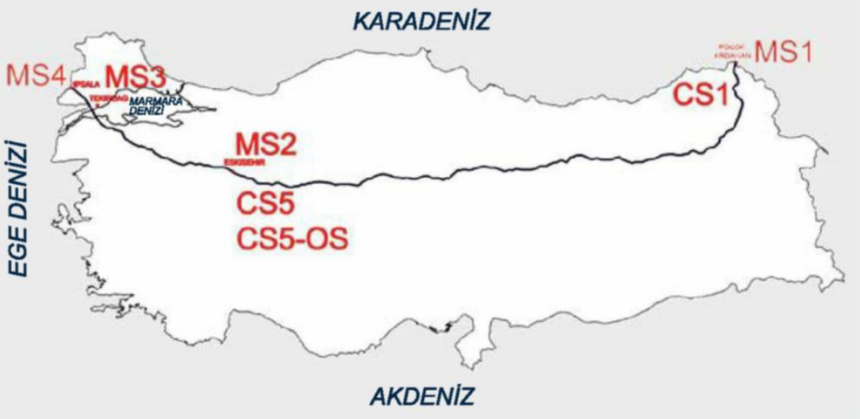

iSystems tarafından yapılan TANAP Ticari Ölçüm İstasyonları:

- **MS1** Gürcistan / Türkiye sınır ölçüm istasyonu
- **MS2** Eskişehir ölçüm istasyonu
- **MS3** Trakya ölçüm istasyonu
- **MS4** Türkiye / Yunanistan ölçüm istasyonu
- **CS1** 1 No.'lu Kompresör istasyonu yakıt besleme ölçüm noktası. Yüksek ve düşük basınç iç kullanım ölçüm sistemi
- **CS5** 5 No.'lu Kompresör istasyonu yakıt besleme ölçüm noktası
- **C55** İç kullanım ölçüm sistemi

iSystems | A-gas | enimex

isystems

AKFEL COMMODITIES

Gebze Organize Sanayi Bölgesi, İhsan Dede Cad. No: 115 Gebze Kocaeli / Türkiye **T:** +90 262 460 40 40 **F:** +90 262 677 18 64
www.isystemsindustries.com

Nil Dumansızoğlu ndumansizoglu@capital.com.tr

"TÜRKİYE, GÖZLEMCİ ÜLKE KONUMUNDA"

30'DAN FAZLA ÜLKEDE RÜZGAR TÜRBİNİ KURULUMU YAPAN NORDEX, TÜRKİYE'DE HAYATA GEÇİRDİĞİ 46 RES PROJESİYLE YÜZDE 26 PAZAR PAYINA SAHİP. RÜZGAR ENERJİSİ ALANINDA LİDER ŞİRKETLERDEN BİRİ OLAN NORDEX İÇİN TÜRKİYE, STRATEJİK BİR PAZAR. NORDEX GÜNEY AVRUPA VE TÜRKİYE BÖLGE GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM ÖZARSLAN, "TÜRKİYE, NORDEX'İN GLOBAL BÜYÜME HEDEFLERİNDE ÖNEMLİ BİR ROL OYNUYOR. ORTA DOĞU ÜLKELERİNDEKİ FAALİYETLERİMİZİ TÜRKİYE'DEN YÜRÜTÜYORUZ. BU DA YENİ PAZARLARA AÇILMA KONUSUNDA TÜRKİYE'Yİ GÖZLEMCİ KONUMUNDA TUTUYOR" DİYOR.

Son yıllarda kaydettiği ekonomik büyümeye paralel olarak global trende ayak uyduran Türkiye'de, yenilenebilir enerji alanında önemli ilerlemeler kaydediliyor. 30'dan fazla ülkede rüzgar türbini kurulumu yapan Nordex de Türkiye'de yenilenebilir enerji alanında faaliyet gösteren şirketlerin başında geliyor. Türkiye'deki ilk faaliyetleri 2007 yılında başlayan Nordex, Türkiye'nin 18 ayrı şehrinde ve 6 farklı bölgesinde 46 RES projesi hayata geçirdi. Yüzde 26 pazar payıyla Türkiye'de işletmede bulunan yaklaşık her 4 rüzgar türbininden birinin Nordex markası taşıdığını söyleyen Nordex Güney Avrupa ve Türkiye Bölge Genel Müdürü İbrahim Özarslan, "Orta Doğu ülkelerindeki faaliyetlerimizi Türkiye'den yürütüyor ve personel desteği sağlıyoruz. Bu da yeni pazarlara açılma konusunda Türkiye'yi gözlemci konumunda tutuyor. Türkiye, Nordex'in global büyüme hedeflerinde önemli bir rol oynuyor" diyor.

Özarslan'la Nordex'in Türkiye'deki yatırımları, rüzgar enerjisinin potansiyeli ve bu alandaki dünya trendlerini konuştuk:

Nordex Grup'tan kısaca bahseder misiniz?

Nordex Grup olarak serüvenimize 1985 yılında Danimarka'da başladıktan sonra 1992 yılında üretim faaliyetlerimizi ve genel merkezimizi Almanya'ya taşıdık. Kurulduğumuz ilk günden bu yana sadece rüzgar türbini üretimine odaklandık ve tek iş kolumuz bu oldu. Bu motivasyonla 2000 yılında dünyanın ilk 2,5 MW'lık türbinini yaparak 5 kıtada faaliyet alanları yarattık. 2016 yılında ise İspanyol türbin üreticisi Acciona Windpower'la birleştik. Şu anda Nordex Grup 30'dan fazla ülkeye rüzgar türbini tedariki sağlıyor. Sadece rüzgar türbini üreticisi olmaktan daha fazlasını yaparak yerel iş ortaklarıyla bu türbinlerin farklı coğrafyalara lojistiğini gerçekleştiriyor, kurulumlarını yapıyor, sonrasında da yatırımcılarına 10 yılı aşan servis desteği sağlıyor.

Şu ana kadar Nordex ve Acciona türbinleri dahil olmak üzere 40'ın üzerinde ülkede kurulum gerçekleştirdik. Bununla birlikte dünyanın 25 ülkesinde yerel ofislerimizle faaliyet gösteriyor.

Türkiye'deki faaliyetlerinize ne zaman ve nasıl başladınız?

33 yıllık deneyimle 30'dan fazla ülkede rüzgar türbini kurulumu yapan Nordex'in Türkiye'deki ilk faaliyetleri 2007 yılında imzalanan Yuntdağ Projesi ile başladı. Bu proje için köklü müşterimiz Dost Enerji'yle sözleşme imzalarken henüz Türkiye'de bir ofisimiz yoktu. Ancak Nordex farklı ve esnek yaklaşımıyla her zaman yeni pazarlara nasıl giriş yapacağını iyi bilen bir şirket oldu. Biz de doğru ürün ve doğru projeyle ilk sözleşmemizi imzaladık. Her ülkede yatırımcılara kendi dillerinde ve geleneklerinde yaklaşmaya çalışarak hem global hem yerel bir şirket olmaya çalıştık. Bu ilkeyle yola çıkarak yaklaşık 9 yıl sonra Türkiye'de biri İstanbul'da biri İzmir'de bulunan iki ofisimizle 200 Türk çalışana ulaştık. 35'ten fazla mevcut yatırımcıyla Türkiye'nin 18 ayrı şehrinde ve 6 farklı bölgesinde 46 RES projesi hayata geçirmiş durumdayız. Bu projelere genişletme projeleri de eklenince 60 projeyle 678 adet türbinimiz rüzgar kaynağından Türkiye'ye temiz enerji sağlıyor. Projelerine rüzgar türbini sağladığımız yatırımcılarımız arasında ana faaliyet alanı rüzgar enerjisi olmayan birçok yatırımcı da bulunuyor. Dolayısıyla yatırımcıyla aynı dili konuşmak konusunda 9 yılda oldukça iyi bir mesafe kat ettiğimiz söylenebilir.

Global operasyonun Türkiye'den beklentileri nedir?

Nordex'in varlık gösterdiği 30'u aşkın ülke içinde Türkiye, dördüncü en büyük pazar konumunda

bulunuyor. Nordex, Türkiye'de multi-megavat türbin üreticileri içerisinde dünya çapında olduğu sıradan daha yüksek bir sırada yer alıyor. Bununla birlikte, Türkiye'de 2016 yılından beri pazar liderliğini sürdürüyor. Böylece Türkiye'deki faaliyetlerimizin global operasyon açısından ne denli önemli olduğu kanıtlanmış oluyor.

2018 Ocak itibariyle Türkiye'de kurulumunu gerçekleştirdiğimiz projelerin toplam büyüklüğü 1.788,5 MW'a ulaştı. Bu da yüzde 26 pazar payıyla Türkiye'de işletmede bulunan yaklaşık her 4 rüzgar türbininden birinin Nordex markası taşıdığı anlamına geliyor.

Ülkemizde faaliyet gösteren 8 büyük rüzgar türbini ürüticileri içerisinde lider olmak bizi gururlandırıyor. Türkiye pazarında rüzgar enerjisi sektörü adına hala önemini koruyan yerli ekipman üretimi konusunda yaptığımız yatırımlar da bu pazarda ne denli rekabetçi olduğumuzun altını çiziyor.

2017 sizin için nasıl bir yıldı?

2017 yılında Nordex Türkiye ekibi olarak kurulumuna başladığımız projelerin YEKDEM (Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destek Mekanizması) teşvikleriyle devreye alınmasının sevincini yatırımcılarımız ile birlikte yaşadık. Geçtiğimiz yıl içerisinde toplamda

"ATILIMLAR HIZLA DEVAM ETMELİ"

MALİYET Öncelikle yaşam standartlarının sürdürülebilirliğinin sağlanması amacına bağlı olarak enerji ihtiyacının giderek artış göstermesi fakat aynı zamanda bu konudaki farkındalığın da artması, yenilenebilir enerji kaynaklarının öne çıkmasını sağladı. Ayrıca yenilenebilir enerji kaynakları birçok ülkede geleneksel enerji kaynaklarının maliyetini yakaladı ve hatta bu maliyetlerin altına düştü.

İSTİHDAM Dünya genelinde işsizlik oranları artarken yenilenebilir enerji sektöründe istihdam yükseliyor. Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı'nın, 2017 raporuna göre dünya genelinde 2016'da 9 milyon 800 bin kişi bu alanda istihdam edildi. Bu değerlere göre Türkiye'de ise 94 bin 400 kişinin istihdam edildiği bilgisi yer aldı. Dolayısıyla bu tablo gelecek açısından daha iyimser olunabileceğini gösteriyor.

KAPASİTE Türkiye için hedeflenen yatırımların gerçekleşmesi cari açığın kapanmasında önemli rol oynayacaktır. Ülkemizde 48 GW rüzgar enerjisi kapasitesi olduğu söyleniyor. Şu an bunun yaklaşık yüzde 8'ini kullandık. Almanya, ABD, Çin gibi 35 bin MW'lık kapasiteleri aşmış ülkelerle kıyasladığımızda Türkiye'nin rüzgardaki atılımlarına hız kesmeden devam etmesi gerekiyor.

204,9 MW sipariş aldık. Bu siparişler içerisinde hem kapasite artırım projeleri hem de yeni projeler olmasının yanında yeni müşteriler edindik. Özellikle yılın son çeyreğinde aldığımız projelerle bugün inşa halinde 236,5 MW kapasitemiz bulunuyor. Bunlar arasında 57,6MW'lık en büyük kapasiteli projemiz Kahramanmaraş'ta kurulacak. Güneydoğu Anadolu ve Karadeniz Bölgeleri'ni de içine alan geniş bir coğrafyada türbinlerimiz bulunuyor. Böylece yatırımcılarımızın farklı bölgelerde geliştirmek istediği projelere desteğimizi sağlarken de servis ve bakım ağımızın geniş olması gerekiyor. Bu anlamda Türkiye'de oldukça ilerdeyiz. Ayrıca hali hazırda inşa halinde bulunan projelerimiz tamamlandığında 2 GW'ı aşan bir kurulu güce ulaşmış ve servis ağımızı bu projelere ulaştırmış olacağız.

2018 ve sonrasına dair enerjideki yatırımlarınız nasıl ve nerelere hangi miktarlarda gerçekleşecek? Devam eden toplam yatırımlarınız hakkında detayları da ekleyebilir misiniz?

Türkiye'de attığımız en önemli adımlardan birisi Amerikan menşeili kompozit ürün üreticisi ile birlikte İzmir Çiğli'de, 2014 yılında yerli kanat üretimine başlamamız oldu. YEKDEM'e göre yatırımcılar, rüzgar enerjisine dayalı elektrik üretim tesisinde, yerli kanat kullanan bir türbin üreticisinden türbin almaları durumunda, işletmenin ilk 5 yılı boyunca ürettikleri kWh başına 0,8 dolar cent ek katkı payı alabiliyor. Dolayısıyla 5 yıl boyunca teşvikli fiyatlardan yapılan elektrik satışı, yatırımcıların projelerini finansal anlamda daha cezbedici kılıyor. 2014 yılından bu yana bu tesisten hem Türkiye hem de çevre ülkelere rüzgar türbini kanadı sağlanıyor.

Nordex'in rotor çapı 131 metre olan türbinleri için 65,5 m'lik dev kanatları da 2017 itibariyle Türkiye'de üretilmeye başlandı. Türkiye'de yerli üretime verilen desteğin en önemli kanıtı da nisan ayında Adana'da başlayan yerli generatör üretimi oldu. Sırasıyla kule, ankraj ve kanattan sonra şimdi de Adana'da Nordex türbinleri için yerli generatörler üretiliyor. Deneyimli birçok yabancı mühendis Türkiye'ye gelip eğitimler verdi. Uluslararası denetim şirketleri tesislere gelip ilgili denetimlerini yaptı. Tüm bu yerli yatırımlar gösteriyor ki, Nordex'in global büyüme hedeflerinde Türkiye önemli bir rol oynuyor.

"RÜZGARIN PAYI YÜZDE 4"

İVME KAZANDI 2023 yılında elektrik tüketiminin bugüne oranla yaklaşık iki kat artacağı tahmin ediliyor ve hidroelektrik dahil yenilenebilir enerji payının en az yüzde 30 olması hedefleniyor. Türkiye'nin toplam elektrik ihtiyacının yaklaşık yüzde 4'ü rüzgar enerjisinden elde ediliyor. TÜREB'in Temmuz 2017 raporlarına göre Türkiye'de işletmedeki lisanslı rüzgar santrallerinin toplam kapasitesi 6 bin 483 MW olarak kaydedildi. Bu kapasite 2007 yılında 146 MW'tı. Dolayısıyla burada büyük bir ivme söz konusu.

POTANSİYEL NE? Enerji Bakanlığımızın yaptığı çalışmalar neticesinde Türkiye'de toplam rüzgar potansiyelinin yaklaşık 48 GW olduğu belirtiliyor. Öyleyse burada potansiyelin tam anlamıyla değerlendirilebilmesi için üreticiden yatırımcıya, hepimize çok iş düşüyor. Bizim de türbin üreticisi olarak temennimiz hem Türkiye'de hem dünyada rüzgar enerjisi potansiyelinden daha yüksek oranlarda faydalanılması.

DÜNYADA DURUM Dünyada rüzgar enerjisinin geldiği duruma bakılacak olursa 2016 yılı sonu GWEC (Global Wind Energy Council) verilerine göre 486 bin 749 GW kurulu güce ulaşıldı. Türkiye, Avrupa ülkeleri içerisinde 7'nci sırada bulunuyor. Dünya genelinde teknolojik ilerlemeler, finansal gelişmeler ve yeni pazar imkanları, yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimiyle ilgili maliyetleri azaltıcı etki yapıyor. Bu ilerlemelerle birlikte son yıllarda rüzgar enerjisi fosil yakıtlarla maliyetler açısından rekabet edebilir hale geliyor.

Dünyada kurulu gücünüzün dağılımı nasıl? Bunun ne kadarı Türkiye'de? 2018 yılında yeni pazarlara açılma planları var mı?

Nordex Grup olarak Nordex ve Acciona platformları dahil olmak üzere globalde 22 bin 775 MW kurulu güce eriştik. Bu kapasitenin büyük bir oranı Amerika Birleşik Devletleri ve Almanya'da yer alıyor. Sadece Türkiye olarak toplam başarının yaklaşık yüzde 8'lik bir dilimini kapsıyoruz. Aynı zamanda bulunduğumuz coğrafya gereği Orta Doğu ülkelerindeki faaliyetlerimizi Türkiye'den yürütüyor ve personel desteği sağlıyoruz. Bu da yeni pazarlara açılma konusunda Türkiye'yi gözlemci konumunda tutuyor. Dolayısıyla stratejik pazar araştırmalarımız 2018 yılında da devam edecek. ●

ORGE®
ELEKTRİK TAAHHÜT

Çağdaş uygulamalarımızla geleceği dizayn ediyoruz

Fairmont QUASAR İSTANBUL · BÜYÜKYALI İSTANBUL · inistanbul · EPIQUE · CONCORD İSTANBUL · CONRAD HOTELS & RESORTS · RÖNESANSBİZ

primemall · PENDORYA Alışveriş Merkezi · KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ · EVORA İSTANBUL · HOTEL DEDEMAN İSTANBUL · DELUXIA · MANDARINS · MALL OF İSTANBUL

www.orge.com.tr | info@orge.com.tr | /orgeelektrik

Ayçe Tarcan Aksakal aaksakal@capital.com.tr

"EN GÜÇLÜLERDEN BİRİ OLACAĞIZ"

ÖZGÜL HOLDİNG, SEKTÖRDEKİ GÜÇLÜ YATIRIMCILARDAN BİRİ OLMAYI HEDEFLİYOR. YURT DIŞINDA ENERJİ YATIRIMIYLA İLGİLİ FIRSATLARI DA TAKİP ETTİKLERİNİ SÖYLEYEN ÖZGÜL HOLDİNG YÖNETİM KURULU BAŞKANI ÖMER FARUK ÖZGÜL, "EN ÖNEMLİ HEDEFİMİZ ÖNCELİKLE RÜZGAR VE GÜNEŞ OLMAK ÜZERE 1.000 MW'LIK BİR PORTFÖYE ULAŞMAK" DİYOR.

Bu yıl 25'inci yılını kutlayan Özgül Holding, enerji sektöründeki başarı hikayelerinden biri.

Saha mühendisliğinden gelen, uzun yıllar sektörde yöneticilik yapan Ömer Faruk Özgül tarafından kurulan holding, proje yönetim firması olarak girdiği sektörde bugün kendi enerji santrallerini hayata geçiriyor.

İTÜ makine mühendisliğini bitiren ardından Harvard'da akışkanlar mekaniği üzerine doktora yapan Özgül, 2007'de holdingini kurana kadar önde gelen enerji şirketlerinde yönetim kurulu üyeliği ve danışmanlık da yaptı.

"Önümüzdeki yıllarda kendi kurulu gücüne sahip yerli ve milli elektrik üreten bir firma olmak için çalışmalarımıza devam ediyoruz" diyen Özgül, en önemli hedefinin temiz ve yeşil enerji alanında 1.000 MW'lık bir portföye ulaşmak olduğunu söylüyor.

Özgül, "450 milyon dolar yatırım tutarındaki portföyümüzün tamamını önümüzdeki yıllarda ivedilikle yatırıma dönüştürmeyi planlıyoruz" diyor.

Özgül Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Faruk Özgül, enerji sektöründeki önemli dönüm noktalarını, YEKA ihalesini ve hedeflerini şöyle anlattı:

Enerji sektörüne girmeniz nasıl oldu?

2000 yılından bu yana enerji sektörüne adım atıp proje geliştirme, proje yönetim firması kurarak enerji sektöründe yer almaya başladık. Proje yönetimi olarak başlayan enerji sektörü yolcuğundan şimdi kendi santrallerimizi hayata geçirmeye hazırlanan bir firma olarak titizlikle işimize devam ediyoruz.

Bugüne kadar enerji sektöründe kaç projeyi hayata geçirdiniz?

Özgül Holding olarak enerji alanında yatırımcı kimliğimizin yanı sıra yerel ve uluslararası piyasalarda enerji projeleri geliştirme, enerji projeleri yönetimi ve enerji portföy yönetimi hizmetleri alanlarında stratejik çözüm ortağı olarak hizmet veriyoruz. Bugüne kadar çok sayıda rüzgar enerjisi projesini anahtar teslimi olarak gerçekleştirdik. Sektördeki çalışmalarımıza farklı disiplinlerden, konularında uzman çalışanlarımızla devam ediyoruz. Buna ek olarak başvurularını Nisan 2015 tarihinde yapmış olduğumuz 3.760 MW kurulu güçte 79 adet RES projesi geliştirdik. Aralık 2017 tarihinde TEİAŞ'ın başarılı bir şekilde sonuçlandırdığı ihalede Türkiye'nin doğusu ve batısında homojen olarak dağılmış 10 farklı bölgede bulunan toplam 388,5 MW kapasite hakkı elde ettik. Yaklaşık 450 milyon dolar yatırım tutarındaki portföyümüzün tamamını önümüzdeki yıllarda ivedilikle yatırıma dönüştürmeyi planlıyoruz.

Enerji sektöründe büyürken nasıl bir strateji izlediniz? Gelişiminizdeki en önemli dönüm noktaları neler oldu?

Enerji sektörüne işin mutfağından giriş yaptık. Ekibimiz ile tek tek bütün süreçlerin her aşamasında bulunduk. Projelerin geliştirilmesi, yasal başvuruların tamamlanması, finansal-teknik veri analizleri ve yatırım aşamaları süreçlerini yönettik. Bunun yanı sıra projelerin geliştirme aşamasında Türkiye'nin potansiyel rüzgar sahalarını çıkarttık. Türkiye'nin rüzgar potansiyelinin iyi olduğu bölgelerde ölçümler yaparak veriler topladık ve bu şekilde açıklanacak her başvuru için kendimizi hazır hale getirdik. Süreç içinde elde ettiğimiz teknik birikim ve deneyim ile sektörde canlı ve aktif olarak yer almayı sürdüreceğiz. Dolayısıyla projelerimizin her adımının tamamlanmasında titizlikle çalışmanın büyümemiz ve

başarımızda büyük rol oynadığını düşünüyoruz.

2017 hem sektör hem sizin açınızdan nasıl geçti?

Yenilenebilir enerji sektörü, sizlerin de bildiği üzere 2017 yılında çok büyük atak yaptı. Haziran ve aralık aylarında gerçekleştirilen 3.000 MW'lık RES ihaleleri ve YEKA ile büyük yatırımlara imza atıldı. Biz de bu atılımlardan kendimize verimli bir pay elde ettik. Toplam 388,5 MW'lık bir rüzgar enerjisi portföyüne sahip olduk.

Geçen yıl hangi önemli projeye başladınız? Bunların büyüklükleri, yatırım tutarı nedir?

Projelerimizden biri olan 49,5 MW kapasiteli Metafor RES Bingöl-Tunceli bağlantı bölgesinde tekli başvuru olduğu için yarışmalara dahil olmadan ön lisans belgesini almıştık. Haziran ve Aralık 2017'de yapılan yarışmalardan kazandığımız diğer 9 projeyle birlikte toplamda 388,5 MW kapasiteye ulaşmış olduk. Projelerimizin toplam yatırım tutarı yaklaşık 450 milyon dolar.

Sektördeki en önemli hedefiniz nedir?

Önümüzdeki yıllarda kendi kurulu gücüne sahip yerli ve milli elektrik üreten bir firma olmak için çalışmalarımıza devam ediyoruz. Şirketimizin en büyük gayesi temiz ve yeşil enerji alanında öncelikle rüzgar ve güneş olmak üzere 1.000 MW 'lık bir portföy elde etmek.

Önümüzdeki dönemde hangi büyük projelerin içinde bulunmayı istiyorsunuz?

Türkiye, YEKA için yapılan dünya devi üretici firmaların da katıldığı iki ihale ile enerji merkezi haline gelmek için büyük adımlar attı. 1.000 MW YEKA RES ihalesini kazanan konsorsiyumun üretici firması Siemens, ülkemizde türbin üretim fabrikası kurarak, Türkiye'nin enerji piyasasındaki rolünü kuvvetlendirecek. Bütün bu yeniliklere ek olarak başvurusu alınan 3.000 MW Rüzgar Enerjisi Santrali Önlisans Yarışmaları'nın 2018'e kalmadan bitirilmesiyle sektörümüzün canlanması sağlandı. İhalede verilen fiyatlarla özel sektör paydaşlarının enerji sektörüne olan güveni de kanıtlandı. Bu nedenle ilerideki yeni YEKA'larda da yer almak istiyoruz.

Sizce, 2018 enerji sektörü için nasıl bir yıl olacak?

2018 kesinlikle geçtiğimiz yıl haziran ve aralık aylarında ihalesi yapılan 3.000 MW için izin

süreçlerinin başladığı, enerji sektörünün hareketlilik yaşadığı bir yıl olacak. TEİAŞ'ın Mayıs 2015 tarihinde açıkladığı 2.000 MW kapasitenin başvuruları, EPDK tarafından Nisan 2018 tarihinde alınacak. Bununla birlikte Bakanımız Berat Albayrak'ın da ifade ettiği farklı kaynaklara dayalı yeni YEKA'lar gündeme gelecek. Sektördeki oyuncuların özellikle jeotermal ve biyokütle gibi enerji alanlarına yöneleceklerini düşünüyoruz. Hem devlet hem de özel sektör için canlı bir yıl geçireceğimize inanıyoruz. Büyük bir iştahla bu yolda emin adımlar atıyoruz.

2018'de enerji sektörüne ne kadar yatırım yapacaksınız? Bunlar en çok hangi alanlarda olacak?

Rüzgar enerjisi sektörü için 2018'in Nisan ayında alınacak başvurular önemli bir yer tutuyor. Sektörün içinde önemli paya sahip olan şirketler olarak bu başvuruların alınmasını bekliyoruz. YEKA ülke ekonomisinin ve sanayisinin hızla gelişmesinde çok önemli bir role sahip olan büyük ölçekli bir proje. 2017'de gerçekleştirdiğimiz gibi 2018 hedeflerimizde de enerji sektöründe etkin rol almayı ve ülke ekonomisine maksimum fayda sağlamayı istiyoruz.

Enerji sektöründe hangi noktaya gelmek istiyorsunuz?

Enerji sektöründe piyasanın güçlü oyuncuları arasında yatırımcı olarak yer almak gündemimizdeki en önemli maddesi. Bu sektörde Türkiye'de etkin rol alacağımız gibi yurt dışına da açılma planlarımız bulunuyor.

Yurt dışında hedefinizde hangi ülkeler bulunuyor?

Bu doğrultuda Özgül Holding olarak DEİK kapsamında Hırvatistan İş Konseyine üye olduk. Aynı zamanda ülkemizin enerji alanında iş birliği yapmış olduğu KKTC ile gerekli altyapıların tesis edilmesi için ortak projelerin üretilmesi kapsamındaki çalışmalarını destekleyecek yönde KKTC'nin halihazırdaki enerji potansiyelini değerlendirmek istiyoruz.

"YEKA ÇOK DEĞERLİ BİR PROJE"

"BAĞIMLILIK AZALTILMALI" Ülkemizin rüzgar enerjisi alanındaki hedeflerine ulaşması için son yıllarda atılan en büyük adım YEKA sürecinin başlamasıyla gerçekleştirildi. Ana hedef politikamızın yerli ürün kullanımı ile dışa bağımlılığın azaltılması olması ile birlikte YEKA süreci, Türkiye'nin yenilenebilir enerji teknolojilerini ithal eden bir ülke konumundan çıkıp ihraç edecek bir ülke konumuna ulaşmasını sağlayacak.

YABANCI YATIRIMCININ HEDEFİNDE Potansiyelin doğru ve yerinde kullanılması ile ülkemiz, özellikle Orta Doğu ve Afrika'da yenilenebilir enerji teknoloji merkezi olma konusunda yerini güçlendirecek. Ayrıca YEKA ihalesi ülkemize yabancı yatırımcıların ne kadar önem verdiğini göstermesi açısından çok değerli bir proje. Bu proje ile birlikte kurulan türbin fabrikaları, yerlileşme ve millileşme adına sektör için büyük bir fırsat sağladı.

"YENİ PROJELERİNDE VARIZ" Böylesine önemli bir projede yer alabilmek için sektördeki bütün oyuncular fırsatı değerlendirebilmek amacıyla çeşitli adımlar attı. Yatırımcıların ve türbin üreticisi firmaların özenle hazırlık yaptığı bu yarışa bizler de Özgül Holding olarak Borusan-EnBw, Fina Enerji ve GE ile 1.000 MW YEKA RES ihalesine konsorsiyum olarak katılma kararı alarak, ilk kurulan konsorsiyuma imza attık. Arz güvenliği, yerlileştirme ve şeffaflık olmak üzere üç sac ayağına oturtulan politika kapsamında ülkemize fayda getirecek yeni YEKA projelerinde de yer almayı planlıyoruz.

TÜRKERLER ENERJİ

Enerjimizle Yeni Nesiller Büyüyor.

2018'de daha fazla üreten Türkiye için çalışıyoruz.

turkerler.com

Özlem Aydın Ayvacı / oaydin@capital.com.tr

"SEKTÖRÜN SÜPERMARKETİ

EMTA ENERJİ, ENERJİ SANTRALLERİNE ANAHTAR TESLİMİ MÜHENDİSLİK VE MÜTEAHHİTLİK HİZMETİ VERERİK ORTA SEGMENTTE LİDERLİĞE OYNAYAN BİR ŞİRKET. EMTA ENERJİ GENEL MÜDÜRÜ ORKUN ÖZGENCİL, "ENERJİ SEKTÖRÜNÜN SÜPERMARKETİ OLMAK İÇİN "ONE STOP SHOP: EMTA ENERGY" SLOGANIYLA YOLA ÇIKTIK. HEM YURT İÇİ HEM DOĞU AVRUPA VE TÜRK CUMHURİYETİ ÜLKELERİ YANINDA AFRİKA'DA SUDAN, KENYA, MOZAMBİK, ETİYOPYA, TANZANYA VE GÜNEY AFRİKA İLE BİRLİKTE KIZIL DENİZ'DEN GÜNEYE DOĞRU FAALİYETLERİMİZİ VE BÜYÜMEMİZİ SÜRDÜRECEĞİZ" DİYOR.

EMTA Grubu, 1974 yılında elektrik malzemelerinin ticaretini yapmaya başlayarak enerji sektörüne girdi. Ticaret faaliyetleriyle birlikte önce alüminyum iletken üretimine geçti ve enerji iletim hatlarında taahhüt hizmeti vermeye başladı. Sonrasında da teknoloji sağlayıcılarıyla ortaklıklar yapıp Türkiye'nin ilk GIS trafo merkezlerini, enerji iletim hatlarında zorlu atlama projelerini hayata geçirmeye başladı. Stratejik satın almalar yaparak profesyonel yöneticileri kadrosuna katan şirket, son 10 yılda da enerji santrallerinde faaliyet gösteriyor. Hem Türkiye'de hem dünyada sektörünün önemli oyuncularından biri konumunda bulunuyor. EMTA Enerji Genel Müdürü Orkun Özgencil, 2015 yılının sonundan itibaren radikal kararlar alarak 2016 yılı hedeflerini 3 kat artırdıklarını ve bu hedeflere ulaştıklarını belirtiyor. Aynı başarıyı 2018'de cirolarını ve iş girişlerini artırarak sürdürmek istediklerini ifade ediyor.

Özgencil, enerji santrallerine anahtar teslimi mühendislik ve müteahhitlik hizmeti vererek orta segmentte liderliğe oynayan bir konumda olduklarını belirtiyor ve "Bu özellikle belirlediğimiz bir hedef. Sektördeki büyük oyun kurucular ile lokal çözüm sağlayan şirketler arasındaki boşluğu gördük ve 1.000 megavata kadar olan tesis ihtiyaçlarını zamanında ve yüksek kaliteyle tamamlamayı hedefledik. Enerji sektörünün süpermarketi olmak için "One Stop Shop: Emta Energy" sloganıyla bu yola çıktık. Hem yurt içi hem büyüme stratejilerimizde yer alan Doğu Avrupa ve Türk Cumhuriyeti ülkeleri yanında Afrika'da Sudan, Kenya, Mozambik, Etiyopya, Tanzanya ve Güney Afrika ile birlikte Kızıl Deniz'den güneye doğru faaliyetlerimizi ve büyümemizi sürdüreceğiz."

EMTA Enerji Genel Müdürü Orkun Özgencil, sorularımızı şöyle yanıtladı:

EMTA Enerji ne zaman kuruldu?

1974 yılında kurulan EMTA Grup Şirketleri çatısı altında faaliyet gösteren EMTA Enerji, Türkiye'nin önde gelen enerji üretim, iletim ve dağıtım şirketleri arasında bulunuyor. EMTA şirketleri alternatiflerinden farklı olarak işverenlerine tedarik, mühendislik ve kurulum desteği veriyor ve projelerine katma değer kazandırıyor.

Enerji üretim santralleri inşa ediyorsunuz. Bu sektörün Türkiye'deki büyüklüğü nedir?

Türkiye, jeopolitik konumu itibarıyla bulunduğu her sektörde Asya ve Avrupa arasında yıllardır köprü vazifesi görüyor. Nüfusa bağlı artan enerji ihtiyacı ve gelecek nesillere daha yaşanabilir bir çevre bırakmak için yapılan yenilenebilir enerji yatırımları, sektörü son yıllarda hızlı bir şekilde büyüttü. 1970-2000 yılları arasına baktığımızda daha çok, yüksek megavata sahip konvansiyonel ve hidroelektrik enerji santralleri kuruluyordu. Son yıllarda teknolojinin de gelişmesiyle daha küçük kapasitede fakat daha fazla lokasyonda konvansiyonel ve yenilenebilir enerji santrallerinin hizmete alındığını görüyoruz. Bunun yanında yapılmakta olan nükleer enerji santralleriyle de tek noktada yüksek kapasiteli enerji üretimiyle ülke ihtiyaçları karşılanması ve dışa bağımlılığın azaltılması hedefleniyor.

Siz bu pazarda nasıl bir konumda yer alıyorsunuz?

Enerji santrallerine anahtar teslimi mühendislik ve müteahhitlik hizmeti vererek orta segmentte liderliğe oynayan bir konumda olduğumuzu söyleyebiliriz. Bu özellikle belirlediğimiz bir hedef. Bunun nedeni ise sektördeki büyük oyun kurucular ile lokal çözüm sağlayan şirketler arasındaki boşluğu görmemiz ve 1.000 megavata kadar olan tesis ihtiyaçlarını zamanında ve yüksek kaliteyle tamamlamayı hedeflememiz. Enerji sektörünün süpermarketi olmak için "One Stop Shop: Emta Energy" sloganıyla bu yola çıktık. Hem yurt içi hem de büyüme stratejilerimizde yer alan Doğu Avrupa ve Türk Cumhuriyeti ülkeleri yanında Afrika'da Sudan, Kenya, Mozambik, Etiyopya, Tanzanya ve Güney Afrika ile birlikte Kızıl Deniz'den güneye doğru faaliyetlerimizi ve büyümemizi sürdüreceğiz. Şu anda da özellikle Afrika'da operasyonlarımız hızla devam ediyor.

OLMAK İÇİN YOLA ÇIKTIK”

Bölgedeki diğer ülkeler için de stratejilerimiz üzerinde çalışıyoruz. Bizi EMTA olarak bir adım önde konumlayan nokta devreye aldığımız tesislere verdiğimiz işletme ve bakım hizmetleri. Aylık ve yıllık olarak periyodik hizmet vermenin yanı sıra acil durumlarda da tesislere servis hizmeti sağlıyoruz. Hem enerji santralleri hem trafo merkezi ve iletim hatlarında hali hazırda faaliyet gösteriyoruz.

Bugüne değin hayata geçirdiğiniz en önemli projeler neler oldu?

Biz yaptığımız her projeyi önemli görüyoruz. Bunun nedeni ise devreye aldığımız her enerji santrali, her trafo merkezi, her iletim hattı ile bir yerlerde elektrik ihtiyacı olan bireylerin ve işletmelerin ihtiyaçlarını sağlıyor olmamız. Şu anda tarafımızca devreye alınıp, işletilen santrallerle milyonlarca insan geceleri evlerini aydınlatabiliyor. Sınıflarında eğitim görüyor, iş yerlerinde ülkelerine katma değerli ticaret gerçekleştirebiliyorlar. Fakat bunların hepsinin içinde

“NÜKLEER SEKTÖRÜ HAREKETLENDİRECEK”

YATIRIM KAPASİTESİ ARTACAK Nükleer enerji santralleri, yeni yapılan 3 GW’a yakın RES yarışmaları ile birlikte tek parça ihale edilen 1 GW RES ve ayrıca 1 GW GES yatırımları düşünüldüğünde 2018 yılından itibaren sektörde ciddi hareketlilik bekliyoruz. Bunlara ek olarak konvansiyonel ve JES, BES, HES gibi yenilenebilir santralleriyle enerjide toplam yatırım kapasitesinin 2023 yılına kadar daha da artması bekleniyor.

TEKNOLOJİ GELİŞTİRENLER Tüm bu enerji üretme yöntemlerine baktığımızda yatırım maliyetlerini ağırlıklı olarak kullanılan teknolojilerin oluşturduğunu görüyoruz: Rüzgar türbini, gaz türbini, buhar türbini, yakma teknolojileri gibi. Bu nedenle teknoloji geliştiren ve üreten kurumlar sektörün büyüklüğünde önemli pay sahibi.

YATIRIMLA DENGELENİYOR Bizim gibi EPC şirketleri de bu farklı disiplindeki teknolojileri bir araya getirip uyum için de çalışması ve mühendislik çalışmalarıyla katma değerli çıktılara dönüştürme görevini üstleniyor. Pazar büyüklüğü milyar dolarları bulan bu sektör, her geçen gün birim maliyeti düşürmesine karşın daha fazla yatırım alarak bu durumu dengeliyor.

"RÜZGARI ARKAMIZA ALDIK İLERLİYORUZ"

YENİLENEBİLİR VE RES ÖNCELİKLİ Yenilenebilir enerji ve onun içinde de rüzgar enerji santralleri öncelikli hedeflerimiz arasında ilk sırada bulunuyor. EMTA Enerji olarak bu sektörün türbin tedariki hariç tüm kapsamları ile birlikte işletme ve bakım hizmetini tek EPC sözleşmesi ile yapmayı taahhüt edecek güçlü ve köklü şirketlere ihtiyacı olduğunu fark ettik. Yaptığımız yeni stratejik iş birliktelikleriyle organizasyonumuzu yatayda büyüterek müşterilerimize daha fazla katma değer sağlayacak şekilde dizayn ettik.

BİYOKÜTLE Yine "biyokütle" konusunu ülkemize ait ve sürekli yenilenen bir kaynak olması sebebiyle çok önemsiyor ve burada bir "ulusal eylem planı" oluşturulması konusunda karar vericiler de dahil olmak üzere ilgili tüm taraflara her fırsatta çağrıda bulunuyoruz. Tamamen Türkiye'ye ait ve milyar dolarları bulan bir enerji kaynağından söz ettiğimiz için bunu ülkemiz adına çok ciddi bir fırsat olarak görüyoruz. Biz EMTA olarak da bu yıl biyokütle alanında en az iki santral projesi gerçekleştirmek niyetindeyiz.

LİDERİZ Trafo merkezi, enerji iletim hattı ve yüksek gerilim yeraltı güç kablosu projelerinde hem özel sektörde hem resmi ihalelerde yurt içi ve yurt dışında pazarları yönlendirebilecek çözümler ve değerler sunuyoruz. Yakın ve uzun vadede hem yurt içi hem de yurt dışı pazarlarda pazar lideri bir taahhüt şirketi olarak rüzgarı arkamıza aldık, ilerliyoruz.

DEPOLAMA ÖNEM KAZANACAK Bir diğer önemli konu da enerji depolama. Depolama konusunda dünyada çok ileri düzeyde çalışmalar gerçekleştiriliyor. Biz de bu alanda teknoloji geliştiren dünyanın önde gelen şirketleriyle Ar-Ge çalışmaları yürütüyoruz. Enerji depolamanın yakın dönemde enerji verimliliği ve kaynak kullanımı açısından çok daha önemli hale geleceğini öngörüyoruz.

belirtmek istediğimiz bir proje şu: Afrika'da 2 farklı lokasyonda hayata geçirmekte olduğumuz Open Cycle Enerji Santrali projelerimiz var. Bu santraller tamamlandığında, su pompaları enerjilendirilip kilometrelerce mesafeden sulama sularının taşınması mümkün olacak. Böylece açlıkla gündemde olan bu ülkelerde tarım canlandırılıp iç gıda ihtiyacının bir kısmı karşılanabilecek. Hatta olursa tarım fazlası yurt dışına ihraç edilebilecek. Bu bizim için ayrıca kıymetli bir durum.

Yurt dışında hangi projelerde aktif olarak yer aldınız?

Yurt dışında bugüne kadar Irak, Cezayir, Sudan, Türkmenistan, Etiyopya gibi birçok ülkede farklı projeler gerçekleştirdik. Bu projelerin bir kısmı halen devam ediyor. Şu an en aktif olduğumuz bölge Sahra Altı Afrika. Bugün Afrika'da toplamda 1.000 MW'ı bulan iki termik santralde hizmet vermeye devam ediyoruz. Santrallerin tüm E-BoP, trafo merkezi ve gerekli iletim hattı kapsamlarını anahtar teslim olarak iş programına uygun şekilde tamamlayacağız. Bölge zorlu, yerel imkanlar kısıtlı, transfer gibi konular yetersizken lokalize olmuş ekiplerimizle projelerimizi sorunsuzca hayata geçiriyoruz.

Ayrıca Doğu Avrupa'da irili ufaklı projeler geliştiriyoruz. Artık birçok ülkenin üst seviye makamlarından "Gelin yatırım yapın, gelin proje geliştirelim birlikte yapalım" gibi talepler almaya başlıyoruz. Bu gelişmeler bizi daha çok motive edip, daha hevesle çalışmamıza neden oluyor. Ortadoğu, yatırımcıların ve müteahhit şirketlerin yakından takip ettiği bölgelerin başında geliyor. EMTA Enerji olarak biz de bu coğrafyadaki projeleri değerlendiriyor, uygun gördüğümüz ve katma değer sağlayabileceğimize inandığımız durumlarda işe tereddütsüz dahil oluyoruz.

Fakat asıl amacımız daha yeterli ilgili görmemiş bölgeleri keşfetmek, oralara bilgi ve birikimlerimizi taşımak. Orta Doğu'da Irak'ın Dohuk ve Süleymaniye bölgelerinde 10'a yakın proje gerçekleştirdik.

Bugüne dek ne kadarlık projeleri teslim ettiniz?

Rüzgardan hidroelektrik ve termal enerji

DOĞAL GAZ KONFORU
ENERYA FARKIYLA EVİNİZDE!

Enerya

444 8 429
www.enerya.com.tr
/EnerjimizEnerya

santrallerine, hava izoleliden gaz izoleli trafo merkezlerine, dağıtım hatlarından iletim hatlarına, yüksek gerilim yer altı güç kablosu projelerinden kapasitör bank çözümlerimize kadar birçok alanda proje gerçekleştirdik, gerçekleştiriyoruz. Şu ana kadarki referanslarımıza baktığımızda 400'den fazla projeyi başarıyla tamamlayıp teslim ettiğimizi görüyoruz. Türkiye'de neredeyse ayak basmadığımız bölge kalmadı ve artık 2.000 metre rakıma sahip lokasyonlarda yüksek motivasyon ve kabiliyet gerektiren projeleri de rahatlıkla üstleniyoruz.

Aldığınız işlerin ne kadarı yurt içinde ne kadarı yurt dışında?

Biz projelerimizi "basket model" stratejisiyle şirket içinde dağıtarak iş girişleri sağlıyoruz. "Basket model'den kastımız şu: Türkiye'de ki projelerimizin yüzde 60 kadarını TEİAŞ gibi resmi kurumlardan alırken geri kalan yüzde 40'lık bölümü de özel sektörden sağlayıp, hem zorlu projelerle çıtamızı yükseltmek hem de yatırımcılarımıza katma değerli çözümler sunmayı hedefliyoruz.

Yurtdışı ile yurtiçi projelerimizi karşılaştırdığımızda yurtdışı projelerimiz adet olarak daha az olmasına karşın iş hacmi olarak genelde daha yüksek iş hacmine sahip oluyor. Ve yaklaşık olarak Türkiye'deki iş girişimiz ile neredeyse aynı hacimde yurtdışından da iş girişi sağlıyoruz.

Şu an devam eden projeleriniz hangileri? Bunlar ne ölçekte projeler?

Şu anda TEİAŞ, Sancak Enerji, Limak, Ataseven Grup, Sur International, Alcazar Energy, RB Karesi firmalarıyla farklı projeler için çalışmalarımız devam ediyor. Devam eden RES projelerimiz 250 MW'ı aştı ve artmaya devam ediyor. Türkiye'de 6 bölgede şu anda aktif şantiyelerimiz var, deniz kenarından 2.000 m rakımlara kadar farklı lokasyonlarda çözümler üretiyoruz.

2018 ve sonrasına dair yatırım planlarınız neler?

Faaliyet alanlarımız arasındaki rüzgar, biyokütle, enerji depolama, trafo merkezleri ve enerji iletim / yer altı kablolama alanlarına odaklanacak, yatırımlarımızı bu alanlarda yoğunlaştıracağız. Keza faaliyet gösterdiğimiz yurt dışı pazarlardaki varlığımızı güçlendirmeyi planlıyoruz. Bunların dışında çok önemsediğimiz iki konu daha var Çalışanlarımıza ve iş sağlığı ve güvenliğine yatırım. Ayrıca "dijitalleşme" konusunda da bugüne kadar attığımız adımları güçlendirerek devam etmek ve kendi dijitalleşme sürecimizi her zaman günün gereklerine uyacak şekilde güncel tutmak da hedeflerimiz arasında yer alıyor.

Enerjide yeni girmek istediğiniz alanlar var mı?

Mevcut ve yakın vade hedeflerimizdeki alanlarda güçlenmek hem bizim için hem de ülkemiz için fayda yaratacak. Hali hazırda dünya enerji trendlerini ve dijitalleşmeyi yakından takip ediyoruz. Yenilikleri benimseyip ülkemizdeki kullanım alanlarını ve ihtiyaçlarını belirleyen ve uygulayan, gerektiğinde teknolojiyi Ar-Ge ekibiyle bünyesinde geliştiren bir EPC şirketi olarak faaliyet gösteriyoruz. Bunun en güncel örneği olarak tüm dünyanın takip ettiği 'Enerji Depolama' teknolojisini verebiliriz.

Amerikalı ve Avrupalı birçok şirket ile gelişmeleri yakından takip ediyoruz ve tesis ziyaretleri planlıyoruz. Uygun koşullar oluştuğunda da ülkemizde bu teknolojiyi ilk tesis eden şirket olmayı hedefliyoruz. Böylelikle gece gündüz arasındaki elektrik satış fiyatı farkının yatırımcıların minimum etkileneceği düzeye çekilmesini, ayrıca sistem dalgalanmalarının ve kayıplarının tesislere vereceği zararların önüne geçilmesini sağlayacağız. Bu uygulama ülke ekonomimize de önemli bir katkı sağlayacak. ●

MAGENTA SECURITY!

ŞİRKETLER İÇİN KOLAY VE GÜVENLİ SİBER KALKAN

T-Systems Security Hizmetleri uçtan uca çözümleri ile ideal desteği sağlarken, ihtiyaçlarınıza uygun olarak çözümlerini özelleştirebilmektedir.

T · · Systems ·

“YENİLENEBİLİR ENERJİ KİMYA İLE BÜYÜYECEK”

2050 YILINDA ENERJİYE OLAN GLOBAL TALEBİN YÜZDE 50’DEN FAZLA ARTMASI VE SADECE ELEKTRİK TALEBİNİN İKİ KATINA ÇIKMASI BEKLENİYOR. BASF, YENİLEBİLİR ENERJİ VE ENERJİ TEDARİKİ KONUSUNDA HALİHAZIRDA SAYISIZ ÜRÜN SUNUYOR. GELECEĞE YÖNELİK UYGULAMALAR İÇİN YENİ TEKNOLOJİLER ARAŞTIRIYOR VE GELİŞTİRİYOR.

Güneş milyarlarca yaşında ve hala enerji dolu. Fotovoltaik ve termal güneş enerjisi teknolojileri, dünyaya en yakın yıldız olan güneşi neredeyse bitip tükenmez bir enerji kaynağı olarak kullanıyor. Aynı şekilde rüzgar enerjisi de yenilenebilir enerji kaynakları arasında en önemlilerinden biri. Ancak sorun, gece ya da rüzgarın şiddeti düştüğünde bile elektrik üretiminin gerçekleştirilebilmesi. Burada da güneş enerjisini depolama ya da düşük hızlarda dahi enerji üretebilecek rüzgar santralleri öne çıkıyor.

Fotovoltaik, güneş ışınlarını doğrudan elektriğe dönüştürmek için güneş hücreleri kullanırken, termal güneş enerjisi teknolojisi ise termal enerji üretiyor. Evlerde, termal güneş enerjisi genellikle sıcak su ve iyi ısıtılmış odalar için kullanılıyor. Konsantre güneş enerjisi (CSP) ise geniş ölçekte elektrik üretebiliyor. Termal güneş enerjisi santralleri, yüksek sıcaklıklar üretmek üzere güneş ışığını konsantre ediyor. Bu nedenle güneşli bölgelerde yenilenebilir kaynaktan yüksek miktarda çevre dostu elektrik sağlayabiliyorlar. Konsantre güneş enerjisi (CSP), yüksek güneş yoğunluğuna sahip ülkelere oldukça uygun. Burada elde edilen en büyük fayda, güneş ışınlarının bulunmadığı zamanlarda bile ısı depolama sistemlerinin bunların enerji sağlamasına imkan sunması. Uzmanlar, çevre dostu teknoloji açısından bu alanda büyük bir gelecek öngörüyor.

Fas güneş enerjisi parkı, Quarzazate’deki termal güneş enerjisi santrali yaklaşık 4 bin futbol sahası ölçeğiyle dünyanın en büyüklerinden biri. 2016 Şubat’ında faaliyete geçtiği günden bu yana ilk aşama olan Noor 1 (“noor” kelimesi Arapça’da “nur/ışık” anlamına geliyor) termal güneş enerjisi santrali 160 megavat kapasiteye sahip ve 350 bin eve elektrik sağlıyor. Binlerce aynı güneş ışınını bir noktada topluyor ve bir sıvıyı ısıtıyor. Bu ısı kaynağı, daha sonrasında buhara dönüşürken bu buhar da bir jeneratör aracılığıyla elektrik üretiyor.

GECE SAATLERİNDE BİLE TAM KAPASİTE

Noor I tesisinde 537 bin bilgisayar kontrollü parabolik ayna, ayçiçekleri gibi yüzünü sürekli olarak güneşe dönüyor ve onun ışınlarını konsantre ederek termal enerjiye dönüştürüyor. Orta bölümünde, termal yağın dolaştığı borular bulunuyor. 393 dereceye kadar ısıtılabilen bu sentetik sıvı, aynaların oluşturduğu büyük alanın ortasında yer alan enerji santrali aracılığıyla besleniyor ve bu muazzam enerji santrali türbininin çalışması için burada buhar üretiliyor. Böylece kurulmuş olan büyük depolama üniteleri sayesinde güneş battıktan sonra da elektrik mevcut oluyor. Sonuç olarak termal güneş enerjisi santralleri, yenilenebilir enerji karışımında kesin bir avantaj sağlıyor. Elektrik, gün boyunca kullanılabiliyor.

Termal güneş enerjisi santrallerinden yüksek verim elde edilebilmesi için ön şart, çoğunlukla dünyanın güneş kuşağında meydana gelen direkt güneş ışıkları. İspanya ve ABD gibi ülkelerde ve ayrıca Orta Doğu’da ve Kuzey Afrika’da çok yüksek sayıda CSP santrali inşa edildi ve hala da inşa ediliyor. Bu santrallerde, konsantre güneş enerjisi tarafından yakalanan enerji, güneş ışığının bulunmadığı zamanlarda bile daha önceden elde edilmiş olan ısıyı tutan sıvı tuz içeren büyük ısı depoları sayesinde daha da fazla artırılabiliyor.

Depolanan tuzdan ısının yayılması, gece saatlerinde bile CSP santrallerinin tam kapasitede olmasını sağlıyor. Depolama tanklarındaki tuz karışımları yüksek miktarlarda kullanılıyor. Noor 1’de de gece saatlerinde elektriğin mevcut olabilmesi için yaklaşık 240 derecedeki sıcaklıkta sıvı hale gelen özel bir potasyum ve sodyum

BASF
We create chemistry

nitrat tuz karışımı içeren 2 adet çelik tank bulunuyor. Sentetik sodyum tuzlarının üretiminde en önemli şirket ise dünyanın lider kimya şirketi BASF. BASF, depolama tuzları alanında yüksek saflığa sahip, sentetik sodyum tuzların üretimine odaklanıyor ve 90 yılı aşkın bir süredir bunları üretiyor. Sadece Fas'taki tesis için BASF, Ludwigshafen'da yaklaşık 27 bin ton sodyum nitrat üretti.

GELECEĞİN ŞEHİRLERİ

2050 yılında dünya nüfusunun yüzde 70'inden fazlası şehirlerde yaşayacak ve halen dünyanın ürettiğinden fazlasını tüketiyoruz. Bu nedenle sürdürülebilirlik, geleceğimiz açısından son derece önemli. Bugünün tahminleri, nüfus ve refah artışının 2050 yılında enerjiye olan global talebi yüzde 50'den fazla artıracağını ve sadece elektriğe olan talebin iki katına çıkmasının muhtemel olduğunu gösteriyor.

Bir inovasyon sağlayıcısı olarak kimya, birçok sektör için kaynak verimliliğini ve yenilenebilir enerji kullanımını geliştiren ve böylece iklim korumaya önemli katkıda bulunan temel inovasyonlar sağlıyor. BASF, enerji tedariki konusunda halihazırda sayısız ürün sunuyor. Geleceğe yönelik uygulamalar için yeni teknolojiler araştırıyor ve geliştiriyor.

RÜZGAR GÜCÜ

Geleceğin rüzgar türbinlerinin, iyileştirilmiş verimliliğe ve daha yüksek performansa sahip olması gerekiyor. Araştırmacılar, geliştiriciler ve piyasa uzmanlarından oluşan bir disiplinler arası BASF ekibi, iyileştirilmiş veya yeni özelliklere sahip malzemeler oluşturma konusunda çalışmalar yürütüyor ve mühendislik malzemelerinin optimal olarak eşleşen kombinasyonlarını geliştiriyor. Bu malzemeler, rotor kanatlarının üretim teknolojisinde ve tasarımında yenilikler sağlıyor. Ayrıca, üretim süreçlerini basitleştirmeye ve mühendislik malzemelerinin daha etkin kullanımını sağlamaya yardımcı oluyor.

BASF'nin ürünleri ve çözümleri, rüzgar türbinlerinin rotor kanatları, temelleri, kuleleri ve dişlilerinin daha etkin bir şekilde üretilmesine, bakımının sağlanmasına ve sistem bileşenleri için dayanıklı boyalar sunulmasına katkıda bulunuyor.

GÜNEŞ ENERJİSİ

BASF araştırmacıları, boya ve yarıiletkenlere dayanan geleceğe yönelik fotovoltaik teknolojiler için yeni aktif malzemeler üzerinde çalışmalar yürütüyor. Bu yeni malzemelerden üretilen organik solar hücreler, hafif, yarı şeffaf ve esnek olmak üzere üçe ayrılıyor. Buradaki amaç, gelen ışığın en az yüzde 15'ini elektrik enerjisine dönüştüren, 10 yılın üzerinde hizmet ömrüne sahip olan ve silikon bazlı sistemlere oranla çok daha uygun maliyetli olan organik solar hücrelerin üretilmesi.

BASF, fotovoltaik sistemlerin üretilmesine yönelik solar panellerin, fişlerin ve prizlerin, çeşitli plastik katkı maddelerinin ve poliüretan kalıplama sistemlerinin sabitlenmesi ve kurulumu için optimize edilmiş plastik ürünler, ayrıca çevre dostu temizleme maddeleri ve metalle kaplama için macunlar ve mürekkepler gibi solar hücre üretimine yönelik çözümler tedarik ediyor.

HAREKET HALİNDE DEPOLAMA TEKNOLOJİLERİ

BASF, 10 yılı aşkın bir süredir metal organik çerçeveler (MOF'lar) üzerinde araştırmalar yürütüyor. Alüminyum MOF'lar artık çevre dostu, güvenli ve uygun maliyetli, su bazlı bir süreçle ticari olarak üretilebiliyor. Yüksek sayıda gözeneğe sahip olan malzemelerin son derece büyük bir iç yüzey alanı bulunuyor. Toz halindeki maddenin bir gramı, 10 bin metrekarenin üzerinde bir yüzey alanına sahip. Bu özellik, MOF'ların yüksek miktarlarda doğal gaz depolayabilmesini sağlıyor. Bu teknoloji, gazla çalışan araçların deposunda kullanıldığında, daha fazla gaz depolanabilmesine olanak sağlayarak, depo başına sürüş mesafesini önemli ölçüde artırıyor.

SABİT DEPOLAMA TEKNOLOJİLERİ

Sabit depolama teknolojileri üzerinde temel bir araştırma yürüten BASF, kimyasal ve elektrokimyasal depolama birimlerinin sodyum ve sülfür gibi uygun maliyetli hammaddelere dayanarak çalıştırılabilmesi için malzeme ve sistem tasarımı geliştirmeyi hedefliyor. Gelecekte sabit depolama birimleri, rejeneratif enerji kaynaklarından elde edilen elektriğe yönelik arz ve talebi dengeleme konusunda önemli bir tampon işlevi görecek.

SÜPER İLETKENLERLE ELEKTRİK GÜCÜ İLETİMİ

Elektrik enerjisinin üretilmesi ve depolanmasının yanı sıra elektrik şebekesinin genişletilmesi ve daha iyi bir şekilde kullanılması gündemde. BASF, yüksek sıcaklıklara dayanıklı süper iletkenlerin daha verimli bir şekilde ve daha az çevresel etkiyle üretilmesi için yeni üretim yöntemleri geliştirme konusunda iş ortaklarıyla birlikte çalışmalar yürütüyor. Süper iletkenler neredeyse sıfır kayıpla taşıma işlemini gerçekleştirebildiğinden harika bir tasarruf potansiyeli sunuyor. Alman teknoloji şirketi Deutsche Nanoschicht GmbH, kabloların kimyasal solüsyon tortularıyla kaplandığı bir süreç geliştirdi. Bu şekilde oluşturulan seramik katmanların süper iletken özellikleri bulunuyor. Bu, özellikle kentsel bölgeler için jeneratör ve motor üreticileri ayrıca kablo ve hizmet kuruluşu şebekelerini ilgilendiriyor. Kıyıdan uzakta yer alan rüzgar çiftliklerinden olmak üzere rejeneratif enerjilerin daha etkin bir şekilde kullanılmasını sağlıyor.

ELEKTRİĞİN TASARRUFLU KULLANIMI

BASF, etkin soğutma için manyetokalorik malzemeler gibi yeni katı halli malzemeler üzerinde araştırma yapıyor. Bu malzemeler, bir manyetik alana maruz kaldıklarında ısınıyor, manyetik alan kaldırıldığında ise soğuyor. Yeni katı halli malzemeler, buzdolapları ve klimaları çok daha enerji tasarruflu bir hale getiriyor. Buna ek olarak daha sessiz çalışıyor ve soğutucu gazlara ihtiyaç duymuyorlar. Gelecekte, geleneksel sıkıştırma teknolojisine bir alternatif olabilirler. Mevcut tüm ışık kaynaklarından daha verimli olan organik ışık yayan diyotlar (OLED'ler), gelecekte ışık için sağlanan enerjinin yüzde 90'ından fazlasını dönüştürecek. OLED'lerin en önemli bileşeni olan ışık yayan diyotların geliştirilmesi, BASF'nin bu alandaki araştırmasının ana odak noktasını oluşturuyor. ●

EMTA
ENERJİ
Enerjide Stratejik
Çözüm Ortağınız
40 yılı aşkın tecrübemizle,
5 kıtada, 50 ülkede
sizler için anahtar teslim enerji
çözümleri üretiyoruz.
ONE STOP
SHOP
» Rüzgar, Biyokütle, Hidroelektrik,
Güneş ve Fosil Yakıtlı Enerji Santralleri
» Hava İzoleli, Gaz İzoleli ve Mobil Trafo Merkezleri
» İletim ve Dağıtım Hatları
» Yüksek Gerilim Yeraltı Güç Kablolama
» Kapasitör Bank - Enerji Depolama
» Enerjiye Dair Tüm Çözümler
İstasyon Mahallesi İbişağa Caddesi 34940
No: 4 Tuzla - İstanbul / TÜRKİYE
T. +90 216 446 66 06 (Pbx) F. +90 216 446 43 93
www.emtaenergy.com // info@emta.com.tr
EMTA
EMTA Enerji bir EMTA Grup şirketidir.

“400 MİLYON TL YATIRIM GERÇEKLEŞTİRECEĞİZ”

DİCLE ELEKTRİK 2013 YILINDA ÖZELLEŞTİ. GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNDE FAALİYETLERİNİ SÜRDÜREN VE BÖLGENİN EN BÜYÜK ÖZEL SEKTÖR KURULUŞU OLAN ŞİRKET, GERİDE BIRAKTIĞIMIZ 4 YILDA 1 MİLYAR 200 MİLYON TL YATIRIMI HAYATA GEÇİRDİ. BU YIL DA 400 MİLYON TL BİR YATIRIM GERÇEKLEŞTİRMEYİ PLANLADIKLARINI BELİRTEN DİCLE ELEKTRİK DAĞITIM GENEL MÜDÜRÜ MURAT KARAGÜZEL, “BU YATIRIMLARLA DİCLE ELEKTRİK YILLARIN BİRİKMİŞ SORUNLARINI ÇÖZEREK, BÖLGE EKONOMİSİNİN YANINDA TİCARETİNİN VE TURİZMİNİN GELİŞMESİ İÇİN DE KİLİT BİR ROL ÜSTLENMİŞ OLACAK” DİYOR.

Dicle Elektrik,1 milyon 759 binden fazla müşteriye elektrik dağıtım hizmeti veriyor. Güneydoğu Anadolu bölgesinde faaliyetlerini sürdüren şirket, aynı zamanda bölgenin en büyük özel sektör kuruluşu olarak öne çıkıyor. Hizmet sürelerinin ilk 4 yılında toplam 1 milyar 200 milyon liralık yatırımı hayata geçirdiklerini belirten Dicle Elektrik Dağıtım Genel Müdürü Murat Karagüzel, bu yıl da 400 milyon liralık yatırım gerçekleştirmeyi planladıklarını söylüyor. “Bu yatırımlarla Dicle Elektrik yılların birikmiş sorunlarını çözerek, bölge ekonomisinin yanında ticaretinin ve turizminin gelişmesi için de kilit bir rol üstlenmiş olacak” diyor.

Hem büyüme hem yatırım ajandasında Dicle Elektrik’in en önemli önceliklerinden biri elektrikte kaçak oranını en aza indirmek. Bu konuda kararlı çalışmalarına devam ettiklerinin altını çizen Karagüzel, bu oranı şu anda yüzde 65’lere kadar düşürdüklerini açıklıyor. “Hedefimiz kayıt dışı tüketim oranını yüzde 60’lara indirmek. Bunun için de gerek teknolojik yatırımlarımız gerek saha çalışmalarımız devam edecek” diye konuşuyor.

Dicle Elektrik Dağıtım Genel Müdürü Murat Karagüzel, şirketin özelleştirme sonrası performansını ve gelecek hedeflerini şöyle anlattı:

Öncelikle Dicle Elektrik hakkında bilgi verir misiniz?

28 Haziran 2013 tarihinde özelleşen Dicle Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi, sorumluluk bölgesi olan Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, Batman, Siirt ve Şırnak illerinde yaklaşık 1 milyon 750 binden fazla müşterisine elektrik dağıtım hizmeti sunuyor. Tamamı yerel istihdam olan 6 bine yakın çalışanımızla sorumluluğumuzdaki 61 bin 198 kilometrekare alanda kesintisiz ve kaliteli enerji tedarikini sağlamak üzere çalışıyoruz. Dicle, bir elektrik şirketi olmasının yanı sıra aynı zamanda Güneydoğu’nun en büyük özel sektör şirketi. Bölgenin günü ve geleceği arasındaki en büyük taşıyıcı, en önemli kaldıraç. Sağladığımız yerel istihdamla, aile ve toplum yaşamına sunduğumuz ekonomik ve sosyal katkılarla, kaçak elektrikle mücadelede bölgedeki her insanın hakkına, hukukuna sahip çıkarak toplumsal görevler üstleniyoruz. Bölgemizde yaşayan yaklaşık 6 milyon kişiye ayrım gözetmeksizin yeterli, kaliteli ve sürekli elektrik enerjisi sağlıyoruz, her yıl sürekli olarak altyapının iyileştirilmesine ve güçlendirilmesine yatırım yapıyoruz. Hizmet süremizin ilk 4 faaliyet yılında toplam 1 milyar 200 milyon liralık yatırımı hayata geçirdik. Dört dilde hizmet veren müşteri hizmetlerimizle ülkemizde bir ilki gerçekleştirdik. Teknoloji geliştirmede de, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’ndan sektöründe Ar-Ge Merkezi açma izni alan ilk şirket olmayı başardık.

Diyarbakır, Şanlıurfa, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak illerinden oluşan Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. bölgesinde toplam ne kadarlık bir elektrik tüketimi gerçekleşiyor?

Yaklaşık 1 milyon 750 bin müşteriye hizmet verdiğimiz 6 ilde yıllık ortalama elektrik tüketimi 22,5 milyar kilovatsaat.

"AR-GE MERKEZİ İZNİ ALAN İLK ŞİRKETİZ"

ÖNEM VERİLEN YATIRIMLAR Dicle Elektrik Dağıtım'ın en çok önem verdiği yatırımlar dijitalleşme ile ilgili olanlar. Bunun sonucunda 21 dağıtım şirketi arasında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan Ar-Ge Merkezi açma izni alan ilk şirket Dicle Elektrik oldu.
GURUR VEREN ÖDÜL Şirketimiz, EPDK'dan 'Teknik ve Teknik Olmayan Kayıpların Azaltılması ve İş Süreçleri' kategorisindeki 'Elektrik Dağıtım Şebekesinde Kayıp ve Kaçak Elektrik için Önleyici Çalışmalar Projesi' ile Ar-Ge Başarı Ödülü almaya hak kazandı. Ödülümüzü de geçen ay içerisinde gururla aldık. Ayrıca, 3D olarak da isimlendirdiğimiz 'Dicle Dijital Dönüşüm' projesini de hayata geçiriyoruz. Bu projede kendi uzmanlarımızın yanı sıra yabancı uzmanlar da görev alıyor.

İşkaya-Doğu OGG olarak Dicle Elektrik'i özelleştirmeden devraldığınızda kayıp-kaçak oranı yüzde 75'lerdeydi. Geçen sürede bu oranı düşürebildiniz mi? Şu an bu oranın güncel hali nedir?

Bölgemizde elektrik tüketiminde rol oynayan öncelikli unsurlar aşırı sıcakların olduğu dönemlerdeki klima kullanımı ile kış aylarında ağırlıklı olarak elektrikle ısınma ve bölgenin ekonomisinde önemli bir rolü olan tarımsal sulama. Özelleştirme sonrasında sahada çok özverili ve sıkı bir çalışma hayata geçiriyoruz. Kırsalın etkisi ve kaçak kullanım alışkanlıklarının yaygınlığı düşünüldüğünde işimizin ne kadar zor olduğunu herkes tahmin edebilir. Buna rağmen biz sürekli çalışarak, azimle, iş modellerimizde yaptığımız yeniliklerle ve iyi planlamalarla kaçak elektrik oranlarını her yıl daha fazla azaltmayı başarıyoruz. Son olarak bölgemizde kayıp-kaçak oranını yüzde 65'lere kadar düşürdük. Bu hiç kolay olmuyor. Ancak kararlıyız, çalışıyoruz ve bu konuda herkesin sorumlu davranması gerektiğine inanıyoruz. Elbette bölgemizdeki vatandaşlar da bilinçleniyor, kendi yaşam kalitelerinin iyileşmesi için mutlaka kaçakla mücadele konusunda bize daha çok yardımcı olmaları gerektiğini bilmeliler. Kaçak kullanımın ve enerji israfının azalması sonuçta kendi hayatları, çocukları ve torunları için olumlu bir gelişme.

Dicle Elektrik Dağıtım olarak en önemli hedefleriniz neler?

Kurulan tüm sistemler ve projelerle vatandaşlarımıza Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) belirlediği hedefler doğrultusunda kaliteli enerji sunmak öncelikli amacımız. En büyük hedefimiz ise müşteri memnuniyetinin artırılması. Altyapının iyileştirilmesi için 1,2 milyar liralık yeni yatırımı hayata geçirdik ve bu yatırımlar sayesinde birçok noktada sorunların giderilmesi noktasında önemli adımlar atmış olduk. Tabi yatırımlar daha sürecek. Yatırımlar sürdükçe her şey daha iyi, daha güçlü ve daha kaliteli hale gelecek. Yıldan yıla vatandaşlarımızın bu bölgedeki enerji altyapısında yaşanan kalite artışını daha fazla fark edeceğine inanıyoruz. Bu işler zamanla görülüyor. Yatırımlarımızı devam ettireceğiz. Yıllardır yapılamayan işleri yapıp tamamlamak ve böylece müşterilerimize daha kaliteli ve kesintisiz elektrik enerjisi sunmak istiyoruz. Bir diğer hedefimiz ise halen yüzde 65'ler düzeyindeki kayıt dışı tüketim

oranını yüzde 60'lara indirmek. Bunun için de gerek teknolojik yatırımlarımız gerek saha çalışmalarımız devam edecek. Bunun gerçekleşmesini en çok burada yaşayan insanlar ve yerel yönetimler istemeli. Biz elektrik şirketi olarak yatırım yapmaya devam ettikçe, altyapı sorunlarını çözdükçe buraya daha çok yatırım gelir, daha çeşitli alanlarla üretimin önü açılır ve bölge insanının refah seviyesi yükselir. Enerji her işin başı. Bizim yatırımlarımızın sürmesi ve kaçak elektrik kullanım oranlarının azaltılması konusunda ülkesini ve bu bölge insanını seven herkes bize destek olmalı.

Özelleştirmeden alındığından bu yana bölgenizde Dicle Elektrik olarak ne kadar yatırım yaptınız? Bu yatırımın içeriği hakkında bilgi verebilir misiniz?

Özelleştirmeden bu yana yaklaşık 4,5 yılı geride bırakan Dicle Elektrik, bu süre içerisinde bölge illerinin enerji altyapısını iyileştirmek için 1 milyar 200 milyon liralık yatırım gerçekleştirdi. 2018 yılında 400 milyon liralık yatırım daha gerçekleştirmeyi planlayan şirketimiz böylece 5 yılın sonunda toplam yatırım büyüklüğünü 1 milyar 600 milyon liraya yükseltecek. Dicle Elektrik, bu yatırımlarla yılların birikmiş sorunlarını çözerek, bölgenin ekonomisinin yanında sanayisi, ticareti ve turizminin gelişmesi için de kilit bir rol üstlenmiş olacak. Tabi bu arada sadece enerji altyapısına değil, insanımıza da yatırım yaparak, istihdamımızın neredeyse tamamını yerel kaynaklardan karşılayarak, 2 bin kişiden 6 bine çıkardık. İşe alınan çalışanların mesleki becerilerinin artırılması için eğitim çalışmalarına da ağırlık vererek uzmanlıkları geliştiriyoruz.

Dicle Elektrik olarak hayata geçirdiğiniz en önemli projeler neler oldu?

Önceliğimiz kaçak elektrikle mücadele olduğu için şebeke yenileme çalışmalarına ağırlık verdik. Şirketimiz, bu amaçla bir dizi projeyi de hayata geçirdi. Bu projelerden bazıları; şebekenin enerji kalitesinin uzaktan izlenip raporlandığı Teknik Kalite İzleme Sistemi, tüm şebeke envanterinin noktasal işlendiği ve saha uygulamalarına entegre edildiği Coğrafi Bilgi Sistemleri, saha operasyonlarının tabletler ve elektronik sistemlerle yönetildiği Saha Yönetim Sistemi, arıza ve şikayetlerin direkt ulaştırıldığı Diyarbakır ve Şanlıurfa'da kurulu çağrı merkezleri, elektrik dağıtım şebekesinde kaçakla mücadele hususunda dünya uygulamalarının araştırılması, sayacı olmayan 20 bin tarımsal trafoya OSOS ve sayaç takılması, yeni nesil akıllı sayaçlar, Örnek Köy ve Dicle Dijital Dönüşüm projeleri. ●

N149/4.0-4.5

EN FAZLA VERİM. EN FAZLA UYUM.

N149/4.0-4.5 geniş rotor çapıyla düşük rüzgarların hakim olduğu sahalarda verimi artırmak için tasarlandı. Nordex'in en yeni türbini şebeke gerekliliklerine, rüzgar şartlarına, farklı coğrafi yapılara ve ses seviyesi kısıtlarına kolayca uyum sağlaması ile öne çıkıyor. N149/4.0-4.5, rüzgar enerjisi yatırımlarını en verimli hale getirecek.

- **%28'e varan daha yüksek verim**
- **4.0 ile 4.5 MW arasında sahaya özel işletim modları**
- **164 metreye ulaşan kule yükseklikleri**
- **4 MW nominal kapasitede maksimum 103.6 dB(A) ses seviyesi**

›› Daha fazla bilgi için www.nordex-online.com

Düşük rüzgarlı sahaların en güçlüsü

NORDEX acciona Windpower

Ayçe Tarcan Aksakal aaksakal@capital.com.tr

"SEKTÖRDE KALİTEYİ ULAŞILABİLİR KILIYORUZ"

İKİ YIL ÖNCE KURULAN TLC KLİMA, İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜNDE DÜNYANIN EN BÜYÜK ŞİRKETLERİNDEN GREE İLE İŞ BİRLİĞİ YAPTI. DÜNYADA SATILAN HER 3 KLİMADAN BİRİNİ GREE'NİN ÜRETTİĞİNİ BELİRTEN TLC KLİMA YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI SEMA TUNAR, "HEDEFİMİZ PAZARDA SÜREKLİ GELİŞEREK BÜYÜMEK" DİYOR VE EKLİYOR: "TÜKETİCİLERİMİZ İÇİN YÜKSEK KALİTEYİ ULAŞILABİLİR KILMAK İSTİYORUZ."

Klima, günümüz mevsim şartlarında evde aile bireylerinin, iş yerinde çalışanların sağlıklı ve konforlu şartlarda günlerini geçirebilmeleri için olmazsa olmaz bir ürün haline geldi.

Son dönemde klima sektörüne giren yeni oyunculardan biri ise TLC Klima oldu.

2 yıl önce kurulan, ardından Çin'in en büyük uluslararası iklimlendirme üreticilerinden Gree ile iş birliğine giden TLC Klima sektörde büyümeyi hedefliyor.

TLC Klima Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sema Tunar, klimanın sunduğu konfor şartlarına herkesin sahip olması gerektiğini belirterek "Amacımız, profesyonel satış ve servis anlayışımızla her noktada maksimum müşteri memnuniyeti sağlayarak tüketicilerimiz için yüksek kaliteyi ulaşılabilir kılmak" diyor.

Dünyada satılan her 3 klimadan birini Gree'nin ürettiğini belirten Tunar, "Böyle önemli bir üreticinin ürünlerini tüketicimize ulaştırmak bizi heyecanlandırıyor" diyor.

TLC Klima Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sema Tunar ile Çinli uluslararası iklimlendirme şirketi Gree ile yaptıkları ortaklığı, Türkiye iklimlendirme sektörüne yönelik hedeflerini konuştuk:

TLC Klima ne zaman ve kim tarafından kuruldu?

Ağabeyim Akın Telci ile uzun yıllardır

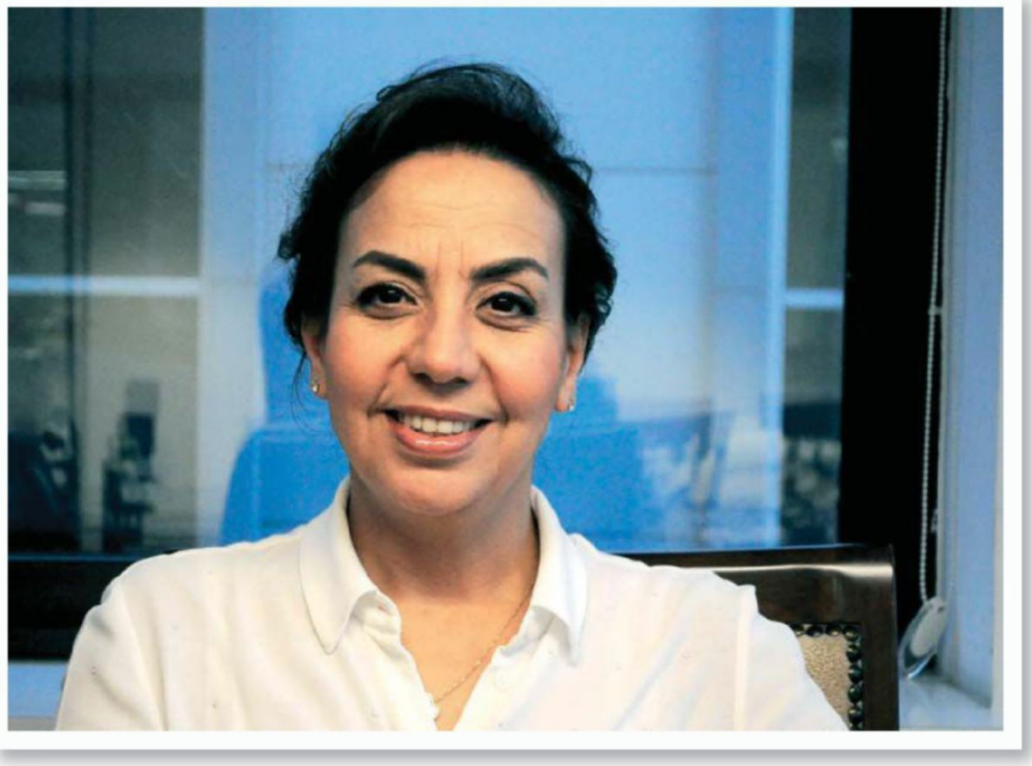

iklimlendirme sektöründeyiz. Kendisi sektörde 30 yılı geride bıraktı. TLC Klima ise Ocak 2016'da kurulan yeni bir firma. Gree ile iş birliği lansmanımız ise "Yeni bir soluk. Yeni bir heyecan" mottosu ile Mayıs 2016'da gerçekleşti.

Çinli uluslararası iklimlendirme şirketi Gree ile birleşmeniz nasıl oldu? Neden böyle bir karar aldınız?

Çin'in Zhuhai şehrinde 1991 yılında kurulan Gree Electric Appliances Inc., Ar-Ge, üretim, pazarlama ve servis hizmetlerinin entegre olduğu uluslararası bir iklimlendirme firması. Dünyanın en büyük klima üreticilerinin başında bulunuyor.

Dünyadaki satışı nedir?

Dünya iklimlendirme pazarında üretici olarak büyük bir paya sahip. Dünyada satılan her 3 klimadan birini Gree üretiyor.

Hangi ülkelerde üretim yapıyor?

Bugün, Gree 7'si Çin'de, diğer ikisi ise Brezilya ve Pakistan'da olmak üzere 9 üretim merkezine sahip. 70 binden fazla çalışanı bulunuyor. Aynı zamanda Gree, Çin'in iklimlendirme sektöründe 'dünya markası' olarak onurlandırılan tek üretici. 160'tan fazla ülke ve bölgeye yayılan iş hacmine sahip.

Yıllık üretim kapasitesi nedir?

Bugün Gree yıllık olarak bireysel klimalarda 60 milyon takım ve merkezi klimalarda 5,5 milyon takım üretim kapasitesine sahip. Gree 2005 yılından bu yana, dünya genelinde 300 milyondan fazla kullanıcısıyla üretim ve satış hacminde 10 yıl üst üste birinci oldu. Mayıs 2015'te ise ev aletleri sektörü bölümünde Forbes Global 2000'de 1'inci sırada ve dünyanın en büyük 500 halka açık şirketleri bölümünde 385'inci sırada yer aldı. Böyle önemli bir üreticinin ürünlerini tüketicimize ulaştırmak bizi heyecanlandırıyor.

Birleşmeyle birlikte sektördeki en önemli hedefiniz nedir?

Hedefimiz her biri kendi konusunda uzman kadromuzla iş ortaklarımızın, müşterilerimizin beklentilerini karşılamak, kalite ve optimizasyon odaklı ürün ve hizmet sunmak, sürekli gelişerek büyümek. Klima, günümüz mevsim şartlarında evde aile bireylerimizin, iş yerinde çalışanlarımızın sağlıklı ve konforlu

"SEKTÖRE KATKI SAĞLAMAK İSTİYORUZ"

"SATIŞ SONRASINI ÇOK ÖNEMSİYORUZ" Satış sonrası bizim için çok önemli bir süreç. Montaj ekiplerimizin kıyafetinden teknik bilgisine ve müşteri iletişimine kadar her süreci onlarla birlikte geliştirme gayretindeyiz. Bu anlamda hem satıcı firmalarımıza hem servis firmalarımıza yatırım yapıyoruz.

"SEKTÖRE İSTİHDAM SAĞLAYACAĞIZ" Uzun yıllar, bu sektörde olan kişiler olarak sektörümüzün büyümesine katkıda bulunmak istiyoruz. Sadece ürün ve hizmet satışı ile sınırlı kalmayıp bu sektöre istihdam sağlama ve yeni nesiller yetiştirme hayalimiz var. Bu hayali gerçekleştirmek amacı ile ileriki dönemde eğitim ve istihdam için farklı projeleri hayata geçirmek için adımlarımızı planladık.

şartlarda günlerini geçirebilmeleri için olmazsa olmaz bir ürün haline geldi. Bu konfor şartlarına isteyen herkesin sahip olabilmesi gerektiğine inanıyoruz. Amacımız, profesyonel satış ve servis anlayışımızla her noktada maksimum müşteri memnuniyeti sağlayarak tüketicilerimiz için yüksek kaliteyi ulaşılabilir kılmak.

Enerji tasarrufuna yönelik çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz?

Gree'nin ürün geliştirirken amacı enerji tasarrufuyla zorlu iklim koşullarında eksilmeyen performans elde edilmesini sağlamak. 1 ulusal endüstri dizayn merkezi, 2 ulusal araştırma merkezi, 8 binden fazla Ar-Ge mühendisi, 52 araştırma merkezi 630'dan fazla test laboratuvarı, 27 bin 322'den fazla teknik patent, 10 bin 901'den fazlası buluş patenti ve yıllık cironun yüzde 5'inden fazla Ar-Ge yatırımı ile Gree her gün daha enerji tasarruflu, daha yüksek performanslı ürünler üretmek üzere çalışıyor. Bu anlamda sektöre de öncülük etme hedefine sahip.

Önümüzdeki dönemde hangi ürünlerde öne çıkacak?

Yeni dönemde tüm dünyada enerji tasarrufu ile öne çıkan ısı pompası sistemlerinde iddialı. Yine merkezi klima uygulamalarında tercih edilen VRF sistemleri güneş enerjisi ile birleştiren fotovoltaik VRF sistem cihazları tüm dünyada talep görüyor. Patenti Gree'ye ait olan 2 kademeli kompresör teknolojisi ile yazın +54 derece soğutma, kışın -30 derece dış hava sıcaklıklarında ısıtma yapabilen klimalar ile ısınma alışkanlıklarını değiştirdi.

Enerjiyle ilgili hedefleriniz arasında hangi konular bulunuyor?

Gree ısı pompası sistemlerini tüketiciye tanıtmak ve bu yeni çevreci teknolojinin yapılarda kullanılmasını teşvik etmek amacıyla satış ve pazarlama çalışmalarımıza başladık. 2017 yılında ısı pompası sistemlerini kurmaya başladık. 2018'de bu sistemi daha fazla tüketici ile buluşturmak üzere teknik kadromuzu büyüttük. ●

Güneydoğu'nun en büyük yatırımı

2018 yılında gerçekleştireceğimiz 400 milyon liralık yeni yatırımla özelleştirme sonrasındaki 5 yılda yaptığımız toplam yatırım 1 milyar 600 milyon lirayı bulacak.

61 bin 198 kilometrekare alanda 7/24 durmadan çalışıyoruz, yerli teknoloji geliştiriyoruz, her geçen gün daha fazla yeniliği müşterilerimizin yaşam ve enerji kalitesini yükseltmek için hayata geçiriyoruz.

TÜRKİYE'NİN EN ÇOK UZAKTAN OKUMA YAPABİLEN ŞİRKETİ

SEKTÖRÜNDE AR-GE MERKEZİ AÇAN İLK ŞİRKET

ÜLKEMİZİN İLK VE TEK 4 DİLLİ ÇAĞRI MERKEZİ

SEKTÖRÜNDE EN ÇOK UZAKTAN AÇMA/KESME YAPABİLEN ŞİRKET

DİCLE ELEKTRİK

186

WEB dicleelektrik.com.tr
TWITTER @DicleElektrikAS
FACEBOOK /DicleElektrikAS

Ayçe Tarcan Aksakal aaksakal@capital.com.tr

"1 MİLYAR EURO YATIRIM YAPTIK"

BUGÜNE KADAR ENERJİ SEKTÖRÜNDE 1 MİLYAR EURO'YU AŞAN YATIRIM YAPTIKLARINI BELİRTEN TÜRKERLER HOLDİNG YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI VE ENERJİ GRUP BAŞKANI KAAN TÜRKER, ELEKTRİK ÜRETİMİNDE TAMAMI YENİLENEBİLİR ENERJİDEN OLUŞAN 251 MW KAPASİTEYE ULAŞTIKLARINI SÖYLÜYOR. TÜRKER, "ELEKTRİK ÜRETİMİNDE TAMAMI YENİLENEBİLİR ENERJİDEN OLUŞAN SANTRALLERİMİZİN 80 MW'I RÜZGAR, 48 MW'I JEOTERMAL, 123 MW'I İSE HİDROELEKTRİK SANTRALLERİNDEN OLUŞUYOR" DİYOR.

Altyapı ve üstyapı konusunda taahhüt işlerini, gayrimenkul yatırımlarını gerçekleştirmek üzere 25 yıl önce Kazım Türker tarafından kurulan Türkerler Holding, son dönemde yaptığı yatırımlarla enerji sektörünün önde gelen oyuncularından biri oldu.

Türkerler Holding Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Enerji Grup Başkanı Kaan Türker, enerji sektöründe elektrik üretim, dağıtım, elektrik ticareti ve gaz ticareti gibi geniş bir yelpazede faaliyet gösterdiklerini belirterek "Elektrik üretiminde tamamı yenilenebilir, mevcut 251 MW enerji santralimizin 80 MW'ı rüzgar, 48 MW'ı jeotermal, 123 MW'ı ise hidroelektrik santrallerinden oluşuyor" diyor.

Enerji sektörünün öncü şirketlerinden biri olma yolunda emin adımlarla ilerlediklerini belirten Türker, bu doğrultuda rüzgar, hidroelektrik, jeotermal alanındaki çalışmalarını titizlikle yürüttüklerini söylüyor.

Bugüne kadar enerji sektöründe 1 milyar Euro'yu aşan yatırım yaptıklarını belirten Türkerler Holding Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve Enerji Grup Başkanı Kaan Türker, enerji sektöründeki yeni projelerini, Ağustos ayında 3'lü konsorsiyumla kazandıkları YEKA ihalesini şöyle anlattı:

Kuruluş hikayenizden bahseder misiniz? Şirketiniz neden enerji sektörüne yöneldi? Amacı, hedefi neydi?

Türkerler altyapı ve üstyapı konusunda taahhüt işlerini, gayrimenkul yatırımlarını gerçekleştirmek üzere 1993 yılında Kazım Türker tarafından kuruldu. Kısa zaman içinde hayata geçirdiği projelerdeki özen ve titizliğin getirdiği kaliteyle inşaat sektöründe önde gelen bir marka olmayı başardı. Bu aşamada hızlı bir büyüme ivmesi yakalayan Türkerler, gücünü yeni sektörlere de aktardı.

Bu sektörler arasında hangileri bulunuyor?

Bu sektörlerden en önemlileri enerji ve sağlık sektörleri. Türkerler Holding enerji üretimi, elektrik ticareti, doğal gaz dağıtımı, tekstil, bilişim, gayrimenkul geliştirme ve kamu özel sektör işbirliği (PPP) konularında yeni şirketler kurdu, projeler geliştirdi. Bu süreçte kurumsal yapısını da güçlendirerek şirketler grubu haline geldi. Kamu ve özel ihaleler,

"YENİ YATIRIMLAR DEVAM EDECEK"

İNŞAAT AŞAMASINDAKİ SANTRALLER Halen 3 adet RES ve 1 adet JES projemiz olmak üzere toplamda 270 MW ilave kapasite inşaat ve montaj aşamasında bulunuyor. Önümüzdeki aylarda bunların devreye alınıp işletmeye geçmeleri planlıyoruz.

"RÜZGARDAKİ EN KAPSAMLI PROJE" Ayrıca toplamda 850 MW gücündeki 26 lisanslı rüzgar projemizin inşaat öncesi dönem çalışmaları devam ediyor. Grubumuza ait RES projeleri, ülkemizdeki rüzgar enerjisi sektörünün en kapsamlı portföylerinden biri. Ayrıca Van Gölü Elektrik Dağıtım'ın yüzde 100 oranında hisselerinin sahibi olarak Van, Bitlis, Muş, Hakkari illerimizde elektrik dağıtım hizmeti sağlıyoruz.

özelleştirmeler, ortaklıklar, doğal gaz, enerji ve taahhüt projeleri konusunda ciddi bir bilgi birikimi ve iş deneyimi kazandı.

Enerji sektöründeki hedefiniz nedir?

Türkerler Holding olarak bugüne kadar enerji sektöründe 1 milyar Euro'yu aşan bir yatırımı hayata geçirdik. Türkiye'de enerji sektörünün öncü firmalarından olma yolunda hızla ve kararlılıkla ilerlerken, uluslararası finans kuruluşları ve ortaklarıyla enerji sektöründe proje geliştirici, yatırımcı, yapımcı ve işletmeci şirket olarak etkin rol almaya devam ediyoruz. Bu doğrultuda rüzgar, hidroelektrik, jeotermal alanındaki çalışmalarımızı kararlı adımlarla yürütüyoruz.

Bugün enerjide geldiğiniz büyüklük nedir?

Türkerler, enerji sektöründe elektrik üretim, dağıtım, elektrik ticareti ve gaz ticareti gibi geniş bir yelpazede faaliyet gösteriyor. Elektrik üretiminde tamamı yenilenebilir mevcut 251 MW enerji santralimizin 80 MW'ı rüzgar, 48 MW'ı jeotermal, 123 MW'ı ise hidroelektrik santrallerinden oluşuyor.

2017'de kazandığınız YEKA RES'i nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ağustos ayında gerçekleştirilen 1.000 MW'lık YEKA RES yarışmasını üçlü bir konsorsiyumla kazandık. YEKA projesiyle dünyada ilk kez ve tek seferde 1.000 MW'lık yarışmayı gerçekleştiren Sayın Bakanımız Berat Albayrak'a teşekkür ediyoruz. Ayrıca verdiğimiz fiyatla dünya rekoru kırmış olmanın gururunu yaşıyoruz. YEKA RES yarışmasında rekabetçi bir ortam oluştu ve dünyanın en büyük 8 türbin üreticisi, yerli ve yabancı yatırımcılar ile konsorsiyumlar kurarak yarıştı. Biz, içinde bulunduğumuz konsorsiyumla kazandık.

Bu ihale neden önemli?

YEKA RES yarışmasıyla ülkemize enerji alanında büyük bir katma değer sağlanmış olacağız. Gerek sanayileşme gerek enerji üretimi gerekse istihdam açısından ülkemizin kalkınmasına ciddi katkıda bulunacağız. YEKA RES sayesinde ülkemizde üretilecek rüzgar türbinleri tüm dünyaya ihraç edilecek. Bu da bizi rüzgar santrali ithal eden ülke konumundan ihracat yapan bir ülke konumuna getirecek. ●

“HEDEF AVRUPA’DA İLK 10’A GİRMEK”

10 MİLYAR TL’LİK ELEKTRİK TAAHHÜT SEKTÖRÜNÜN ÖNEMLİ OYUNCULARINDAN OLAN ORGE ELEKTRİK ENERJİ, BUGÜNE KADAR ÇOK SAYIDA PROJEYE İMZA ATTI. ÖRNEĞİN TÜRKİYE’DE İLK DEFA MİLLİ BİR ELEKTRİK TAAHHÜT ŞİRKETİNİN ANAHTAR TESLİMİ İŞ BİTİRMESİNE KONU OLAN KARTAL-KAYNARCA METRO HATTI PROJESİNİ 2016’DA, İSTANBUL’UN EN AKILLI BİNASI OLARAK NİTELENDİRİLEN QUASAR İSTANBUL PROJESİNİ İSE 2017’DE FAALİYETE ALDI. BUGÜN DE YOĞUN BİR PROJE GÜNDEMİ OLAN ORGE ELEKTRİK ENERJİ, UZUN VADEDE AVRUPA’NIN İLK 10 ELEKTRİK TAAHHÜT ŞİRKETİ ARASINDA YER ALMAYI PLANLIYOR.

Orge Elektrik Enerji, 10 milyar TL’lik elektrik taahhüt sektörünün önemli oyuncularından biri. 20 yıldır faaliyetlerini sürdüren şirket, ilk günden itibaren akıllı binalar, raylı sistemler, üst ve orta segment toplu konutlar, oteller, iş ve alışveriş merkezleri gibi birçok projede anahtar teslimi elektrik taahhüt hizmeti verdi. Orge Elektrik Enerji’nin gündeminde bugünlerde de çok sayıda proje var. Şirketin hali hazırda tamamlanma aşamasında bulunan Quasar İstanbul dışında, Epique Island, The Mandarins Acıbadem, Concord İstanbul, Büyükyalı ve İnİstanbul gibi projelerdeki çalışmaları sürüyor. Bu proje büyüklüklerinin toplam 10 ila 120 milyon TL aralığında değiştiğini belirten Orge Elektrik Enerji CEO’su Nevhan Gündüz, “Orge olarak, 2018 ve sonrasında raylı sistem ve akıllı bina tecrübelerini daha da üst seviyeye taşıtarak uygun fırsatların varlığında daha büyük ölçeklerde ve daha farklı coğrafyalarda da bu tecrübeleri hayata geçirmeyi amaçlamaktayız” diyor. Orta vadede Türkiye’nin en büyük ve nitelikli elektrik taahhüt şirketi olmayı hedefleyen şirketin, uzun vadede hedefi ise Avrupa’nın ilk 10 elektrik taahhüt şirketi arasında yer almak.

Orge Elektrik Enerji CEO 'su Nevhan Gündüz, sektördeki büyüme hikayelerini ve gelecek hedeflerini şöyle anlattı:

Orge Enerji Elektrik Taahhüt ne zaman kuruldu?

Şirketimiz Gündüz Ailesi tarafından 1998 yılında kuruldu, 2012 yılında halka açılarak borsada işlem görmeye başladı. Şirketimizin hakim ortakları Gündüz Ailesi 60’lı yıllardan bu yana elektrik taahhüt ve ilişkili sektörlerde faaliyet gösteriyor.

İçinde bulunduğunuz sektörün Türkiye'deki büyüklüğü nedir? Siz bu pazarda nasıl bir konumda yer alıyorsunuz?

Ülkemizde elektrik taahhüt işleri büyüklüğünün 4,7 - 10 milyar TL civarında olduğu tahmin ediliyor. Şirketimizin sektör içindeki yeri de yüzde 2-3 olarak tahmin ediliyor. Şirketimiz kendisini sektörün en önemli ilk 3 şirketi arasında konumlandırıyor.

Bugüne kadar hayata geçirdiğiniz en önemli projeler neler oldu?

Gündemimize 2014 yılında giren raylı sistem ve üst segment akıllı bina projeleri, geleceğimize de yön vermesi beklenen işlerimiz arasında yer alıyor. Orge olarak, Türkiye’de ilk defa milli bir elektrik taahhüt şirketinin anahtar teslimi iş bitirmesine konu olan

GERİ DÖNÜŞÜM PLANLARI

UYGUN FIRSATLAR Orge olarak, 2018 ve sonrasında raylı sistem ve akıllı bina tecrübelerini daha da üst seviyeye taşıtarak uygun fırsatların varlığında daha büyük ölçeklerde ve daha farklı coğrafyalarda da bu tecrübeleri hayata geçirmeyi amaçlamaktayız.
PİYASA ŞARTLARI Şirketimizin faaliyet gösterdiği elektrik taahhüt sektörü dışında, güneş enerjisi ile çöp ve hayvansal atık geri dönüşümü ile elektrik üretimi konularında fizibilite çalışmaları bulunuyor. Orge olarak bu alanlarda orta ve uzun vadede regülasyonların süreklilik kazanması ve piyasa şartlarının olgunlaşması ile aksiyon alınması imkanlarını sürekli araştırıyoruz.

"SEKTÖRDE EN KÖTÜ GERİDE KALDI"

SÜRDÜRÜLEBİLİR BAŞARI Gerek faaliyet gösterdiğimiz elektrik taahhüt sektöründe gerek enerji sektöründe siyasi ve ekonomik istikrarın en önemli sürdürülebilir başarı bileşenleri arasında yer aldığını gözlemliyoruz. Bununla doğrudan ilişkili kur ve faiz oynaklıkları da önemli risk unsurları olarak sürekli izliyoruz.
RİSKLİ YAKLAŞIM Emtia fiyat riski de büyüme ile ilişkili önemli bir diğer risk unsuru olarak ortaya çıkabilmekte. Bu risklere ilişkin sürekli bir gözle- önle- transfer et politika seti ile minimizasyon gayreti içerisindeyiz. Biz bulunduğumuz coğrafyada ve ülkemizde en kötünün geride kaldığını ümit ediyor, ülkemizin önünde artan istikrar ile dünyanın geneline paralel önemli büyüme olanaklarının bulunduğunu düşünüyoruz.

Kartal-Kaynarca metro hattı projesini 2016 yılı sonunda, İstanbul'un en akıllı binası olarak nitelendirilen ve dünyanın en önemli otel zincirlerinden Fairmont'a ev sahipliği yapan Quasar İstanbul Projesini ise 2017 yılı sonunda faaliyete almış durumdayız.

Şu ana kadar imza attığınız projelerin toplam değeri nedir?

Orge olarak bugüne kadar 3,5 milyon metrekareyi aşan kapalı alanlı elektrik taahhüt işini tamamlamış bir şirketiz. Akıllı binalar, raylı sistemler, üst ve orta segment toplu konutlar, karma projeler, oteller, iş ve alışveriş merkezleri, üniversiteler, sanayi tesisleri gibi farklı inşaat alt sektörlerine dönük anahtar teslimi elektrik taahhüt hizmeti verdik.

Peki bugünkü noktaya gelmenizde etkili olan en önemli dönüm noktalarınız neler oldu?

Şirketimiz kuruluşunu takip eden yıllarda öncelikle endüstriyel veya konut tipi uygulamalar yapıyordu. Takip eden dönemde Pendorya, Prime Mall Antakya, Mall of İstanbul gibi AVM projeleri, Conrad Hotel gibi otel projeleri, İstanbul Evora gibi toplu konut projeleri, Kadir Has Üniversitesi gibi eğitim kurumu projelerinin elektrik taahhüt işlerini gerçekleştirdik. Şirketimizin gündemine 2014 yılında metro ihaleleri ve üst segment akıllı binalar da girdi. . Son olarak Kabataş-Mahmubey metro hattının öncelikle ihale edilen iki istasyonu için Alsim Alarko ile sözleşme görüşmelerine başlamış durumdayız. Bu dönemde özellikle yeni açılan raylı sistem ve diğer kamusal alt ve üst yapı ihalelerinin sonucunu beklemekteyiz.

2018'e yönelik büyüme planlarınız nedir?

Şirketimiz 2018 yılında da ekonomik, jeopolitik ve siyasi risklerin etkisinin yeni yatırımlar ve ihalelerin üzerindeki etkisinin minimize olması kaydıyla, almayı planladığımız yeni taahhüt işlerinin katkısı ile yakın geçmişte gösterdiği ciro, kâr ve istihdam büyüme performansını sürdürmeyi planlıyor.

Şu an devam eden projeleriniz hangileri?

Şirketimizin hali hazırda tamamlanma aşamasında bulunan ve geçici kabulü yapılan Quasar İstanbul dışında, Epique Island, The Mandarins Acıbadem, Concord İstanbul, Büyükyalı ve İnİstanbul gibi projelerdeki çalışmaları sürüyor. Proje büyüklüklerimiz 10 ila 120 milyon TL aralığında değişiyor.

Orta ve uzun vadeli hedeflerinizden bahseder misiniz?

Orta vadede Türkiye'nin en büyük ve nitelikli elektrik taahhüt şirketi olmayı, uzun vadede Avrupa'nın ilk 10 elektrik taahhüt şirketi arasında yer almayı planlıyoruz. ●

“YÜZDE 20 BÜYÜMEYİ HEDEFLİYORUZ”

2017’DE YÜZDE 100’E YAKIN BİR KAPASİTE KULLANIM ORANIYLA ÇALIŞMALARINA DEVAM EDEN İSYSTEMS ENDÜSTRİ GRUBU, GEÇEN YIL YAPILMASI VE BİTİRİLMESİ HEDEFLENEN PROJELERİNİ BAŞARIYLA TAMAMLADI. GRUP OLARAK GEREK TÜRKİYE GEREK BÖLGEDE GÜNDEMDE OLAN MEGA PROJELERİN YAPIMINA ADAY OLDUKLARINI SÖYLEYEN AKFEL COMMODITIES CTO’SU NURETTİN ŞAHİN, “TÜRKİYE VE ORTA DOĞU PİYASASINDA YÜRÜTTÜĞÜMÜZ PROJELER, YENİ PROJE ANLAŞMALARI VE GİRDİĞİMİZ ULUSLARARASI İHALELER GÖZ ÖNÜNE ALINDIĞINDA 2018 YILINDA 2017’YE ORANLA CİRO BAZINDA EN AZ YÜZDE 20 BÜYÜMEYİ HEDEFLİYORUZ” DİYOR.

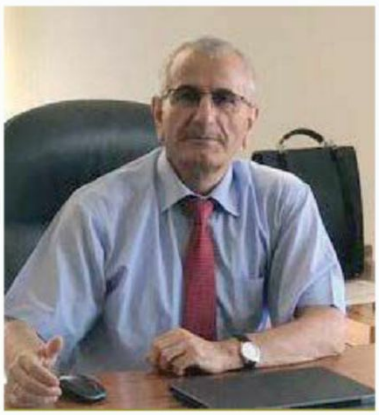

Akfel Commodities Koordinatörü (CTO) Nurettin Şahin, grup şirketleri iSystems’ın faaliyetleriyle ilgili şu bilgileri veriyor:

Enerji sektöründe daha çok hangi projelerde yer alıyorsunuz?

Şirketimiz, doğalgaz boru hatları, petrol boru hatları, doğalgaz çevrim santralleri, rafineriler, doğalgaz yeraltı depolama sistemleri gibi muhtelif projelerde kullanılan tüm skid ve alt elemanların ön mühendislik çalışmalarından detay mühendislik çalışmalarına kadar ve sahadaki inşaat, mekanik sistemlerine, istasyon borulama, otomasyon, kontrol sistemleri ve bakım/işletme dahil tüm aşamalarında anahtar teslimi projelerde müşterilerine geniş bir yelpazede hizmet sunuyor.

iSystems Endüstri olarak doğalgaz sektöründeki faaliyet alanlarınız, bu alanlarda sunduğunuz hizmetler neler?

iSystems Endüstri Grup Şirketleri doğalgaz ve petrol iletim ve dağıtım şebekelerinde kullanılan basınç düşürme ve ölçüm istasyonlarının anahtar teslim mühendislik, imalat, saha inşaatı ve montajı ile devreye alınması ve işletilmesi projeleri yürütüyor. Bunun yanısıra doğalgaz sektörünün ihtiyaç duyduğu evsel tip doğalgaz regülatörleri, orta basınç sınıfı endüstriyel tip regülatörler, API 6D’ye uygun küresel vana imalatı, ASME/EN veya GOST standartlarına uygun her türlü basınçlı kap dizayn ve imalatı konularında faaliyet gösteriyor.

iSystems Grubu Türkiye’de ilkleri başarmış olmanın heyecanıyla, TANAP projesinin 4 adet (MS1, MS2, MS3, MS4) yüksek basınçlı ana ticari ölçüm istasyonlarının mühendislik ve imalatlarını yapıyor. Bu proje, Türkiye’de yerli olarak yapılan, en büyük kapasiteli doğalgaz ticari ölçüm amaçlı mühendislik çalışması.

Bu ölçüde iş deneyimi kazanımı sağlayan firmamız iSystems Grup şirketi; TANAP imalatı projesinin ilk aşaması olan ülkelerarası sınır ölçüm MS1 ve MS2 ölçüm sistemlerinin fabrika kabul testleri (FAT) ve uluslararası standartlarda ticari üçüncü gözetim kuruluşu onaylı testlerini GOSB fabrikamızda başarı ile gerçekleştirdi ve bu sistemlerin sahaya başarı ile sevkiyatlarını tamamladı. Türkiye’nin ilk yerli evsel tip doğalgaz regülatörünü, A-Gas markası ile gerek yurt içi dağıtım şirketlerine gerek Azerbaycan, Gürcistan, Kuzey Afrika ve Brezilya gibi ülkelere ihraç ediyoruz.

En önemli yatırım projelerinizden ve Ar-Ge çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz?

Grubumuz, 2015 yılı içerisinde yatırımlarını tamamladığı ve hizmete açtığı Gebze Organize Sanayi Bölgesi’ndeki 10 bin metrekare yeni fabrikası bünyesinde tüm grup şirketlerini tek çatı altında toplayacak şekilde Ar-Ge, mühendislik, imalat ve yönetim faaliyetlerini tek

noktadan veriyor. Gerek yurt içi gerekse yurtdışı pazarlarda artan talebi karşılamak amacıyla 2016 yılında Muallimköy bölgesinde yine 10 bin metrekare alana sahip ikinci fabrikasını da devreye alan grubumuz, doğalgaz ve petrol sektörünün ihtiyacı olan ve know-how gerektiren projelerde adından söz ettiriyor. Bu kapsamda 5 adet TÜBİTAK destekli projemiz başarı ile sonuçlanmış olup, bu projelerin ticarileştirilmesi çalışmaları tamamlandı. Grup şirketlerimiz, gerek yurt içi gerek yurt dışı pazar payını büyütmek ve yüksek teknoloji ürünlerinin imalatını yapabilmek adına ISO, OHSAS ve TSE belgelerinin yanında Amerikan basınçlı kapları üretim standardına uygunluğu gösterir ASME U, U2, S, ve PP stampler, EN CE/PED direktifleri ve Rusya ve Bağımsız Devletler Topluluğu üyesi ülkelerin talep ettiği EAC/GOST sertifikasyonlarını tamamlamış olup bu pazarlarda yoğun bir şekilde satış ve pazarlama faaliyetleri gösteriyor.

Ar-Ge faaliyetlerimiz, daha çok doğalgaz ve petrol üretim, iletim, dağıtım aşamalarında müşterilerimizin ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak yüksek mühendislik gerektiren alanlarda yoğunlaşıyor. Bu kapsamda gerek bilgisayar destekli akışkanlar dinamiği (CFD) için COMSOL Multiphysics, gerek proses sistemleri dizaynı için kullandığımız HYSYS programları ile beraber boru stres analizi için CAESER II, basınçlı kaplar için Solidworks ve PVElite, çelik elemanların dizaynı için Etabs ve SAP 2000, otomasyon ve elektrik dizaynı işleri için ePlan programları kullanılıyor.

Önümüzdeki döneme ilişkin en önemli yatırım planlarınız ve hedefleriniz neler? Enerji sektöründe hangi noktaya gelmek istiyorsunuz? Yurt dışıyla ilgili yatırım planlarınız neler?

Halihazırda Ar-Ge ve dizayn faaliyetlerine devam ettiğimiz doğalgaz iç tesisat ürünleri ve ham petrol ve doğalgaz proses sistem ekipmanları konusunda yeni ürün gamlarımızı piyasaya süreceğiz. Özellikle hali hazırda Türkiye iç piyasasında, Rusya pazarında, Orta Asya ve Kafkas Bölgesi Ülkeleri, Orta Doğu, Uzak Doğu Asya ve Afrika pazarında talep gören yüksek güvenirlikli basınç koruma sistemleri (HIPPS sistemleri) ve küre top ile gerçek zamanlı kalibrasyon ve doğrulama ekipmanları ile donatılmış ticari petrol ölçüm sistemleri (ball prover type LACT unit) konusunda yoğunlaşmayı hedefliyoruz.

Bununla beraber, özellikle ağır ham petrolün üretilmesi ve proses edilmesi için ülkemizde ve bölgemizde ihtiyaç duyulan 3 fazlı seperatörler, ham petrolün sudan ayrıştırılması üniteleri, ham petrolün tuzdan ayrıştırılması üniteleri, doğal gaz kurutma sistemleri gibi proses ekipmanları konusunda da müşterilerimize, anahtar teslimi çözümler sunmayı planlıyoruz.

Müşteri memnuniyetinin sağlanması ve beklentilerin karşılanması konusunda çizdiğiniz yol haritasından, sizi rakiplerinizden farklı kılan özelliklerden bahseder misiniz?

Grup şirketlerimiz gerek sahip olduğu sertifikasyon ve know-how gerek taahhütlerini her şart altında yerine getirebilir olmanın verdiği güvenle, müşterileri tarafından özellikle tercih ediliyor. Dünya çapında tanınmış Siemens, Samsung, Petroleum Development of Oman, GASCO, Occidental Petroleum gibi birçok firmanın onaylı tedarikçisi konumunda olan firmamız, dizayn ve detay mühendislik ile imalat ve inşaat/montaj işlerini tek çatı altında toplayan nadir şirketlerden biri.

2017 sizin için nasıl geçti? Hangi önemli projeleri hayata geçirdiniz? Bundan sonraki dönem için hedefleriniz nelerdir?

2017 yılında yüzde 100'e yakın bir kapasite kullanım oranı ile çalışmalarına devam eden grubumuz, bu periyotta yapılması planlanan ve bitirilmesi hedeflenen projelerini başarı ile tamamladı. Grubumuz şirketleri, hali hazırda taahhüdümüz altında bulunan yurt dışı ve yurt içi projelerin imalatlarına devam ediyor. Gerek ülkemizde gerek bölgemizde gündemde olan mega projelerin yapımına aday olan grubumuzun yüksek iş deneyimi ve iş bitirmeleri dikkate alındığında, bölgemizde (Mısır, Cezayir, Libya, Katar, Kazakistan, Türkmenistan, Hindistan, Gürcistan, Rusya vb. ülkelerde) doğal gaz iletim, dağıtım ve petrol hatları ile rafinerilerde büyük iş alanlarında iş kapasitemizin artırılmasını ayrıca, ülkemizdeki mega projelerde (Kuzey Marmara Yer altı Projesi, Tuz gölü Yer altı Projesi ile FSRU Projelerinde), ilçelere gidecek yeni doğalgaz iletim hatları nedeniyle ilçelerde tesis edilecek basınç düşürme (RMS) ve ölçüm istasyonları projelerine gerek mühendislik ve imalat gerek malzeme temini noktasında hizmet vermeyi planlıyoruz. Türkiye ve Orta Doğu piyasasında yürüttüğümüz projeler, yeni proje anlaşmaları ve girdiğimiz uluslararası ihaleler göz önüne alındığında 2018 yılında 2017'ye oranla ciro bazında en az yüzde 20 büyümeyi hedefliyoruz.

KURULU GÜÇ 84 BİN MW'I BULACAK

TÜRKİYE ENERJİ KURULU GÜCÜ 2016 SONUNDA 78,4 BİN MW'A ULAŞTI. 2017 YILINDA İSE YENİ SANTRALLERİN DEVREYE GİRMESİYLE BİRLİKTE YILSONUNDA KURULU GÜCÜN YAKLAŞIK 84 BİN MW'A ULAŞMASI BEKLENİYOR. KURULU GÜÇ İÇİNDE YENİLENEBİLİR ENERJİNİN PAYI İSE YÜZDE 43. BU RAKAMIN ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE YÜZDE 50'Yİ BULMAYACAĞI TAHMİN EDİLİYOR. GEÇEN YIL ENERJİ SEKTÖRÜNE YERLİ VE YABANCI YATIRIMCILAR TOPLAM 25 MİLYAR TL'LİK YATIRIM YAPTI. BU YIL DA BENZER BİR YATIRIM GERÇEKLEŞECEĞİ ÖNGÖRÜLÜYOR.

Türkiye'nin artan enerji talebini karşılamak amacıyla geçtiğimiz dönemde önemli bir yatırım atağı gerçekleşti. 2007 sonunda 41 bin MW olan elektrik kurulu gücü 2012 yılı sonuna kadar yüzde 40 artarak 57 bin MW'a çıktı. Kurulu güç, 2012 - 2017 döneminde de yüzde 43 artarak Ekim 2017 itibariyle 81 bin 635 MW'a ulaştı. 2007-2017 döneminde yıllık yüzde 7,2'lik bileşik büyüme oranı ile birlikte Türkiye, elektrik kurulu gücünü en hızlı artıran ülkelerden biri konumunda.

Son dönemde devreye giren elektrik santralleri incelediğinde, 2016 yılında toplam 5,9 bin MW'lık yeni santral devreye girerken, 2017 yılının ilk 9 ayında toplamda 3,6 bin MW'lık kurulu gücünde yeni santral devreye girdiği görülüyor. Yapımı devam eden santraller de göz önünde bulundurulursa, 2017 yılında yeni santrallerin devreye girmesi ile yılsonunda kurulu gücünün yaklaşık 84 bin MW'a ulaşması bekleniyor.

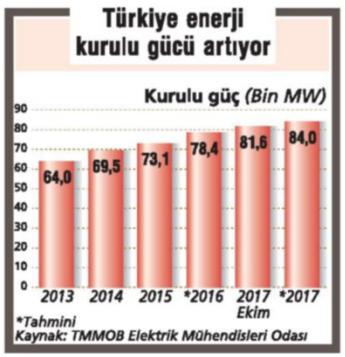

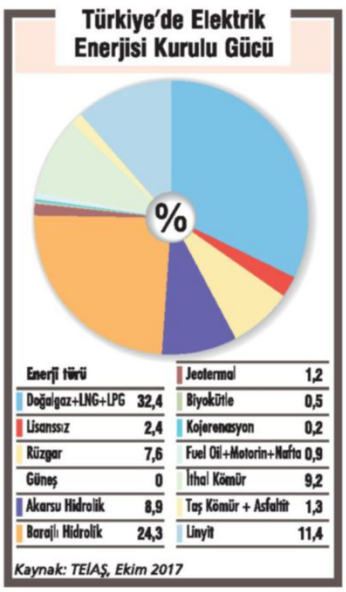

100 MİLYAR DOLARLIK YATIRIM

Türkiye sadece elektrikte değil, enerjinin her alanında artan enerji ihtiyacı ile birlikte yatırıma ihtiyaç duyuyor. Son 10 yıla bakıldığında, elektrik sektörünün üretim, iletim, dağıtım ve perakende satıştan oluşan değer zincirine yaklaşık 100 milyar dolar özel sektör yatırımı gerçekleştiği görülüyor. Bu yatırımların 70 milyar dolarlık bölümü ile yeni üretim tesisleri yapılırken 30 milyar dolarlık bölümü özelleştirmeler ve yeni şebeke yatırımları için değerlendirildi. Bu değerlere ek olarak doğal gaz piyasasında yapılan transit ve ulusal iletim hattı yatırımları, doğal gaz dağıtım yatırımları, LNG terminali ve depolama tesisi yatırımlarıyla birlikte enerji sektöründe yatırım rakamlarının yüksek seyrini devam ettirdiği gözleniyor.

YEKA KONSEPTİ

Yenilenebilir enerji; dünyadaki gelişime benzer şekilde, Türkiye'de de enerji dönüşümünün en önemli noktası. Son 5 yılda dünyada yaklaşık yüzde 8,6, Türkiye'de ise yüzde 12,6 yıllık bileşik büyüme oranıyla enerjinin son dönemdeki en hızlı büyüyen segmenti olarak göze çarpıyor. İlk Güneş YEKA'sı olarak adlandırılan proje yerli güneş paneli üretimi ve buna bağlı AR-GE ve teknoloji transferi yatırımlarının yapılması şartına bağlı olarak Konya Karapınar'da 1.000 MW'lık güneş enerjisi santrali kurulmasını kapsamakta olup ihale söz konusu santralde üretilecek elektrik için uygulanacak sabit fiyat garantisi üzerinden yapıldı.

Bu ihalede gerçekleşen fiyat olan 6,99 cent/kWh oldukça rekabetçi bir rakam olarak karşımıza çıkıyor. Güneş YEKA'sının hemen ardından yine benzer şekilde 1.000 MW'lık ve yerli türbin üretimi şartına bağlanmış olan rüzgâr enerjisi santrali ihalesinde de fiyat 3,48 cent/kWh olarak gerçekleşince yenilenebilir enerjinin fiyatının artık kömür ve doğalgaz ile rekabet edecek seviyede düştüğü dikkat çekiyor.

2018'DE HAREKETLİLİK SÜRECEK

Enerji sektörü için 2018 yılının da geçtiğimiz yıllar gibi yoğun geçeceği öngörülüyor. Yerli ve yenilenebilir enerjiye öncelik verilmesi kapsamında ise 2018 yılında Eskişehir – Alpu linyit rezerv alanı için ihale tarihi belirlenmiş durumda. Henüz bir takvim açıklanmamış olsa da rüzgar ya da güneş YEKA ihalesinin yapılması da 2018 yılında muhtemel gözüküyor. 2018 yılında öne çıkan konulardan biri ise sözleşme süresi biten YI-YID modelli santraller olacak gibi görünüyor. Bu yıl içinde toplamda 4 bin 633 MW kurulu gücün TETAŞ ile imzaladığı mevcut kontratı bitecek. İlgili santrallerin bir kısmı EÜAŞ'a devredilecekken bir kısmı da serbest piyasa koşullarına geçecek.

ISITIYOR SOĞUTUYOR TEK BAŞINA YETİYOR

GREE Havadan Suya Isı Pompası.
Isıtmadan soğutmaya, sıcak su ihtiyacından yerden ısıtmaya her şeyi tek başına yapan bir yenilik.

Şofben

+

Soba

+

Güneş Enerjisi

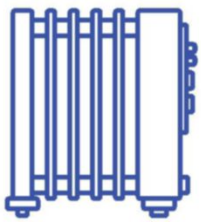
Elektrikli Petek

+

Klima

+

Vantilatör

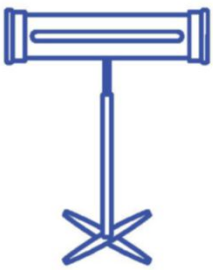
Elektrikli Soba

+

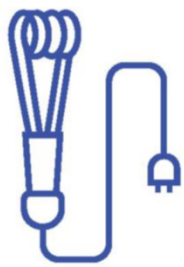
Su Isıtıcısı

=

tlcklima.com

www.tlcisipompasi.com

GREE
gree.com.tr

ENERJİSA MOBİL'LE TÜM ENERJİN CEBİNDE

Enerjisa Mobil'i hemen ücretsiz indir, elektrik işlemlerinle ilgili her şeyi ilk sen bil, enerjini koru.

ENERJİSA
Türkiye'nin Enerjisi

App Store'dan İndirin | Google Play'DEN ALIN

444 4 372 | enerjisa.com.tr